ÇORUM © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL,
Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisansı altında yayınlanmaktadır. CC BY NC SA 40

Mahmut Selim GÜRSEL

1991

ÇORUM

SANAL KİTAPLAR

ISBN 978-625-91344-6-8

Mesut ARTAR



Mahmut Selim GÜRSEL

2026

Mesut ARTAR

Mahmut Selim GÜRSEL

2026

ISBN 978-625-91344-6-8

ÇORUM © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL , Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisansı altında yayınlanmaktadır. CC BY NC SA 40

PARA İLE SATILMAZ!

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ
Mahmut Selim GÜRSEL
Mesut ARTAR
ÇÖPLÜK YIKILSIN MI?
ÇORUMUN KADERİ BU DEĞİLDİR.
HİTİTLER
ÇAĞIN TEKNOLOJİSİ İNTERNET
SİGARANIN TARİHÇESİ
SİGARA DENEN İLLET! SİGARA KONUSUNDA BİLİNMESİ GEREKEN BAZI GERÇEKLER
MAHALLE YÖNETİMİ PROFİLİ
KISKANÇLIK
GIDA SATIN ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?
NİMETİMİZ “EKMEK"

KÜÇÜK ESNAFI DİPLOMALI YAPALIM AMA;KÜÇÜK ESNAFI ERİTMEYELİM
DİKKAT ZEHİR
GÖTÜRÜ USULDEN BASİT USULE GEÇİŞ HAKKINDA
DOĞAL GAZ NEDİR?
ALTIN ÖĞÜTLER
STRES
DEVEKUŞU
KAHRAMAN MAHALLE BAKKALLARIMIZ
AYNASI İŞTİR KİŞİNİN LAFINA BAKILMAZ
BİR OYUNUN BİTİŞİ, BAŞKA BİR OYUNUN BAŞLANGICI DEĞİL Mİ?
ANNE VE BABANIZIN KÜÇÜK YAVRUSU DEĞİL MİSİNİZ?
BUNUN BÖYLE OLDUĞUNU İSPAT EDEN AK PARTİYE TEŞEKKÜR BORCUMUZ VAR..

ANADOLU TÜRKLEŞMESİNDE ESNAF ve SANATKÂRIN ROLÜ
AHİLİK TEŞKİLATI
KRAL ÇIPLAK
ÖLSÜN KÜÇÜK ESNAF
KÜÇÜK ESNAF İÇİN BİLGİ VE TEKNOLOJİNİN ÖNEMİ
GELECEK NESİLLERE BIRAKACAĞIMIZ MİRAS NE OLACAK?
GERÇEĞİ GÖRMEK ZORDUR, ÖZELLİKLE ONU GÖRMEK İSTEMEDİĞİMİZDE?.
OYUNUN BİTİŞİ, BAŞKA BİR OYUNUN BAŞLANGICI DEĞİL Mİ?
BİR BABADAN EVLENECEK KIZINA ALTIN ÖĞÜTLER
LİDERLİK
MUHTAR DEYİP DE GEÇMEYİN!
İYİLER VE KÖTÜLER
KAÇIŞ...

HAKLI OLMAK MI? MUTLU OLMAK MI İSTERDİN?
HİÇ GERÇEKLEŞMEYECEK RÜYAMIZ DEMİRYOLU?
KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJOSİ NE GETİRİR NE GÖTÜRÜR?
"KURBAĞA ÇORBASI SEVER MİSİNİZ?"
MIZIKÇILIK BİRÇOK İNSANLARIN MAYASIDIR
NEREYE GİDİYORUZ. NEREYE..?
BELKİ DE O ZAMAN ANLARSINIZ
"İNSAN" OLAMAMANIN BEDELİNİ..
BAYRAMLARMI, ESKİDİ, YOKSA BİZLERMİ, YAŞLANDIK?

YETER Kİ MESUT OL!
UNUTURUM SANMA!
HİÇ SEVMİYORUM SENİ
HER ŞEY SENDE GİZLİ
SENİ SEVİYORUM DİYEMEDİM
DAĞ RÜZGÂRI
KEŞKE TANIMASAYDIM SENİ

ŞİİRLER

SEVDALIM
MÜHÜR GÖZLÜM

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.(1)

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz. (2)

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.(3)

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

(1) İnsan durup dururken yazmaz. Birikimini başkalarına lazım olur diyerek yazar. Aslında o yazmaz. Ona yazdıran; onu yaratandır!

(2) Kitap okuyan; muhakkak okuduğundan bir bilgi edinir. Yaşamında muhakkak o bilgi kendisine veya etrafına yardımı dokunacağını bilmez. Onu yaratan o öğrettiği bilginin yazıya dökülüp başkalarına aktarılacağını bildiğinden o kişiye o kitabı okutur. Bilgi böylece yayılır.

(3) İnancıma göre bizi tek kişiden yarattı. O ilk kişiye bütün ilimleri verdi. Bu ilimler şimdi gen dediğimiz ile hepimize bu bilgiler geçti. Herhangi bir kişi kendi geninde olan bu bilgileri kullanmaya başladıkça bilgileri genişler. BÜTÜN BİLGİLERİ öğreten her insan için belirli bilgiyi genişleterek kullanma yazgısını yazdığı için ancak o bilgiler ile gelişir. "her insan bir kitaptır."



Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsu Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrsinde babamın emekli olmasından dolayı 1960 yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım.

Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihinde askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğünde teknisyen olarak göreve başladım.

Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim. 1972 tarihinde Polis Memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım.

16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim.

Hasan Paşa Kütüphanesinin kitaplarının Lütfi İkiz Arap Harfli yazma ve basma kitapları ben de emekli olana kadar Latin harfli kitapların tamamının tasnifini yaptım.

Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim.

Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Ser levham var, Çorum Güzel Sanatlar

Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim.

03. 08. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım. 1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)" kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haber dar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız rahmetli Turan Kılıççıolu' nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum'da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda emekli memurum. Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence; en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve "El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan’a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm.

Rabb’imin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, iki kitap daha yayımladım ve elinizde bulunan bu derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı.

Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüldür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bu "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)", Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

Çalışmalarım: SİTEM: https://gurselyayin.com E-POSTAM: corumlu2000@gmail.com



Mesut ARTAR

1953 yılında Kayseri'de doğmuşum. Ortaokulu ve liseyi Çorum'da okuduktan sonra, o senelerde adı mektupla eğitime 1 sene devam etti. Fakat; o zamanki ideolojik ortamda imtihanlara katılmamız zor olduğundan okulu bıraktım. İlkokul sıralarında herkesin birkaç meslek dalına eğilimi olduğu gibi, benimde meslekten mesleğe haftalık, hatta günlük ideallerim oluyordu. Bunların başında resim veya beden öğretmenliği başta geliyordu.

Zaman ve şartlar benim aklımın köşesinden dahi geçiremediğim meslek grubuna itti. 23 sene özel bir kuruluşta yöneticilik yaptım. Mesleğimin gereği devamlı insanlarla haşır neşir olduğundan, insanların iyisini,kötüsünü, çaresizini, kendini aşağılık veya yükseklik kompleksine kaptıranlarını tanıdım. Bu tecrübeler parayla,pulla satın alınacak veya öğrenilecek şeyler değildir. Mesleğimi her kesime önerebilirim. İnsanlara yardım etmek, onların dertleriyle ilgilenmek in sana apayrı bir haz veriyor.

Avantajları ise; sizin onlara bir nebze yardımınız dokunduysa insani çevreniz çok oluyor .

Yazı yazmaya ilkokul sıralarında ufak çaplı yazılar yazarak başladım. Bunlar daha çok duvar gazeteleri veya okul tarafından çıkartılan dergilerde yer aldı. Yazdığım yazılardan dolayı hiçbir ödül almadı ama, ilkokul, ortaokul ve lise yıllarında yapmış olduğum resim çalışmalarından ufak tefek birkaç ödüle layık görüldüm.

İdealime ulaştım. Bundan fazlasını istemiyorum. Huzurlu ve mutlu bir hayat yaşamayı arzuluyorum.

Yazılarım serbest olarak yazıyorum. Önceden tasarlanan ve planı yapılan hiçbir yazım yok. Günün şartları veya o günkü etkilendiğim bir olaydan dolayı yazıyı kaleme alıyorum. Bize bu fırsatı verdiği için Mahmut Hocaya çok teşekkür ederim. Yayın hayatının daima başarılı ve devamlı olmasını yüce Allah'tan niyaz ederim. Yayınevimizin basılmış ve sanal yayınlanmış dergilerinde yazıları bulunmaktadır.

ÇÖPLÜK ÇARŞISI YIKILMAYI MI?

Asıl adı çöplü arastası olan ama zaman içinde çöplük olarak anılan çarşının yıkılması kararının illaki demokratik bir ülkede yaşıyorsak halka sorulmalıdır diye düşünüyorum.

Yine buranın açılması yani İskilip yoluna bağlanması şüphesiz ki İnönü caddesinin büyük ölçüde yükünü hafifletecek hatta belki de şehrimizin en işlet caddesinden biri olan İnönü caddesinin köhneleşmesine yol açacaktır.
Ama bunun yanında toplumların ve bunları oluşturan bireylerin çağdaş ve uygar olduğuna dair en önemli göstergelerden birisi de doğal çevreye ve kültürel mirasın korunmasına gösterdikleri duyarlıktır. Yurttaş olma bilincinin bu duyarlığı artırdığı bilinmektedir. Zira bu bilince sahip olan ulusların bilimde, sanatta, sanayide ve teknolojide de ileri bir düzeyde oldukları görülmektedir. Bu anlayış evrenselliğe ulaştığı, yani sadece kendi şehri, kendi ülkesi değil; dünya üzerindeki tüm kültür varlıklarının korunmasına kadar açılım gösterdiği taktirde daha bir değer kazanmaktadır Kimliği ve işlevi ne olursa olsun, tarihi bir yapıyı insanlığın ortak bir kültür mirası saymak, bunların korunmasında ayırım gözetmemek; örneğin,

Anadolu'ya Türklerin yerleşmesinden önce yaratılan taşınmaz kültürel miras ile bu dönemden sonra yaratılanları eş tutmak ve korunmaları yolunda aynı çabayı harcamak, uygar insanların ve toplumların becerebileceği bir davranıştır. Bireysel hatalarımızı saymazsak İmparatorluk mirasına sahip bir toplumun devamı olarak korumacılık konusunda hoş görülü olduğumuzu rahatlıkla ifade edebiliriz.

Tarihi kentler bir ülkenin, bu kentlerdeki tarihi yapılar ise o şehrin hafızasıdır. Kültürel miras, toplumun kültür düzeyi hakkında ipuçları veren kanıtlardır. Bunları yıkıp yok ettiğiniz zaman o ülkenin, o şehrin geçmişinde var olan ve yaşayan kültürler hakkındaki bilgileri de kaybedersiniz. Tarihi kentlerdeki yapılar bir bakıma eski aile fotoğraflarındaki kişilerin simalarına benzer. Eski aile fotoğrafları yırtıldığında o kişilerin simaları

nasıl kaybolursa, tarihi yapıları yıkılan kentlerin de simaları unutulur, kaybolur. Bir yandan büyük paralar harcanarak yapılan arkeolojik kazılarda elde edilen bulgulara dayanıp geçmiş hakkında bilgi edinilmeye çalışırken, diğer yandan tarihi yapılarımızı temellerine varıncaya kadar yok ederek gelecek nesilleri kültür mirasından mahrum etmeye kimsenin hakkı olmamalıdır.

Tarihi yapılar aynı zamanda bir ulusun tapu senetleri, geleceği kucaklayan yüzleridir. O ulusun yüzlerce yıldan, binlerce yıldan beri o topraklarda yaşadığının kayıtlarıdır, belgeleridir!

Yurdumuzun birçok kentinde olduğu gibi, geçmiş yıllar içinde şehrimizin zaten az olan tarihi dokusu üzerinde de maalesef çok büyük tahribatlar yapılmıştır. Belediyelerce şehrin dışında yeni ve d20üzenli yerleşme yerlerinin oluşturulması, iş merkezlerinin kurulması, hipermarket alanlarının belirlenmesi, gecekondu önleme bölgelerinin tespit edilerek kentleşmeye sağlıklı çözümler getirilmesi yerine; bu güne kadar birçok tarihi kentte olduğu gibi, imar sorununa çözüm bulmak adına tarihi mimari doku yırtılmış, açılan yetersiz yollar ve şehir içersine yapılan devasa yapılarla şehircilik sorunu daha da güç çözümlenebilir duruma getirilmiştir.

Bu olumsuz uygulamalar genel olarak sürmüş; belirli dönemlerde daha da ivme kazanmıştır. Böylece tarihi doku üzerindeki baskının daha da artmasına yol açılmıştır.
Bu bağlamda, geçmişte şehrimizde görev yapmış valilerimizin, Belediye başkanlarımızın görev dönemleri içinde, tarihi yapıların yıkılmasını önlemek için herhangi bir çaba gösterip göstermedikleri bilinmemektedir. “Tarihi Çöplük çarşısının” yıkılmasını istenmesinin bir açıklaması vardır elbette. Bu ve benzeri taşınmaz kültür varlıklarının yeterince iyi korunup korunamadığın tanıkları, son elli yıl içindeki uygulamaları gören ve bu gün hayatta olan Çorumlulardır.

Köklü geçmişi olan, eski deyimle kadim şehirlerde turizmi geliştirmenin yollarından birisi de bu şehirlerin tarihi dokusunun ve somut olmayan kültürel değerlerinin korunmasından geçmektedir. Bir başka anlatımla, kentlerin tarihi dokusu ile birlikte; o şehri tanımlayan kavramların, özgün yeme içme kültürünün, yaşam ve davranış biçiminin korunup sürdürülmesi gerekmektedir.

Bu, farklı olmanın, bir anlamda marka olmanın ön koşuludur.

Bu nedenle, tarihi çevreyi korumak kadar, gelecekte tarihi çevre olarak korunacak seviyeli yapıların ortaya konulması; bunun yanında yemek, davranış ve müzik gibi somut olmayan kültürel değerlerin korunması da önem arz etmektedir.

Bir şehre dışarıdan gelecek ziyaretçileri en çok etkileyebilecek hususların başında mimarların ortaya koyacakları iyi projelere dayalı yapılarla birlikte, özenle korunmuş maddi ve maddi olmayan kültür varlıkların arandığı söylenebilir Çorum'a gelecek insanları etkileyecek hususların başında, iyi korunmuş bir çevre, zamanında onarılmış ve bakımlı taşınmaz kültür varlıkları, insanlarımızca sergilenen özenli davranış, somut ve somut olmayan kültürel değerlerimizin zenginliği ve kültür varlıklarının korunması yolunda belirmiş kolektif anlayış gelmektedir. Bunlar, aynı zamanda bizlerin kültürel bakış açımızı , estetik anlayışımızı ve sanat zevkimizi yansıtacaktır.

Özetle; taşınmaz kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel değerlerin korunmasının, içselleştirilmiş insani davranışların yaşam biçimi olarak kabullenilmesinin, ahilik ilkelerini benimsemiş esnaflık anlayışının ticari yaşama hakim olmasının; İl'imizdeki turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi noktasında önemi ve değeri yadsınabilir mi?

Diğer taraftan, tarihi mimari yapıyla uyumlu olmayan yapılaşmaya göz yuman, etik ve estetik değerleri göz ardı ederek salt ticari kazancı ön planda tutan, bu olumsuz eylemlerle insanları nefes alamadıkları şehirlerde yaşamaya mahkûm eden resmi ve sivil görevlilerin taşıdığı vebalin büyüklüğüne de işaret etmek gerek

Kadim şehirlerin kent ekonomisine yapabileceği katkıyı hesap etmek sanıldığı kadar kolay değildir. Çorum tarihi değil, çok tarihi bir kenttir. Somut ve somut olmayan kültürel değerleri son derece özgündür. Tarihi yapıları, müziği, yeme-içme kültürü, davranışı ve insani ilişkileri son derece özgündür. Şehirde yaşayan insanların birbirleriyle ve şehri ziyarete gelen konuklarla olan ilişkileri; esnafın ticaret anlayışı turizmi olumlu yönde destekleyecek önemli etkenlerdir.

Çorum'un sahip olduğu maddi ve manevi kültür değerleri, tarımsal potansiyeli kadar öneme

sahiptir. Çünkü gelecekte pazarlama sorunu olmayan rekabet edebilir tek ürün kültür ve kültüre dayalı turizmdir diyor ve tarihi çöplük çarşısını yıkmak yok etmek yerine daha başka alternatif projeler geliştirerek teknolojik çağda yaşadığımız şu zamanda çöplük çarşısını yıkmadan yer altından yol açarak hem tarihi kültürü koruyarak hem şehrin rahat nefes almasını sağlayamayız mı?

Karar siz Çorumlu hemşerilerimin.

.

ÇORUMUN KADERİ BU DEĞİLDİR.

Çorum gelişmişliğiyle, temizliğiyle modernliğe doğru emin adımlarla ilerlemesiyle övüne dursun, şehir içindeki olumsuzluklar bizleri ister istemez "dışı seni içi biz yakar" sözünü hatırlatmaktan öteye gidemiyor.

Gerçekten dışarıdan ilimize bakıldığında son derece temiz ve modern bir şehir görünümüne tanık olursunuz ama içine girdiğinizde o kadar büyük bir çelişkiye girersiniz ki bunu kelimelerle anlatamazsınız.

Dışarıdan bakıldığında Çorum'un son derece büyük bir il olduğunu, göğe doğru yükselen birbirinden modern mimarı ile yapılmış binaları ile ülkemizin en güzel şehirlerinden biri olduğu imajına kapılırsınız. Ancak şehrin içine girdiğinizde bu şehrin ne kadar yanıltıcı bir şehir olduğunu görür ve o nispette de şaşkına dönersiniz.

Şehir içinde girdiğinizde Türkiye'de eşine kesinlikle rastlayamayacağınız tezatlar görürsünüz,

şehrin daha da içlerine girdiğinizde kaldırımları işgal edilmiş yaylaların cadde ortasında bu yüzden yürümek zorunda kaldıklarına tanık olursunuz.

Şehrin kenar semtlerine gittiğinizde ise kelimenin tam anlamıyla şoka girersiniz.

Kenar semtlerde başıboşluğun en alasını da yaşamaya başlayacaksınız.

Yani açıkçası dışarıdan baktığınız ve imrendiğiniz bu şehrin ne kadar talihsiz ve başıboş bir şehir konumuna getirildiğine tanık olacak ve bu şehirde kanunların hiçe sayıldığını, hiç kimsenin konulan kurallara uymadığını görerek Çorum'u gittiğiniz diğer şehirlerle mukayese ederseniz aramızda ne kadar farklılık olduğunu göreceksiniz. Şehir içi trafiğinin acı gerçeğinden, kaldırımların fütursuzca işgal edildiğinden, cadde ve sokaklarımızın ne kadar başıboş bir duruma geldiğinden istediğiniz kadar söz edin sesinize kulak verilmediğini gözlemlemek bizleri de gerçek manada üzüyor ama birileri Herhalde "Böyle gelmiş böyle gidecek" teorisini benimsemiş olacak ki yazılanlara çizilenlere duyarsızlık göstermektedirler.

Sorumluluk duygusundan uzak şehrin perişanlığı karşısında hiçbir şey yapma özverisini göstermemek bizim ilgili ve yetkililerimize mahsus olsa gerek ki bu konuda sorumluluk bilinciyle hareket edilmiyor ve başıboşluğun mimarı olmayı yeğliyorlar.

Dünyanın neresinde görülmüştür bir caddenin sağına ve soluna, çift park etmek,
Yayaların ve diğer sürücülerin (örneklerden birisi Taşhan ve Farabi caddeleri)geçiş hakkını hangi ilde ellerinden alınmıştır. Hangi illerde kaldırımlar ve giriş yasağı tüm uyarı ve ikazlara rağmen işgal ve ihlalden edilmekten kurtulamamıştır?

Tabii ki sadece sahipsiz Çorum'da olmaktadır tüm bunlar ve ne yazık ki bunun önüne geçebilmek içinde en ufak bir çaba sarf edilmemektedir.

Çorumun kaderi bu değildir.

Çorum ipsizin sapsızın elinde oyuncak olacak bir il değildir ama yetkililerimizin konuya kalması bu şehri bir oyuncak haline getirmiş bulunmaktadırlar.

Bu düzensizlik ve bu duyarsızlık sürdüğü sürece her önüne gelen istediği ve de dilediği şekilde bu şehri yaşanılmaz bir kent haline

getirmeye devam edecek ve bizlerde sadece yazılarımızla kalmaya devam edip duracağız.

Bu ikaz ve uyarılarımızı kafasını kuma gömmeye devam eden duyarsız ilgililerin dikkatine bir kez daha sunuyor, görevlerini kendilerine bir kez daha hatırlatmayı görev biliriz.

HİTİTLER

Hititlerin Anadolu'ya göç tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. MÖ 2000 yıllarında Hint-Avrupa kavimlerinin doğuda Kafkasya üzerinden Anadolu'ya girdikleri en kabul gören tezlerdendir. Tezlerden bir diğeri Çanakkale Boğazı'ndan, bir başkası ise, Karadeniz'den geldikleri varsayımıdır. Yeni gelenler yerli Anadolu Hatti Beylikleri'ni egemenlikleri altına almışlar, kısmen politik ve askeri, bir dereceye kadar da ekonomik gücü ellerinde tutmuşlardır.

MÖ II. bin başlarında, Yukarı Mezopotamya'daki Asur şehrinin zengin tüccarlarının Anadolu ile yoğun bir ticari ilişkiye girmiş olduklarını görüyoruz Orta Anadolu'nun geniş toprakları üzerinde kurulan küçük krallık veya beylikler, "Karum" adı verilen pazar yerleri ile son derece canlı birer ticaret merkezleriydiler. Asurlu tüccarlarla birlikte gelişen bir başka ve çok önemli olgu ise, MÖ II. bin de Anadolu'da

bilinmeyen fakat Mezopotamya'da MÖ 3000 yılından beri kullanılan çivi yazısının Anadolu'ya gelişidir. Böylece Anadolu tarihi çağlara girmektedir. Kilden yapılmış tabletler üzerine yazılan mektuplardan, Asurlu tüccarların Anadolu'ya kumaş, koku ve kalay madeni getirerek yerli krallara ve halka sattıklarını, karşılığında altın, gümüş ve bazı tunç malzeme aldıklarını öğreniyoruz.

Koloni Çağı'nı izleyen Eski Hitit (M.Ö. 18.yy.) ve Büyük Hitit Krallığı dönemleri sonunda, takriben 1200 yıllarında batıdan gelen ve Deniz Kavimleri diye adlandırılan toplulukların istilası ile Hitit İmparatorluğu son bulmuş ve Hititler yaşamlarına şehir beylikleri halinde devam etmişlerdir.

Başkentleri: Hattuşa Anadolu'da ilk kez organize devlet kuran Hititlerin başkenti olan Boğazköy (Hattuşa), dağlık-engebeli bir arazi kurulmuş olup Çorum'a uzaklığı 82 km'dir. Boğazköy'ün gerçek tarihi M.Ö. 1900'den az sonra başlar. Geç Hitit ve Asur belgelerinden öğrendiğimize göre Boğazköy; Hattuştu ve Pijusti adlı krallarla son bulan bir hanedanlığın merkezi idi. M.Ö. 19. ve 18. yy.'da Hitit özcesi'deki dönemde Boğazköy'de, Hattiler ve Asurlu tüccarlar da konaklamaktaydılar. Şehirde Asurlu tüccarların ticaret yaptıkları "karum" denilen bir pazar yeri bulunmaktaydı.

Boğazköy, M.Ö. 1200 yıllarına kadar Hititlerin başkenti olma özelliğini korumuştur. İlk Hitit kralı olarak Hattuşaşlı anlamına gelen Hattuşili'yi görüyoruz.

Kentin asıl merkezini büyük kale teşkil eder. Büyük kalenin kuzeybatı yamacında Hitit İmparatorluk dönemine ait özel evler ile Büyük Mabed'in yer aldığı "aşağı şehir" bulunmaktadır. Şehrin güney kısmını teşkil eden "yukarı şehir"; M.Ö. 13. yy kralları tarafından yapılmış sandık şeklindeki surlarla çevrilmiştir. Bu surda Kral Kapısı, Potern, Sfenksli Kapı, Aslanlı Kapı yer almaktadır. Yukarı şehir içinde Yenice kale ve Sarıkale tahkim edilmiş olarak yapılmıştır.

Hitit Krallığı; M.Ö. 1200'deki Deniz Kavmi Göçleri sonunda Trak asıllı kavimlerin baskıları sonucu yıkılmış olup, dolayısıyla Boğazköy de başkent olma özelliğini kaybetmiştir. M.Ö. 750 yılında Friklerin yerleşimine sahne olmuştur.

Helenistik çağda ise Boğazköy; büyükçe bir yerleşim alanı olacaktan öte gidememiştir. Bizans çağında da iskân edildikten sonra Boğazköy'e 18. yy.'da bugünkü sakinleri yerleşmiştir.

Antik Hattuşa harabeleri ile Yazılıkaya Açık Hava Mabedi birer açık hava müzesi olarak önem taşımakta olup, ayrıca; Milli Park projesi kapsamına alınmış ve Dünya Kültür Mirası listesine dâhil edilmiştir.

ÇAĞIN TEKNOLOJİSİ İNTERNET

ÖZET

Bilgisayar ağları bilgisayar kaynakları ve elektronik nesne paylaşımını amaçlayarak başladı ve bir iletişim, paylaşım, dayanışma ve ortak çalışma ortamına donuştu. Bilgisayar ağlarının en büyüğü ve bir anlamda toplamı olan Internet tüm dünyayı kapsayan, su anda 5 milyon civarında irili ufaklı her türden bilgisayardan oluşmakta 160 civarında ülke ile elektronik posta, 80 ülke ile on-line elektronik nesne değişimine izin vermektedir.

Internet en basitinden uluslararası, parçaları tüm dünyaya dağılmış, dinamik canlı büyük bir kütüphanedir. Bunun da ötesinde milyonlarca insanin katıldığı bir iletişim, dayanışma ve paylaşım ortamıdır. Internet, insan tecrübesinin en değerli bilim, düşünce, kültür ve sanat ürünlerinin çok önemli bir kısminin elektronik olarak, hızlı, dinamik ve olabildiğince uygar ve zahmet-siz bir şekilde paylaşılmasıdır.

Tüm dünya üzerine dağılmış her tur elektronik nesneye hızlı ve kolay erişimi sağlayan Internet, geliştirilen web, gopher gibi yeni

programlar sayesinde sadece bilgisayar uzmanlarının kullandığı bir araç olmaktan çıkmış, bilgisayardan korkmayan herkesin kolayca kullanabileceği araçlar silsilesi haline gelmiştir.

Erişim araçlarındaki gelişmeler, ticari servislerdeki artışlar, değişik toplum kesimlerinin katılması ile kurulusunda sadece araştırmacılara yönelik bir ağ olan Internet, tüm insanlığa yönelik bir ağ olmaya doğru gitmektedir. İletişim teknolojilerinde gelişmeler, temel bilgisayar eğitimi, kütüphaneler, acık öğretim, bilgisayar destekli eğitim gibi konuları yeniden düşünmek gereğini ortaya çıkarmıştır.

Internet'in getirdiği bir diğer boyut ise çok seslilik ve demokratikleşmeye katkısıdır. Toplumu oluşturan çeşitli birimler arasında hızlı, zahmetsiz iletişim ve bilgi paylaşımı sağladığı için toplumun demokratik sürece katılması, farklı görüş ve önerilerin duyurulması, tartışılması ve kamu yönetiminin saydamlaşması konusunda yeni olanaklar ortaya çıkmaktadır.

Bu dokumanda Internet'in sunduğu olanaklar, kullanım araçları anlatılacak ve yönetime ilişkin bazı bilgiler verilecektir.

Giriş

Elektronik ve iletişimdeki hızlı gelişmeler dünyayı haberleşme acısından küçük bir köye döndürmektedir. Kişisel bilgisayarların ve is istasyonlarının uygun fiyatla ve kullanımı rahat programlarla ortaya çıkması yasam biçimimizi değiştiren yeni teknolojileri ortaya çıkarmıştır. Bunların arasında CD-rom, teletext ve bilgisayar ağlarını sayabiliriz.

Gittikçe artan bir şekilde, ağlar sayesinde bilgili dünya vatandaşları olarak, kişisel ve toplumsal hayati belirleyen kararlar alıp uygulayabiliyoruz.

Örneğin dünyanın herhangi bir yerinden alış-veriş yapabilmekte; ürünleri renkli ve dinamik olarak ekranda inceleyebilmekte, ödemeyi kredi kartıyla veya banka hesabınızdan Yapabilmek-tesiniz. Buna kendi uçak rezervasyonunuzu yapmak, bir dostunuzu doğum gününde çiçek göndermek, kitaba ısmarlamayı eklemek gerek. Pek çok is kolunda isinizi evinizde yapma veya başka şehirlerde birden fazla isi bir merkezden yerine getirmeyi de eklemek mümkün. Özellikle

araştırmacılar ve bilgiye gereksimi olanlar için ağlar hayati önem kazanmıştır.

Bilgisayarınıza bağlı bir modem sizin dünyaya acılan pencerenizdir: ağın parçası olan kütüphanelere, veri tabanlarına, üniversitelerin elektronik arşivlerine, tartışma listeleri ve haber guruplarının arşiv ve tutanaklarına erişebilirsiniz. Ağlar dünya üzerinde milyonlarca insanla kolay iletişim olanağı sağlamaktadır. Devletin vergi, adli sicil, trafik, vs gibi veritabanlarının ağ üzerinde olması devlet çarkının daha hızlı ve etkin dönmesini sağlamaktadır.

Bilgisayar ağlarının yaygınlaşması toplumu oluşturan çeşitli birimler arasında hızlı, zahmetsiz iletişim ve bilgi paylaşımı sağladığından toplumun demokratik surece katılması, farklı görüş ve önerilerin duyurulması, tartışılması ve kamu yönetiminin saydamlaşması konusunda yeni olanaklar ortaya çıkmaktadır.

İlkokuldan Üniversiteye, en küçüğünden en büyüğüne ticari firmalara, halk kütüphanesinden ulusal kütüphanelere, belediyelere ve sivil toplum örgütlerine yayılmaya başlı yan bilgisayar ağları bilgisayar eğitiminden açık öğretime tüm eğitim sisteminde önemli değişiklikler meydana getirmek üzeredir.

Bilgisayar ağlarının yarattığı bir elektronik ağ kültürü ortaya çıkmaktadır. Mesafe kavramının ortadan kalktığı ve haberleşen kişilerin ırk, renk ve etnik özelliklerini kaybolması sonucu, insanlar anarşi ön yargısız haberleşmeye olanak sağlamakta, ve ağ üzerinde sayısız `insan hikayeleri' ortaya çıkmaktadır.

Bu dokuman Internet'in araç ve olanaklarını kullanıcıdan çok sistem yöneticisi açısından anlatmayı amaçlamaktadır. Anlatım teknik adamlara yönelik ama teknik olmayan bir düzeyde olacaktır. Internet'i kullanıcı açısından, bağlantı ve sistem kurulması ve servislerin kurulmasını teknik açıdan anlatan kitaplar Kaynakça bölümünde verilmiştir. Buradaki bilgiler kişisel öneriler ve notlar olarak algılanmalıdır.

Bilgisayar Ağları

Birden fazla bilgisayarın birbiriyle konuşabilecek şekilde bağlanmasına bilgisayar ağı diyoruz.

Bilgisayar ağlarının ilk amacı makinelerin kaynakları ve yaratılan nesnelerin ağdaki makineler arasında paylaşmaktır.

Bir kullanıcının masasındaki PC-terminal-istasyonu ile ağ üzerinde ki kaynakları kullanabilmektedir. Bu ise kullanıcıya makinesinden bağımsız bir arayış olanağı sağlamaktadır. Diğer bir deyişle, belirli bir programı veya veri tabanını kullanmak için o programın yüklü olduğu makinenin basında olmak gerekmiyor, veri tabanını kullanıcının kendi makinesin da çalışan bir program kullanabiliyor veya uzaktan kullanım ile (telnet, remotelogin) ilgili makine da program ve veritabanını kullanıyor

Dosya paylaşımının önemli yöntemleri olarak Network File System (NFS), Andrew File System (AFS) ve Alex sayılabilir. Örneğin, Carnegie Mellon University, MIT ve University of Michigan AFS kanalıyla bir birlerinin dosya ve kütüklerine erişebiliyorlar. Dünyanın en büyük arşivlerinden biri olan St. Louis'deki Washington University arşivi (ftp.wustl.edu) kendi disklerini NFS yüklemeleri teşvik ediyor. İsteyen bu arşivdeki diskleri kendine yüklüyor ve makinedeki her hangi bir disk gibi kullanabiliyor (oraya yazamıyorsunuz ve hattınıza bağlı olarak biraz yavaş olabilir).

Internet

Uluslararası ağların en önemlisi Internet'tir. Internet'in kökleri soğuk savaş yıllarında ABD Savunma Bakanlığının yaptırdığı bir araştırmaya dayanmaktadır. Nükleer bir savaş sırasında, pek çok bilgisayarın zarar gördüğü bir ortamda haberleşmeyi mümkün kılmak için tasarlanan bir sistemdir.

Mesajlar küçük paketlere bölünmekte ve basına adres ve parça bilgisi eklenerek, hedefe bilgisayar ağındaki değişmeleri göz önüne alarak dinamik bir yol izleyerek ulaşmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları ARPANET denilen küçük bir ağda denenmiş ve Kaliforniya Üniversitesince geliştirilen BSD Unix islerim sistemiyle herkesin kullanımına açılmıştır. Ama Internet'in bugünkü önem ve boyutlarına ulaşmasının ana nedeni, Amerikan TUBITAK'i diyebileceğimiz NSF (Ulusal Bilim Kurumu) ülkenin değişik yerlerine kur-duğu oldukça pahalı 6 adet Süper Bilgisayarları tüm ülkedeki araştırmacıların hizmetine sunmak için bir ağ kurmasıydı. Bu ağ Internet haline geldi.

Internet tüm dünyaya yayılmış irili ufaklı 5 milyon kadar bilgisayardan oluşan büyük bir ağdır. Kullanılan bilgisayar her marka ve işletim sisteminden gelebilir.

Kelimenin dar kapsamında Internet, TCP/IP kullanması ve hatların esas olarak sürekli acık olması ile ağ içindeki makineler arasında online elektronik nesne değişimine olanak sağlar. Geniş anlamında Internet, geçit makineleri ile bağlı tüm ağları içermektedir.

Internet'te Kimler Var?

Internet'te dünya ölçüsünde Üniversiteler, araştırma kurumları, NASA, NBS, NIH gibi hükümet kuruluşları, bilgisayar şirketleri ve her konuda küçüklü büyüklü ticari kuruluşlar,
MCI mail, Compu Serv, ATT mail, Apple Link gibi firmalar tarafından isletilen ticari ağlar,
Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlar,
AMS, IEEE, gibi meslek kuruluşları,
başta ABD Kongre Kütüphanesi olmak üzere ulusal, üniversite ve halk kütüphaneleri,
çeşitli ülkelerin merkezi hükümet birimleri (ABD, Japonya, Almanya, Macaristan, Avustralya, Fransa, İsrail, ...), parlamentolar, siyasi partiler, yerel hükümetler, sivil toplum örgütleri, basın-TV kuruluşları, müzeler, mesleki ve ticari odalar, kısaca Ulusal ve dünya elektronik toplumuna söyleyecek bir şeyi olan herkes Internet üzerindedir veya olmak üzeredir.

Neler Yapılabilir?

Internet'i kullanarak herhangi bir kullanıcı şunları kolayca yapabilir:
Meslektaşlar ile haberleşme, makale değişimi, kitap, yazılım duyurusu, konferans duyurusu, başvurusu, özet, makale sunmak ve konferans örgütlemek, belirli konularda uzmanlaşmış, elektronik tartışma ve haberleşme gruplarına (listelerine) katılıp, gelişmeleri izleyip, soru sormak ve yardım almak, American Mathematical Society gibi meslek kuruluşları,
Birleşmiş Milletler gibi örgütlerin veri tabanlarına erişmek, ABD'nin çeşitli veri tabanlarına erişmek: Kongre, Yüksek Mahkeme, Beyaz Saray, Ticaret Bakanlığı gibi, teknik raporlara, ders notlarına erişmek, Para vermeden bazı (Public Domain) yazılımları edinmek,
`On Line' üniversitelerde ders almak (Global Network

Academy),
-Kütüphane kataloglarını taramak,
-Bilim ve meslek adamlarının ve kuruluşların adreslerini bulmak, `
-On Line' servisleri kullanarak kitap, makale, donanım vs ticari ürünler ısmarlamak,
-On Line Hospital'i ziyaret etmek,
-Ticari Kurumların veri tabanlarına erişmek
-Multicast yayınları izlemek: konser, film gibi. Internet'teki her hangi bir kurum elektronik yayımcılık yoluyla
-Kendi kurum politikalarını duyurabilir
-Ürünlerinin tanıtımını yapabilir, pazarlayabilir
-Halkla ilişiklerini yürütebilir
-Elindeki veri tabanlarını açabilir.

Nelere Erişebiliriz?

Dinamik bir yapısı olan Internet'i sınıflandırmak zor ve tartışmaya acık bir konudur. Bir miktar tekrarı göze alarak erişilebilecek nesneleri söyle sınıflandırabiliriz. Ticari servisleri kullanmak için önceden anlaşma yapmak gerekmektedir.

Statik Nesneler: Arşivler Üniversitelerin, bilgisayar firmalarının, hükümet kuruluşlarının, vb, elindeki belge ve programları tüm dünyada isteyen herkese (kamuya) açma yollarının en basit ve yaygın yolu Kamuya Acık Arşivlerlerdir (Herkese Acık Arşivler). Diskte belirli bir yer ayrılır; oraya insanlar paylaşmak istedikleri nesneleri koyarlar. Bunlar `White paper' olabilir, ticari yazılım için `bug-fix' olabilir, `policy statement' olabilir, duyurular olabilir. Üniversite ortamında ise geliştirilen tezler, yazılan teknik raporlar, programlar, ses dosyaları, resim dosyaları olabilir. Arşivlerde
- Tezler, teknik raporlar,
- Elektronik kitaplar,
- Tablo ve benzeri sanat eserlerinin gif, jpeg gibi formatlarda görüntüleri,
- NASA'nin gözlemlediği Astrofizik verileri,
- Çeşitli Ses Kayıtları
- Tüm bilgisayar çeşitleri ve işletim sistemleri için: Freeware, Shareware, Public Domain, CopyLeft'li (GNU) milyonlarca yazılım,
- Çeşitli istatistik veriler,
- Beyaz Saray Raporları v.s. bulunabilir.

Taranabilen Nesneler

Anahtar kelime üzerinden bir veritabanını ya da `regular expression', veya `boolean search' denilen taramayı tüm metin üzerinde tarama yapılan örnekler:
- Phonebooks, whois, X.500
- Finger, nslookup, dig
- Archie
- Veronica ve Jughead
- Kütüphane katalogları
- Wais, z39.50, Isearch
- Web'de tarama

-W3Catalog,
- Lycous,
- Web Meta-Library,
- Web Worm,
- Aliweb,
- Nortstar,
- Nomad,
- Jumpstart (js),
- CrawlWeb,
- Harvest
- Glimpse

Karmaşık (composite) Nesneler

-Hypertext dokumanlar,
-Çoklu medya içeren dokumanlar.

Yarı Ticari Servisler-
- Her çeşit kitap ısmarlanması
- Her türden CD
- Ticari Firmaların online katalogları
- Donanım ve Yazılım
- İletişim Servisleri, donanım, yazılım
- Muhik (Nota, Aletler, CD, vs),
- Finans, `Leasing', ve Danışmanlık
- Seyahat
- Çiçek, Oyun
- Şarap, Kahve, gibi yiyecekler
- Spor vs başka Giyecekler
- Ziynet, Spor Arabalar
- Resim ve Sanat ürünleri
- Journal Graphics gibi servisler
- Dow Jones gibi servisler
- Ticari on-line dergiler
- e-mail temelli çağrı servisi

Diğerleri
- Chat, Talk, IRC (Internet Relay Chat),
- Internet Talk Radio,
- Free University,
- Virtual Reality,

- MUD, MOO
- Tpc fax

Diğer ağlar

Binlerce uluslararası ağ arasından ülkemiz için önemli olan bazıları şunlardır.

UUCP; Unix'den Unix'e kopyalama anlamina gelen UUCP, en `metu.edu.tr' Bilkent ve ODTU'yu temsil etmektedir, bir diğer deyişle Bilkent'teki Internet'e bağlı her makinenin adresinin `bilkent.edu.tr' olarak bitmesi gerekmektedir. `Ankara'n IP numarası ise 139.179.10.217'dir. Sembolik isimler ağ yapısını aktarması ve hatırda kalması için önemli. Ayrıca makineler başka islere kaydırılınca kullanıcıyı bu değişimden yanıtlar. Internet'e yönlendirme IP numaraları cinsinden olur. DNS (Domain Name Service) perde arkasında sembolik isimler ve IP arasındaki iki yönlü dönüşümü sağlar.

Bir kurumu çeşitli alt birimlere göre alt bölümlere (domain) ayırmak da yarar var: trafiği azaltmak, güvenlik vs için. IP atanırken bu bölünmeyi göz önüne alarak, planlı bir şekilde yapmak, ağ üzerinde gereksiz trafiği azaltacaktır. `subnetting' bu yönde kullanılabilecek iyi bir yöntemdir.

Internet'e yönlendirme çalışması için DNS servisinin olması gerekir. Bu ya kurum içinden verilebilir, ya da kurum dışından alınabilir. Bu /etc/resolv.conf ve benzeri dosyalarda belirtilir. Kanımca, her kurumun kendi DNS servisini kurması anlamlıdır. Bunu bir başkasına kurdurmak da mümkündür, ama kurulması önemlidir. Bu hem güvenirlilik hem de kaynak kullanımı açısından yararlıdır. `cache server' yoğun internet kullanan ve kendisi DNS sunucusu olmayan makineler için önemli bir seçenektir. Her kurum için en az 2 DNS sunucu olması gerekir. Bu tip servisleri değişik makinelere dağıtmak, dağıtık hesaplamanın bir gereğidir. Finger gibi servisler açısından en üst düzeydeki domain için bir ``A record''u koyarak bir makine tanımlamak çok kullanılan bir yoldur: bilkent.edu.tr makinasi gibi. Unix ortamında DNS yazılımı bind'in en son sürümlerinden birini alıp, firma temelli yazılımlara bağımlı olmamak hararetle önerilir.

Özellikle sunucu makine isimlerini seçerken kolay yazılabilen, söylenebilen, içinde özel karakterler içermeyenleri öneririm. Internet üzerinde makine isimlerinde `invalid'

Kabul edilmeye başladı (Örneğin DNS tarafından). Firma ve model reklamı olan makine isimlerinden kaçınmakta yarar olduğu kanısındayım.

Internet servisleri sunan makinelere servis türüne göre en kısa alias ya da CNAME adini koymakta yarar var. Elinizde 1 makine var ve 3 servis sunuyorsanız, lütfen 3 alias tanımlayın. Eldeki tek makina xxxx.bim.yyy.edu.tr ise servisler açısından, www.yyy.edu.tr, gopher.yyy.edu.tr, ftp.yyy.edu.tr, ns.yyy.edu.tr gibi aliaslar koyup o şekilde dünyaya açın. başka birimler için www.cs.yyy.edu.tr gibi aliaslar seçilebilirsiniz. Bu tur aliaslar DNS veri tabanına www.yyy.edu.tr. IN CNAME xxxx.bim.yyy.edu.tr. gibi bir satır ekleyerek yapılabilir.

Nesne adreslerine gelince; genellikle, protokol, makine adı, ve o makinede söz konusu protokole göre erişim yolu (path)'i içerir. Internet üzerinde evrensel adrese URL (Uniform Resorce Label) diyoruz. En genel halinde bir URL'i söyle yazabiliriz: +URL: protokol://[[user[:passwd]@]dagitici-makina[:port][/path-selection]+ burada +[..]+ olarak belirtilen kisim secimli kisimdir.

Bazı URL örnekleri:

file://localhost/ftp/ftp/pub/INFO/Turkce/Internet/inet2.tex

ftp://ftp.bilkent.edu.tr/pub/INFO/Turkce/Internet/inet2.tex

gopher://gopher.bilkent.edu.tr:70/00/bilkent/archive/INFO/.../inet2.tex

http://www.bilkent.edu.tr/ftp/INFO/Turkce/Internet/inet2.tex

wais://dagitici-makina:210/veritabani-adi

telnet://user@makina

news:news-gurup

news:makale-numarasi@makina

ftp://user:passwd@makina

Ilk 3 URL [1] nolu referansın formatındaki kopyasını belirtir. file: sadece `/ftp' diskini gören Bilkent'teki her makine için geçerlidir, diğerleri evrenseldir.

Grup Düzeyinde Haberleşme: Listeler, News

Belirli bir konu etrafında ilgili kişilerin haberleşmesi ve bunun sonucunda yardımlaşma, bilgi aktarma mekanizmalarının başlıcaları: listeler, bülten tahtaları ve Usenet (Network) News'dur.

Listeler

Belirli bir konuda uğrasan insanların haberleşmesine yönelik liste, bulletinboard, mail-reflector gibi mekanizmalar var. Ana işlevi, belirli bir adrese gönderilen mesajın bir grup insana dağıtılmasıdır. İnsanlar, bu mekanizmaya ya kendi istekleriyle abone olurlar, ya da bulletin board ya da news yoluyla okurlar. Bunları çalıştıran yazılımlar, listserv, list-manager, robot-mailer gibi isimlerle bilinirler. Unix ortamında, `sendmail' kanalıyla basit `list manager' kurabilirsiniz. Bazılarında fileserver özelliği de vardır; eski tartışma tutanaklarını ve başka kütükleri de istek üzerine ya da otomatik olarak gönderebilir.

Bitnet dünyasında sadece VM makinalarında çalısan bir `Listserv' programı vardır; ve halen çalışmakta olan 4 sürümü vardır. Bugün Türkiye'de Bilkent, ODTU ve Boğaziçi'nde Listproc, Ege ve ITU'da Bitnet Listserv'i vardır. Turkiye'deki Bazı listeler sunlardir (su anda 136 tane):

listenin sahibi olan kurum, liste adı, liste açıklaması
bilkent , bilisim, Turkiye Bilisim Haberlesme Listesi
bilkent, inet-adm, Internet Servisleri Yonetimi Listesi
odtu, inet-tr, Turkiye Internet Tartisma Listesi
odtu, eu, European Community
ege, bbs-l, BBS sistemleri
ege, borsa-l, Turkiye Ekonomisi ve Borsa Listesi
itu, cc++, C ve C++ Programla Dilleri Listesi
itu, Türkçe-l, Bilim Dili Olarak Türkçe listserv

adresleri ise
@bilkent.edu.tr ,@listserv.metu.edu.tr ,@vm.ege.edu.tr , @vm.cc.itu.edu.tr ,@boun.edu.tr ,@anadolu.net ,

Bir listserv'i kullanmayi öğrenmek için o listserv'e `help' komutunu gönderin. Listeler hakkında bilgi almak, listelere abone olmak, çıkmak, opsiyonlarinizi değiştirmek için listserv adresine, ama üyesi olduğunuz listenin üyelerine bir mesaj göndermek istediğinizde listenin adresine gönderiniz.

Listeler `moderated' olabilir, listeye üye olmak liste sahibinin onayına bağlanabilir. Listeye mesaj göndermek listeye üye olmak kosuluyla olabilir. Listeye gelen mesajları, istenirse, `digest'

formatinda yani ya belirli aralıklarla ve/veya yeteri büyüklüğe erişince gönderilir.

Unix ortamında çalısan listproc, tulp, majordomo, smartlist, almanac, mailbase gibi yazılımlar vardır. Eric Thomas bitnet listserv'ini Unix için uyarladı. listproc'un da ticari bir surumu CREN tarafindan alındı.

Kurum içi haberleşmede kullanılabilecek BBS sistemleri MH kanalıyla kurulabilir, `discuss' adiyla bilinen bir yazılım var, veya Usenet News kanalıyla da yapılabılır.

Network News

Network News, Usenet News ya da kisaca News olarak bilinen bu haberlesme faaliyeti, dunya elektronik ortamının çeşitliliği, demokratik yapisi ve karmaşıklığının bir kanıtıdır. Internet, BITNET ya da UUCP aglarinda News'i alabilirsiniz.

Surekli olarak yeni news guruplari belirli yöntemle (oneri, tartışma ve oylama) yaratılıyor.

Su anda 8000 cıvarında news gurubu var. Türkiye gelen News guruplarının en tepesinde görebildiklerimiz:

alt ,bit ,biz ,clari ,comp ,ege ,gnu ,metu ,misc ,news ,rec ,sci , soc ,talk ,tr vb.

Grup Düzeyinde Haberleşme: Listeler, News

Belirli bir konu etrafında ilgili kişilerin haberleşmesi ve bunun sonucunda yardımlaşma, bilgi aktarma mekanizmalarının başlıcalar: listeler, bülten tahtaları ve Usenet (Network) News'dur.

Listeler

Belirli bir konuda uğrasan insanların haberleşmesine yönelik liste, bulletinboard, mail-reflector gibi mekanizmalar var. Ana işlevi, belirli bir adrese gönderilen mesajın bir grup insana dağıtılmasıdır. İnsanlar, bu mekanizmaya ya kendi istekleriyle abone olurlar, ya da bulletin board ya da news yoluyla okurlar. Bunları çalıştıran yazılımlar, listserv, list-manager, robot-mailer gibi isimlerle bilinirler. Unix ortamında, `sendmail' kanalıyla basit `list manager' kurabilirsiniz. Bazılarında fileserver özelliği de vardır; eski tartışma tutanaklarını ve Başka kütükleri de istek üzerine ya da otomatik olarak gonderebilir.

Bitnet dünyasında sadece VM makinelerinde çalışan bir `Listserv' programı vardır ve halen çalışmakta olan 4 sürümü vardır. Bugun Türkiye'de Bilkent, ODTU ve Boğaziçi'nde Listproc, Ege ve ITU'da Bitnet Listserv'i vardır.

Türkiye'deki Bazı listeler şunlardır (su anda 136 tane):listenin sahibi olan kurum, liste adi, liste açıklaması

bilkent , bilisim, Turkiye Bilisim Haberlesme Listesi

bilkent, inet-adm, Internet Servisleri Yonetimi Listesi

odtu, inet-tr, Turkiye Internet Tartisma Listesi

odtu, eu, European Community

ege, bbs-l, BBS sistemleri

ege, borsa-l, Turkiye Ekonomisi ve Borsa Listesi

itu, cc++, C ve C++ Programla Dilleri Listesi

itu, turkce-l, Bilim Dili Olarak Turkce

listserv adresleri ise

@bilkent.edu.tr

@listserv.metu.edu.tr

@vm.ege.edu.tr

@vm.cc.itu.edu.tr

@boun.edu.tr

@anadolu.net

Bir listserv'i kullanmayı öğrenmek için o listserv'e `help' komutunu gönderin. Listeler hakkinda bilgi gopher.faq,ibmpc-tcpip.FAQ,inet-bbs-faq, inet-services.faq ,modems-faq,pcnfs-1.2.faq,sci.math-faq,tcpip.packages ,tex-faq,unix-faq.contents,us-govt-net-pointers.z ,winsock.FAQ ,x-faq

Unix ortamında transfer için c-news, inn gibi yazılımlar, okumak içinde tin, strn, nn, xrn, trn, rn, gnus gibi yazılımlar vardır. Okuma programlarının istenmeyen kişi ve konulardaki mesajları görmeden yok temek için kill-file denilen mekanizmalar vardir. NNTP kullanarak sadece isteğiniz `news article'larini taşıyabilirsiniz. Bunun için bir NNTP server'e ihtiyacınız var. Şu anda, Bilkent de biz `News'u bu şekilde okuyoruz.

Bülten Tahtaları

Elektronik Bülten Tahtası denen mekanizmalar bir kaç türlüdür. Üniversite gibi büyük kurumlarda, kurum içi kullanıcılara hizmet veren bu mekanizmalarda belirli konulardaki bültenleri okuyabilirler, cevap yazabilirler. Okuyucunun bir yere üye olması gerekmez. Bu bir anlamda, kurum içinde dağıtılan bir News olarak da düşünebiliriz.

BBS, ve CompuServ, American Online gibi ticari servislerde de `Bulletin Board' denen mekanizmalar vardır. İstediğinizi okuyabilir, isterseniz cevap yazar veya yeni bir şeyler sorabilirsiniz.

FTP: Nesne Değişimi

FTP (File Transfer Protocol) Internet üzerindeki iki makine arasinda, isletim sistemi ve mimariden bağımsız olarak dosya transferi saglar. A makinesinden B makinesine baglanilmakta; B'de server, sunucu ya da deamon programiyla, A'daki uygulama yada istemci (client) programi FTP protokolüne göre konuşmakta, A ile B arasında dosya değişimi olmaktadır. Tabii ki bunun için değişimi yapan kişinin A ve B makinelerinde hesabi olması gerekir.

Unix ortamında ftpd normal olarak /usr/etc/in.ftpd olarak vardır ve inetd denetiminde çalışmaktadır. Anon-ftp sunucu kurmak için man ftpd'de belirtilenleri temel almak gerekir. Bu ise, ftp isimli bir kullanıcı hesabı açmak ve onun `home' dizinide anon-ftp'nin başladığı yerdir. O dizinde bin, etc gerekir. bin/ altında ls ve etc/ altında passwd ve group dosyalarının olması gerekir. Bunların sadece root, ftp ve arsivi yöneten kişilere ait bilgileri içermelidir. Şifre alanının sadece içermesinde yarar vardır.

Sayet ls dinamik `lib'leri kullanıyorsa bazi .so'lari kopyalamak, /dev/zero'yu yaratmak gerekebilir.incoming/ ve ub/incoming/ getirdigi bazi tehlikeler var: çalıntı yazılımların değiş tokuş alanı olabilir, ve sorumsuz bazı kişiler anon-ftp'nin olduğu disk parçasını doldurup sistemi çökertebilir.

İşletim sistemiyle gelen ftpd anon-ftpd icin pek uygun değildir: log, kullanıcı şayisini, saatleri sinirlamak gibi. En az 4-5 tane anon ftp yazılımı var. Bunların en yaygını Washington University at St. Louis tarafında geliştirilen wu-ftpd'dir. Bu yazılım ayrıca istek üzerine *Dir/ Dir.tar, *Dir/ Dir.tar.gz, *Dir/ Dir.tar.Z, *Dir/ Dir.zip *File File.Z, *File File.gz, *File.Z File.gz dönüşümlerini yapabilir. Burada `A B 'nin anlamı arşivde A nesnesi var iken siz B nesnesini isteyebiliriniz ve sunucu makine gerekli donuşumu yaparak istemci makineye iletir demektir. Bu dönüşümler config/ftpconversions dosyasında belirtilir. Gerekli gzip, compress, tar, zip gibi programlar tp/bin'de tutulur.

Arşivleri quote site index Key-word seklinde bir komutla adında `Key-word'i içeren nesneleri aratmak mümkündür. Arşive yeni konan nesneleri dizin temelinde üye olan kullanıcılara belirli aralıklarla gönderen notifier programları vardır. Bir arşivi bir başkasının tam ya da kısmi

kopyası yapmaya yönelik mirror programları vardır. Bunların hemen hepsi crontab'den çalışır.

Ftp'yi daha kolay bir şekilde yapabilmek icin yazılmış programlar arasinda `ftptool, batchftp, xftp, xtp, getit, xgetit, ncftp' sayılabilir. Daha sonra da belirteceğimiz gibi ftp islemini xarchie, xnetlib, alex, prespero, gopher, wais, ve www `client'lariyla yapabilirsiniz. Ama en basit ftp'nin de tüm bu yazılımlar arasında yeri vardır. Örneğin en son konan nesneleri aramak ve almak istediğiniz zaman. Üniversitelerimizde arşivler kurulmakta ve önemli `mirror' mekanizmaları da çalışmaktadır.

Uzaktan Kullanım

Telnet (ya da Remote Login), gene Internet üzerindeki iki makinenin, marka ve işletim sisteminden bağımsız olarak birindeki bir kullanıcıya ikincide çalışma olanağı sağlayan bir emulasyon programıdır. Her makine/işletim ortamında çalışan uygulama programı vardır.

VM/CMS'e bağlanmak için 3270 ve 3179 ve bunların X sürümleri vardır. Telnet hesabiniz olan başka bir makinede çalışmanıza olanak verir. Yine sunucu/istemci ya da deamon/client turu bir bağlantı söz konusudur.

Rlogin ve Telnet birbirine benzer olmakla birlikte farklılıklar gösterirler. Bir Unix sisteminde bir makineden ötekine rlogin komutuyla kullanıcı adi ve şifre vermeden girebilirsiniz. Öte yandan, Telnet'le bir makinenin belirli bir `portuna bağlanabilirsiniz. Bu yolla mail gönderebilirsiniz veya bazı şeyleri `test' edebilirsiniz. telnet info.bilkent.edu.tr 2000 komutu size Bilkent Mail Server'ını etkileşimli kullanım olanağı vermektedir. Bu şekilde kullanıcılara `login' yapmadan sinirli bir şekilde belirli programlara kullanım hakki veriyorsunuz. `motd'yi vs kullanıcı görmüyor. Bu tip erişim inetd kanalıyla olmaktadır.

Herkese Açık Servisler

Bazi servisler herkese açıktır. Kütüphane taraması, freenet denilen elektronik üniversiteler, daha sonra anlatacağımız servislere (gopher, www, wais, netfind, archie, veronica, phonebook), bazi internet oyunlari (`virtual reality') herkesin TELNET kullanarak erişebileceği servisler. Hytelnet, herkese açık telnet temelli servisleri toplu bir halde sunan, menü temelli bir programdır. Hytelnet'in su anda, pc, mac, amiga, vax/vms ve unix sürümleri var.

SİGARANIN TARİHÇESİ

Sigaranın, Avrupalı kâşiflerin Kuzey Amerika'ya gidip, oranın yerli halkıyla barış çubuğu tüttürmesine kadar uzanan çok eski bir tarihçesi var. Sizlere burada tütünün kronolojik tarihçesini sunuyoruz:

19. Yüzyıldan Önce Tütün Kullanımı
1492'den önce: Amerika kıtasının yerlileri tedavi ve dini amaçlarla tütün üretimi yapıyorlardı.

1492: Kristof Kolomb Amerika'yı keşfetti. Avrupa'ya döndüğünde yanında bu kıtada daha önce hiç görülmemiş olan tütün tohumları ve yaprakları vardı.
Kolomb'un mürettebatından Rodrigo Jerez tütün içerken görüldü ve şeytan tarafından ele geçirildiği iddia edilerek hapis cezasına çarptırıldı. 1535: Montreal Adasına ulaşan Jacques Cartier oradaki yerli halkın kendisine tütün sunmasından

sonra günlüğüne "vücutlarını, ağızları ve burunları sanki birer bacaymışlar gibi tütene kadar, dumanla dolduruyorlar", "biz de onları taklit ettik, ancak duman biber gibi acıydı ve ağzımızı yaktı" diye yazmıştı.

1556: Fransa ilk defa tütünle tanıştı ve Jean Nicot kısa zamanda tütün içmeyi popüler hale getirdi (19. Yüzyıl bilim adamları "nikotin" olarak tanınan kimyasal maddeye onun adını verdiler). 1565 yılına gelindiğinde, tüm Avrupa'ya yayılan tütün alışkanlığı, ünlü İngiliz aristokratı ve şairi Sir Walter Raleigh'nin tütün içmeye başlamasıyla, İngiltere'ye de girdi.

1610: Japonya'da tütün üretimi ve içimi yasaklandı.

1612: Amerika'da Virginia'da ilk defa ticari tütün ekimi yapıldı ve başarıya ulaştı. Amerikalı tütün ekicisi John Rolfe daha sonra ünlü Kızılderili kızı Pocahontas'la evlendi. On yıl içinde, tütün Virginia eyaletinin en önemli ihraç maddesi haline geldi. Tütün ekimi için köle iş gücü kullanılmaya başlandı.

1618: Virginia 20.000 libre tütün üretti.

1622: Virginia, bir Kızılderili saldırısında kolonisinin üçte birini kaybetmesine rağmen 60.000 libre tütün üretti.

1627: Virginia, 500.000 libre tütün üretti.

1629: Virginia tütün üretimini üç katına çıkararak 1.500.000 libre tütün üretti.

1634: Maryland kuruldu. Maryland'de de tütün üretimine başlandı. Rus Çarı tütün içimini tüm Rusya'da yasakladı. Tütün içerken yakalananların ceza olarak burnu kesiliyor, suçun tekrarı halinde ölüme mahkûm ediliyorlardı.

1660: Tütün üreticisi olan Virginia ve Marland kolonilerinde kölelik başladı. Sayıları azalan beyaz uşaklar yerini kölelere bıraktı. Köle fiyatları tütün fiyatlarına göre belirlenmeye başlandı.

1676: New France Kolonisinde sokakta tütün içmek ve tütün taşımak yasaklandı. Bir süre için, perakende satışta yasaklandı ancak halkın kendileri için tütün yetiştirmeye başlamasıyla, Kanada'nın tütün endüstrisi düşüş gösterdi.

1732: Virginia'nın en zengin tütün üreticisi Robert King öldü. Öldüğünde 300.000 dönüm arazisi ve 700 kölesi vardı.

1739: Fransa, Kanada'dan tütün ithal etmeye başladı.

1761: İngiliz doktor John Hill, "Cautions Against the Immodetrate Use of Snuff" (Aşırı Enfiye Kullanımına Dikkat) isimli ve tarihte bilinen ilk tütün-kanser araştırması olan raporunu yayınladı.

1775: Virginia ve Maryland'in tütün üretimi 100 milyon libreye ulaştı.

19. Yüzyıl

1800: ABD'nin köle nüfusunun yarısından fazlası Virginia ve Maryland'deydi. Bu iki eyaletteki toplam zenci köle sayısı 395.000'di.

1800'lerin başı: Puro tüketimi, enfiye tüketimiyle rekabet etmeye başladı. Tütün çiğneme ve pipo kullanımı ortaya çıktı.

1854: 1856 yılında sona eren Kırım Savaşı başladı. İngiliz ve Frnsız askerleri Türk tütünüyle tanışıp, onu Avrupa'ya götürdüler.

1878: Kanada'nın Ontorio bölgesinin rahibi Albert Sims "The Sin of Tobacco Smoking and Chewing Together With an Effective Cure for These Habbits" (Tütün İçme ve Çiğneme Günahı ve Bu Alışkanlıkları Bırakmak İçin Etkili Tedavi) isimli kitabını yayınladı.

SİGARA DENEN İLLET! SİGARA KONUSUNDA BİLİNMESİ GEREKEN BAZI GERÇEKLER

Dünya sağlık örgütü istatistiklerine göre dünya ülkelerinin birçoğunda en çok rastlanan ve en çok ölüme yol açan nedenler arasında ilk sırayı akciğer kanseri alıyor. Son 40 yılda yüzde 250 oranında artış gösteren akciğer kanserine sadece ABD'de her yıl 160 bin kişi yakalanıyor. Türkiye'de ise her yıl 30-40 bin kişide akciğer kanseri görülüyor.

Bir başka araştırmaya göre akciğer kanserinin yüzde 85'i, kronik bronşit'in yüzde 75'i, kalp hastalıklarının yüzde 25'i sigaradan kaynaklanıyor. Uzmanlar, 100 bin kişilik nüfusta hiç sigara içmeyenlerin kansere yakalanma oranının yüzde 3-4, günde bir paket içenlerde yüzde 61, 1-2 paket içenlerde 143, günde 2 paket ya da daha fazla içenlerde 217 olduğuna dikkat çekiyor. Marmara Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (MARÇEV) ile Sigara ve Diğer Alışkanlık Yapıcı Kimyasallar Etkileşim Birimi ve Dünya Sağlık Teşkilatı kaynaklarından alınan bilgilere göre tütün ve sağlık konusunda bilinmesi gereken gerçekler şöyle sıralanıyor.

-Tütünde sağlığa zararlı hangi maddeler bulunuyor? En iyi bilinen ve en tehlikelileri karbon monoksit, nikotin ve katrandır.

-Bu maddeler nasıl öldürücü etki yapar?

Karbon monoksit: Arabaların egzoz gazının aynısıdır. Kanın oksijen taşıma yeteneğini azaltır.

Nikotin: Kokain ve Morfin kadar bağımlılık yapar. Kan basıncını (tansiyon) ve kalp hızını arttırır. Karbon monoksit ile birlikte koroner arter hastalığı ve beyin damar hastalığına yol açar.

Katran: Kanserojen (kanser yapıcı) olup akciğer kanseri, amfizem ve kronik bronşit yapar.

-Düşük katran ve nikotin içeren sigaralar az mı zararlıdır? Hayır. Kanda azalan miktarları telafi etmek için alışkanlığı olanlar daha fazla içer ve daha çok içine çeker.

-Filtrelisi de zararlı mı, Filtreli sigaralar zararsız mıdır? Hayır. Filtre karbonmonoksit ve diğer zehirli gazları temizlemez. Filtreli sigara içicisi yine de kalp hastalıkları ve inmeye (felç) yakalanabilir.

-Sigara neden kadınlara daha zararlıdır?
Menopoz 1-3 yıl daha erken olur. Doğum kontrol hapı kullanan kadınlar arasında sigara içenlerin, içmeyenlere göre kalp krizi geçirme şansı 10 kat fazladır.

-Dünyada sigara tüketimi ne kadardır?
Gelişmiş ülkelerde 15 yaşın üzerinde sigara içenlerin günde ortalama 7-10 sigara içtiği saptanmıştır.

SİGARANIN BAŞLICA ZARARLARI

KALP VE KAN DOLAŞIMI HASTALIKLARI

Kalp Krizi, Damar Tıkanması, Kangren

SOLUNUM YOLLARI

Bronşit, Amfizem, Akciğer ve Solunum Yollarında sürekli enfeksiyon sonucu tahribat Astım

KANSER

Akciğer, Yemek Borusu, Ağız içi , Burun, Boğaz,Gırtlak,Pankreas,Böbrek,Lösemi, Ülser (Mide ve on iki parmak bağırsağı) Erkeklerde İktidarsızlık ve kısırlık Kadınlarda erken menopoz ve kısırlık, Premature Doğum / Düşük,Cildin erken yaşlanması, katarakt,Tat ve koku alma duyularında zayıflama , Sosyal soyutlanma.

SİGARA DUMANININ ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ZARARLARI NELERDİR?

Astım ve solunum yolları rahatsızlıkları, Daha sık gribe yakalanma, Orta kulakta sıvı birikmesi (sağırlığa yol açabilir),Yanında sigara içilen çocuklar, diğerlerine göre daha sık hastalanıp, okuldan geri kalırlar, Yanında sigara içilen çocukların hayatlarının herhangi bir döneminde sigaraya başlama olasılıkları çok yüksektir.

ÇOCUKLARIN SİGARAYA BAŞLAMALARINI NASIL ÖNLEYEBİLİRİM?

Çocuklardan sizin için sigara ve kül tablası getirmelerini istemeyerek, Onları sigara aldırmaya göndermeyerek, Sigaraya hiç başlamamış olmayı istediğinizi söyleyerek , Sigarayı bir gün bırakmayı istediğinizi ve onların da hiç başlamamasını istediğinizi söyleyerek.Sigarayı bir gün bırakmayı istediğinizi ve onların da hiç başlamamasını istediğinizi söyleyerek

SİGARAYI BIRAKINCA NELER OLUR?

Akciğer kanseri riski 10 yılda yarıya iniyor. Sigarayı bırakanların vücudunda şu değişiklikler oluyor:20 dakika: Kan basıncı ve kalp hızı normale

döner. Eller ve ayaklar dolaşım normale döndüğü için ısınmaya başlar. 8 saat: Kanda oksijen düzeyi normale döner. Kalp krizi riski düşmeye başlar. 24 saat: Karbonmonoksit (egzoz gazı) vücuttan atılır. Akciğerlerdeki balgam ve diğer birikimler temizlenmeye başlar. 48 saat: Nikotin vücutta artık saptanamaz. Tat ve koku alma duyusu artmıştır. 72 saat: Solunum yolları gevşediği için nefes almak kolaylaşır. Vücut enerjisi artar. 2-12 hafta: Do laşım bütün vücutta düzelir. Yürümek kolaylaşır. 3-9 ay: Ök sürük, nefes darlığı düzelir. Akciğer işlevi yüzde 5-10 oranında artar. 5 yıl: Kalp krizi riski sigara içenlerin riskinin yarısına iner. 10 yıl: Akciğer kanseri riski sigara içenlerin riskinin yarı sına iner. Kalp krizi riski hiç sigara içmemiş biri ile eşit olur.

SİGARA NASIL BIRAKILIR?

Sigarayı bırakmak her zaman kolay olmadığından, sigarayı bırakmak isteyen kişinin kendini iyice hazırlaması gerekir.

Sigarayı bırakmış kişilerin deneyimlerinden yola çıkarak sizlere yardımcı olacak bu önerileri hazırladık:

Öncelikle sigarayı bırakmanızda kolaylık sağlayacak bir gün belirleyin ve bu güne sadık kalın.

Özellikle ilk günlerde sigara içme krizinden kurtulmak için bazı alışkanlıkları değiştirmekte yarar vardır.

Örneğin; çay ve kahveyle birlikte canınız çok sigara istiyorsa meyve suyu ya da meyve özlü çay içmeyi deneyebilirsiniz.

Ayrıca sigara içilen mekânlara bir süre için daha az gitmeye çalışabilirsiniz. Tabii ki aklınıza sigarayı getirecek bütün durumlardan kaçınamazsınız. Unutmayın ki bu etkiler yalnızca birkaç hafta sürmektedir. Bu süre için sizi oyalayacak bir şeyler bulabilirsiniz. Her seferinde yalnızca bir günü hedefleyin. Sigarayı tamamen bıraktım diye düşünmeyin. Bugün içmeyeceğim diye düşünüp ertesi günü unutun. Ertesi gün olduğunda aynı şeyi o gün için uygulayın. Sık sık sigarayı bırakma nedenlerinizi gözden geçirin ve bırakmış olmakla neler kazandığınızı düşünün.

Bir sigaradan bir şey olmaz demeyin, bir sigara kolayca iki ve üç olur, sonra her şey eski haline döner. Kendinizi ödüllendirmeyi unutmayın.

Sigaraya harcadığınız parayı bir kenarda biriktirerek bu parayla kendinize güzel bir hediye alabilirsiniz. Doktorunuz veya bölgenizdeki bir sağlık kuruluşuna başvurarak size nasıl yardımcı olabileceklerini sorabilirsiniz.

KAYNAK:(1) Camden&Islington Community Health Services, London, UK(2c) Yaşam Sağlık Merkezi Dikmen / ANKARA (3)Milliyet Gazetesi

MAHALLE YÖNETİMİ PROFİLİ

Kamu Yönetimi sistemi ve Türk toplumsal yapısı içerisinde tarihsel-geleneksel nitelikleriyle ön plana çıkmış ve kendisine çeşitli yasal düzenlemelerle verilen görevleri bulunan mahalle yönetiminin, gerek işlevsel, gerekse kendinden arzu edilen amaçları gerçekleştirmesi bakımından yeniden düzenlemeye konu edilmesi gereklilik haline gelmiştir.

Mahallenin ve mahalle halkının fiilen temsilcisi durumunda ve merkezi yönetime ilişkin görevleri yanında kent yönetimine ilişkin görevleri de üstlenebilecek konumda olan mahalle yönetimleri, kent yönetimine “etkin katılım”,”çoğulculuk”,”temsil” ve “halk denetimi” şeklinde özetlenebilecek demokratik ilkelerin pratiğinin yapılabileceği en uygun toplumsal ve yönetsel bilimler olarak dikkat çekmektedir. Bu nedenle mahalle yönetiminin çağdaş dünyanın

kazanmış olduğu niteliklere uygun olarak yeniden gözden geçirilmesi, işlev ve amaçları ile statülerinin belirginleştirilerek geliştirilmesi gerekmektedir.

Duyumlarımıza göre bazı kentlerimizde yerel yönetimlerin ve uluslar arası kuruluşların desteğiyle başlatılan mahalle muhtarları projelerinden birisi de "Belediye Bütününde Muhtarların Güçlendirilmesi, Mahalle Halkının Yönetime Aktif Katılımının Sağlanması Projesi"dir. Belediye Başkanlığı, Mahalle Muhtarları, Sivil Toplum Kuruluşları birlikteliğiyle yürütülen çalışma sonuçta Çorum kenti için değil ülkemiz için de ilgililere önemli bilgiler sağlayacaktır.

TÜRK KAMU YÖNETİMİ VE TOPLUM YAPISI BAKIMINDAN MAHALLE YÖNETİMLERİ:

Mahalle, komşuluk birimi kavramı ile de ilişkilendirilerek; dar bir alanda yer alan,daha çok yüz yüze ve kişisel ilişkilerin egemen olduğu,üyelerin yürüme uzaklığı içindeki ilkokul,oyun yeri,bakkal gibi ortak kent kolaylıklarından güçlük çekmeden yararlanılabilen küçük yerleşim birimi olarak da tanımlanabilmektedir.

İlgili mevzuatta mahalle tanımı yer almakta, 4541 sayılı "Şehir ve kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanun" ile 1945 tarih ve 3/2413 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen Tüzüğün ilgili maddelerinde mahalleden "şehir ve kasabalarda kurulu bulunan ve Belediye Kanununun sekizinci maddesine göre kurulacak olan mahallede" biçiminde söz edilmektedir. Mahalle yönetiminin özelliklerine uygun biçimde "mahalle",belediye sınırları içerisinde yer alan, organları yasada belirtilen mahalle halkı tarafından seçimle oluşturulan, kendisine verilmiş yasal görevlerle birlikte fiilen mahallenin temsilcisi olma özelliğinden dolayı mahalle ve mahalle halkıyla ilgili birçok işlevi yerine getiren en küçük kentsel, toplumsal ve yönetsel birim olarak tanımlanabilir.

Mahalle yönetimlerinin Anayasanın 127. maddesinde söz edilen mahalli idare birimlerinden biri olarak sayılmamış olması,,yasa ile kurulmamaları,kamu tüzel kişiliklerinin olmayışı,kendilerine özgü bütçe ve personeli

bulunmayışı nedeniyle yerel yönetim birimi değildirler. Bu özellik, ilgili Danıştay kararında ve İçişleri Bakanlığı Genelgesinde de yer almaktadır.

Mahalle Muhtarlığı kurumunu düzenleyen 1944 tarih ve 4541 sayılı "Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtarları ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanun"un gerekçesinde mahalle yönetimi, belde hizmetlerinin görülmesinde idareye yardımcı bir kuruluş olarak öngörülmüştür. Mahalle yönetimine verilmiş görevlerin büyük ölçüde merkezi yönetime ait görülmesi, mahalle muhtarlarının "memur" kabul edilmesi ve kendilerine genel bütçeden aylık ödenek verilmesi, onların merkezi yönetimin en küçük taşra birimi olarak algılanmasına ve çalışmasına neden olmaktadır.

Gerçekten de mahalle yönetimi:"Fiilen mahallenin temsilcisi durumunda, Genel İdare Hizmetleri görülmesinde merkezi yönetime yardımcı olan,mahalle halkının istek ve şikayetlerini ilgili merkezi ve yerel yönetim kuruluşlarına ileten en küçük toplumsal ve yönetsel birimlerdir"

Hızlı kentleşme ve toplumsal gelişmelerle binlikte özellikle büyük yerleşim alanlarımızda mahalle ve komşulukla ilgili önemli sorunlar ortaya çıkmıştır. Komşuluk, kentlilik. Katılım ve sorumluluk gibi kavramların yerini yabancılaşma, kenar mahalle, soyutlama-dışlama ve önemsememe kavramları almıştır. Yönetsel ve kurumsal eksikliklerin temel mevzuatla da desteklenmemesi, kentlerimizde kent yönetimiyle bağlantısı bulunmayan ya da çok zayıf olan mahallelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Demokratik değerlerin gelişerek anlam kazandığı ve günümüzdü dünya toplumlarının sahipliliği "kentine sahip çıkma bilinci", "Çözümde ortaklık ve birliktelik anlayışı ile "yaşanabilirlik" ve " sürdürülebilirlik" kavramlarının yapılabilirlik pratiğinin gerçekleştirilebileceği en uygun toplumsal ve yönetsel birimler olarak mahalle yönetimleri, kentsel hizmet sunumunda daha etkin ve başarılı hale gelebilir.

Mahalle yönetiminde yaşanmakta olan hukuki ve yönetsel belirsizlik ve eksiklikler, kurumu işlevsel olmaktan uzaklaştırmıştır. Bu konuda araştırma ve incilime olanaklarındaki

kısıtlılıklar yanı sıra siyasi iradenin ve yasa koyucunun ilgi azlığı, sorunu günümüze kadar getirmiştir. Sorunun çözülmesinde tüm toplumsal, siyasal, yönetsel aktörlerin işbirliği kaçınılmazdır. Yapılması gereken mahalle yönetiminin, tarihsel ve geleneksel özelliklerini de dikkate alınarak mahallenin kent yönetimiyle organik bağın kurulmasıdır.

Muhtarların görev ve yetkileri konusundaki tercihleri sıralandığında: İhtiyaçların resmi kurumlardan talep edilmesinde mahalle halkına yardımcı olmak %92.8,mahalle güvenliği ile ilgili konularda kurumlara yardımcılık %91.3,çevre sağlığı konusunda ilgili kuruma yararlılık %89.7,çeşitli görevlerde mahalle ölçeğinde yerine getirilmesi %89.7, seçimle ilgili görevler %89.1, nüfus kayıtları ile ilgili görevler ise %79.5 ile öne çıkmaktadır. Bununla birlikte muhtarlar yetki, temsil ve işbirliği konularında yoğunlaşan istekleri şu şekilde özetlenebilir:

YETKİ; temizlik ve çevre sağlığı konusunda yaptırımlar ve ceza yetkisine sahip olmak, imar ile ilgili konularda yetki sahibi olmak, asayişin sağlanması ile ilgili yetki sahibi olmak. Ulaşım konusunda yetki sahibi olmak, gecekonduların önlenmesinde yetki sahibi olmak istemektedirler.

TEMİSİL: Belediye Meclisinde söz sahibi olmak, Belediye Encümeninde oy hakkı, resmi kurumlarda daha fazla dikkate alınma, resmi kurumlar tarafından bilgilendirilme yapılmasını istemektedirler.

İŞBİRLİĞİ: Belediye ile, okul koruma dernekleri ile ,sosyal yardım dernekleri ile işbirliği yapabilmek, fikirlerin korunması görevine sahip olmak sahip olabilmek istemektedirler.

Bilgisayarı olan mahalle muhtarı sayısı Çorum'da itidir. Bilgisayarı olan muhtarlar muhtarlıkla ilgili bir program kullanmaktadır. Muhtarlar düzenlenecek bilgisayar eğitim programına katılmak istemektedirler.

Muhtarlıkların güçlendirilmesi ve mahalle halkının katılımı ile Belediye Meclisinde söz sahibi olmak istemektedirler.

Bütününde tüm mahalle muhtarlıklarını hedef alan ve ilgili literatüre konunun öznesi muhtarların profilleriyle birlikte düşüncelerini de aktarma amacındaki çalışmalarının başlıca varsayımı: Yönetim sistemi ve toplumsal yapımız

içerisinde tarihsel nitelikleriyle ön plana çıkan ve kendilerine yasal düzenlemelerle verilen görevleri olan mahalle yönetimlerinin işlevsel ve çağdaş dünyada kendilerinden beklenen amaçları gerçekleştirebilmesi için yeniden düzenlemeye konu edilmesinin gerekliliğidir.

Tarihsel, geleneksel nitelikleriyle mahalle yönetimi, sorunları gömemezlikten gelme ve kolaycılık anlayışlarını temsil eden kaldırılsın ya da belediyenin tahsilât ofisine dönüştürülsün düşüncelerinin aksine, geliştirilmesi gereken zenginlikler olarak ele alınmıştın. Çünkü; mahalle ve mahalle yönetimleri,"kentine sahip çıkma bilinci", "Çözümde ortaklık ve birliktelik anlayışı ile "yaşanabilirlik" ve " sürdürülebilirlik" kavramları ışığında, kent yönetimine etkin katılım, çoğulculuk, temsil ve halk denetimi biçimlerinde özetlenebilecek demokratik toplumların temel ve yerel forumu niteliğini halen korumaktadır. Yaşanılabilir kentlin ancak yaşanılabilir mahallelerinden oluşacağı kabul edilmektedir.

Amaç: Hizmetlerde etkinlik ve verimliliğin sağlanması, halkın kendi kendisini yönetmesi ilkesinin yaşama geçirilmesi, yerel demokrasinin geliştirilerek kazanımların ülke düzeyine aktarılması, kentsel topluluğun sosyal ve ekonomik kalkınması, yerel yönetimlerin kurumsal ve yapısal çerçevesinin geliştirilmesidir.

Çözüm: hukuki, örgütsel, görev, yetki ve sorumluluklar ile diğer kuruluşlarla ilişkileri kapsayan katılımcı yönetim anlayışının kurumsallaştırıldığı düzenlemelerin eylem projeleri ile yaşama ivedilikle geçirilmesidir. Anahtar kavramlar "yönetişim","yetkilerin halka en yakın birimlerce uygulanması" ya da "zirveye rağmen tabanı tercih etme ve yapabilmedir"

Mahalle halkının kurumuna yaklaşımı ile beklentilerini konu edilen çalışması ile proje sonucunda elde edilen muhtarlık ve mahalle ile ilgili verilerin temelinde değerlendirildiği, mahalle kapasitelerinin envanter çalışması ile gerçekleştirilmelidir. Son çalışma mahalle değerlendirme raporu olarak düşünüldüğünde, coğrafi bilgi sistemleri ile entegrasyon konusu önem kazanmaktadır. Mahalle muhtarı ağırlıklı emekli, ilköğretim mezunu,46 yaş ve üzeri erkeklerdir. Genellikle esnaf, işçi ve memur

meslekleri mensubu olan muhtarlar, muhtarlık göreviyle birlikte çoğunlukla esnaflık yapmaktadır.

Üç ve daha fazla dönemdir muhtarlık yapanların yarısıdır. Muhtarlar,kendilerini başarılı bulmakta ve çoğunlukla mahallenin isteği ile tekrar aday olmayı düşünmektedir.

Muhtarlar; uzun yıllardır aynı mahallede yaşayan hemşerilerdir. Muhtarların yarıdan fazlası meslek odası niteliğinde örgütlenmek istemektedirler.

Muhtarların kurumlarla olan yazışmalarda merkezi yönetim ön plandadır. Bununla birlikte muhtarlar, kurumlara en fazla kentsel hizmetler konusunda başvurmaktadırlar. Başvurular ilgili kurumlara da başvurular yapmaktadır.

Muhtarların sadece üçte biri müstakil ofiste çalışırken, ofislerin ise yine üçte biri betonarme binadır.

Muhtarlık ofislerinin temel altyapısı yetersizdir. Ofislerin üçte birinde elektrik ya da elektrik aboneliği, beşte üçünde su bulunmamaktadır.

Muhtarlar bir biçimde yardımcı kullanmaktadır. Yarım edenlerin büyük çoğunluğu ise 46 yaş ve üzeridir.

Muhtarların üçte birinde muhtarlık ile ilgili doküman bulunmamaktadır. Muhtarların tamamı ile ilgili doküman istemektedir. Muhtarlıklarımızın sadece 2 tanesinde bilgisayar bulunmaktadır. Mevcut bilgisayarların biri oldukça özellik tamamı ile ilgili doküman istemektedir. Muhtarlıklarımızın sadece 2 tanesinde bilgisayar bulunmaktadır.

Mevcut bilgisayarların biri oldukça le eskidir. Tüm donanıma sahip sadece tek bilgisayar bulunmamaktadır. Bununla beraber, muhtarlar bilgisayarlı çalışma sistemine geçmek ve bilgisayar eğitimi almak istemektedir.

Muhtarların güçlendirilmesi ve mahalle halkının yönetile katılımı ile ilgili olarak muhtarlarımızın düşünceleri şöyledir:

Belediye Meclisinde söz sahibi olmak, yeni yasal düzenlemelerin yapılması, yeni bir yerel yönetim birimi olarak örgütlenmek, ayrı bir bütçeye sahip olmak istemektedirler.

Muhtarlar; genelde yerel gündem konularında bilgi sahibi değildir. Yerel gündem konusundaki bilgilendirmeden sonra muhtarlarımızın tamamı kendi yerel gündemini hazırlamak isteğindedir.

Muhtarlarımızın mahalle kurumunda çoğunlukla: Saygınlığı olan, yönetim ile halk arasında aracı olan, yönetimle halk arasındaki sorunları çözümde başarılı, belediye ile ilişkilerde önemli bir kurum olarak görmektedir, muhtarların yarısı muhtarlık kurumunun etkin ve verimli çalıştığı kanaatindedir.

Muhtarların nasıl bir muhtar konusunda ise düşünceleri şöyledir: muhtar yaşının 36 yaş ve üzeri olması, ikamet süresinin bir yıldan fazla olması, lise mezunu olması gerektiğini düşünmektedirler.

Muhtarların seçilmesinde etkili olan nedenler olarak sırasıyla: Sevilen kişi olmak, mahalleli ile iyi ilişkilere sahip olmak, sorunlara çözüm getirici olmak, saygın kişi olmak gerekmektedir.

Mahalle muhtarlarımızın muhtarlık görevini daha iyi biçimde yerine getirmek için eğitim almalarının gerekliliğine inanmaktadır.

Başlıca eğitim almaları gereken konular sırasıyla: Yerel yönetimler, kamu yönetimi, kent yönetimi, çevre sorunları.

Değerli ama sınırlı kaynaklarda ve ilgili platformlarda mahall ve muhtarlık kurumu ile ilgili dile getirilen ve bu konuda yaşanmakta olan sorunların giderilmesini amaçlayan düşüncelerin çalışma kapsamında bilimsel verilerle de desteklenerek hukuki ve örgütsel düzenlemeler, görev yetki ve sorumluluklar ile diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkileri konularda ana hatlarıyla yapılması gerekenler şunlardır:

Hukuki Düzenlemeler: Mahalle yönetimlerinin temel sorunu, kamu yönetimi sistemi içerisindeki yerinin belirsizliğidir. Mahalle yönetimleri, merkezi idarenin mahalle ölçeğinde uç birimi gibi çalışmakta kendine verilen yasal görevleriyle birlikte hizmetlerin yürütülmesinde merkezi yönetime ve yerel yönetimlere yardımcı olmaktadır. Buna rağmen mahalle yönetimleri ne merkezi yönetimin taşra teşkilatı ne de yerel yönetimlerle organik bağlantılı biçimde örgütlenmiştir. Fiilen mahallenin temsilcisi olan muhtarın, mahalleyi genel anlamda yasal temsili

bulunmamaktadır. Seçimle göreve gelen muhtar ve ihtiyar heyeti görevleriyle orantılı yetkiye sahip olmamakla birlikte muhtar, aldığı ödenek ve kurumlar arası pratiklerle “memur” olarak kabul edilmektedir.

Hızla yaşanmakta olan kentleşme süreciyle birlikte özellikle kentsel alanlarda artan mahalle sayıları, kırsal alanda en küçük toplumsal ve yönetsel birim olan köy yerel idaresi statüsünden, kurulmasında hiçbir kriterin bulunmadığı, tüzel kişiliği, bütçesi, görevlileri olmayan mahalle yönetimlerine geçişin neden olduğu temsil ve katılım sorunları ön plana çıkmaktadır.

Çalışma kapsamında önerilen model: Mahallenin yerel yönetim birimi olarak düzenlenerek örgütlenmesidir. Yapılması gereken: Anayasa değişikliği ile Mahalle Yönetimi Yasası ve ilgili Yönetmeliğin çıkarılmasıdır. Mahalle, kentsel hizmetlerin görülmesinde ve katılım temsil-denetim işlevleri açısından en uygun kentsel birimler olarak kamu yönetimi ve yerel yönetimler sistemi içinde yer almalıdır. Söz konusu düzenlemelerde dikkat edilmesi gereken en önemli konu: Mahalle yönetimlerinin yerel hizmetlerin görülmesinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması kadar demokratik değerlerin geliştirilerek kullanılabileceği birimler olarak düşünülmesidir. Mahalle yönetimlerinin mahalle halkı ile birlikte hazırlayacakları 'Mahalle Yerel Gündem bu amacı gerçekleştirecek önemli bir adımdır.

Örgütsel Düzenlemeler: Günümüzde mahalle muhtarhğı kurumu örgütsel açıdan fiilen içi boşaldığı kadar elverişsiz fiziki koşullarda görevini sürdürmeye çalışmaktadır. Muhtarın mahalleyi temsili, ancak sorunların ilgililere aktarılmasında fiili olarak gerçekleşmektedir. Muhtar, tek yönetici ve temsilci durumundadır. Örgütsel düzenlemelerde dikkat edilmesi gereken önemli konu: Mahallenin çoğulcu yapı anlayışı ile ele alınması, etkili temsil ve katılımın halk katılımı ile sağlanması, fiziki çalışma koşullarının bunlara olanak sağlayacak nitelikte planlanarak geliştirilmesidir. İmkanlarla donatılmış muhtarlık ofisi, çok amaçlı toplantı salonu, kütüphane, çocuk parkı gibi ünitelerden oluşan mahalle halkının yönetime katılımını kolaylaştırıcı, kentlilik bilincinin gelişmesine katkıda bulunabilecek kent

bilgi sistemi ile mahallenin entegrasyonunda kolaylaştırıcı olacak pilot proje uygulaması istemekteyiz., mahallenin yerel gündem çalışmaları, genel sağlık, çevre sağlığı, genel ve özel eğitim, beceri kursları gibi çeşitli toplantı ve organizasyonlar ile toplumsal içerikli toplantı ve kurslar sayılabilir.

Görev Yetki ve Sorumluluklar ile Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkiler: Mahalle muhtarlığının günümüzdeki temel işlevi, kişilere kişisel sicillerini gösterir belgeleri vermek ve muhtarın insiyatifi ile yerel hizmetlerin değişik kurum ve kuruluşlardan istenmesinde aracılık yapmaktır. İşlevsel olarak marjinalleşen kurum, kurumlar arası ilişkilerde ise ast-üst ilişkisi içerisinde yetki ve görev dengesizliğinin yaşandığı bir ortamdadır.

Çalışma kapsamında önerilen model: Yerel halkın haklarının önceliği, yetkilerin halka en yakın birimlerce kullanılması, çağdaş demokrasilerin yerel kaynaklara dayanması, kentine sahip çıkma bilinci ilkeleriyle çözümde ortaklık ve birliktelik anlayışına sahip kentlileşme bilincindeki bireylerle yapabilir kılma anlayışı altında sürdürülebilir yerleşimlerin oluşturmasıdır.

Yapılması gereken: “Hemşerilik Hukuku” başlığı altında düzenlenecek, hemşerinin hak ve borçlarının, Yerel Gündem konusu başlığı altında özetlenen çağdaş ilkelerin sadece üzeri küllenmiş olan düzenlemeleri kapsadığı düşünüldüğünde, tarihsel-geleneksel dinamikleriyle mahallenin günümüz toplumunda işlevini sürdürebilecek kazanımların bulunduğu bilinciyle yeni ve çağdaş yapılanmayı amaçlayan hukuki-örgütsel düzenlemelerin bir an önce gerçekleştirilmesidir. Adına ister Yerel Gündem isterse ortak akıl diyelim önemli olan ortak adımda bir araya gelmektir.

Çağdaş dünyada sahip olunması beklenen değer ve ilkeler toplumumuza yabancı değildir. Kamuoyundan beklenen ve yapılması gereken, yapıcı davranarak, toplumumuzu çağdaşlığın gereklerinden yoksun bırakmamanın bilinci ve sorumluluğu ile hareket ederek gerekli düzenlemeleri ivedi olarak gerçekleştirmektir.

KISKANÇLIK

Sevgide güneş gibi ol, dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol, hataları örtmede gece gibi ol, tevazuda toprak gibi ol, öfkede ölü gibi ol, her ne olursan ol, ya olduğun gibi görün, ya göründüğün gibi ol dedirtmeyen insanoğlunun doğuşuyla başlayan hastalık KISKANÇLIK.

Çoğumuz için kıskançlık, nabzımızda, soluğumuzda hissettiğimiz bir duygudur. O anı yaşayanlar bilir, insan sanki kilometrelerce koşmuş gibidir. Kimisi de "derinlere" dalar. Bir başkası karşısındakini didikler. Sinir küpüne dönerler, hatta şiddete başvuranlar vardır...

Tepkiniz nasıl olursa olsun kendinizi kontrol edebilmek için yapmanız gereken, duygularınız tanımak ve ruhsal yapınızın hangi özelliklerinden kaynaklandıklarını saptamaktır. Varsayın ki, aşırı kıskançlık duymaya başladınız... Bir an durup bu duygunun nereden geldiğini, daha önce aynı şeyleri ne zaman hissettiğinizi bulmaya çalışın Bir kötülük yaptıktan sonra pişmanlık hissetmek Allah'ın inayet ve muhabbetine mazhar olmanın delilidir diye Hafızanızı şöyle bir karıştırın; arkadaşınızın bir mevkie gelmesini, veya bir arkadaşımızın dergi veya bir yayın organını çıkartmasını kıskandığınız gibi yine çocukken, annenizin çok istediğiniz halde bir başarınızda sizi övmediğini ya da kardeşlerinizi daha çok takdir ettiğini hatırlayacaksınız.

Şimdi de, yetişkin bir insan olarak edinmiş olduğunuz duygusal olgunluktan yararlanarak duygularınızı makul hale getirmeyi deneyin.

Örneğin, kendinize şunu telkin edin: "Annem, güzel göründüğümü söylememiş de olsa, bunu muhakkak düşünmüştü." Zaten asıl önemli olan, sizin şimdi güzel olduğunuza inanmanızdır.

Özellikle kıskançlık-depresyon kısır döngüsüne düşmekte olduğunuzu fark ettiğinizde atmanız gereken bir sonraki adım, elde ettiğiniz başarıları hatırlamaktır. Özgüveniniz giderek azalıyorsa, huzur içinde olduğunuz bir dönemi, mutlu geçen bir tatili, severek yaptığınız bir işi anımsamanın tam zamanıdır.

Hafızanızı tazelemek için fotoğraf, defter, kitap gibi anılardan yararlanabilirsiniz.

Hafızayı desteklemek için, başarılarınızın belgeleriyle dolu bir defter tutabilirsiniz. Güzel anılarla dolu bir kutuyu karıştırmak, sıkıntı ve umutsuzluklarınızı dağıtmanıza yardım edecektir.

Sevdiğiniz şiirler, yakın arkadaşlarınızın fotoğrafları ya da tatillerde topladığınız deniz kabuklarıyla doldurabilirsiniz bu kutuyu.

Kendi benliğinize yönelmekten, onu şımartmaktan korkmayın. Kıvanç duyduğunuz bir olayı anımsamanın tadını çıkarın.

Herkesin böyle bir anısı vardır. Birçok kişi çocuklarıyla övünür, onlar sayesinde hayatı daha hoş bulur. Bütün bunlar, kendinize biçtiğiniz değeri yükseltmenin, kötü bir döneminizde bile kendinizi iyi hissedebilmenin anahtarlarıdır.

Kıskançlık duymaya başladığınızda bunları hatırlamayı öğrenirseniz, davranış biçimlerinizi de değiştirmeniz mümkün olur.

Eşinizle yolda yürürken, onun başka birine ilgi gösterdiğini görürseniz, hemen "düğmeye basıp" kendinizi çekici bulduğunuz bir anı hatırlayın ve kafanızdaki bu resmin bozulmasına izin vermeyin. Yeşillerden, çiçeklerden meydana gelen bhçenin geçici, fakat akıllardan meydana gelen gül bahçesi hep yeşil ve güzeldir ve kalıcı olduğunu hatırlayarak Açıkça konuşmaktan kaçmayın.

Eğer eşinizin gözü sürekli karşı cinsin üzerindeyse, ona rahatsız olduğunuzu

GIDA SATIN ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Taze Seçin: Meyve ve sebzelerin görünümünün mümkün olduğunca taze olmasına dikkat edin. Çok yağ görünümde, üzerinde lekeler olan ve hafif çürümüş veya üzerine özsuyu bulaşmış sebze ve meyveleri almaktan kaçının. Sadece görünümün gıdanın GÜVENLİ oluğunun bir garantisi olmadığını da unutmayın.

2. Paketi inceleyin: Üzerinde delikler olan paketleri seçmeyin. Eğer taze et veya tavuk paketinden et suyu sızıyorsa, paketi bir başka poşetin içine yerleştirin. Böylece alışveriş arabanıza aldığınız diğer gıda veya malzemeye bulaşmayı önlersiniz. Her zaman balık veya et almadan önce meyve ve sebzeleri satın alın ve naylon poşetlere koyun.

3. Raflardaki Sıcaklığı Kontrol Edin: Soğukta muhafazası gereken bir gıdanın soğuk olmadığını hissederseniz almayın. Varsa, soğutucu ve dondurucularda sıcaklık ölçerleri kontrol edin.
Taze meyve ve sebze<10°C
Et, balık, tavuk <4°C
Süt ve süt ürünleri<2°C
Dondurulmuş Gıda<-18°C

4. Son Kullanma Tarihini Kontrol Edin: Ambalajın üzerindeki son kullanma tarihini okuyun. Bu tarihler yazılırken, gıdanın 4°C veya 2°C sıcaklıklarında saklanacağı dikkate alınır. Bazen raf ömrü sadece tahmini bir değerdir. Bu nedenle gıda bu sıcaklık koşullarında tutulmamışsa, son kullanım tarihinin bir önemi kalmayabilir. Bazen peynir ve meyve sebze gibi gıdalar paketten çıkarıldığında küflenmiş olabilir. Hemen hemen tüm peynir, meyve, sebze, delikatessen salatalar küfle bulaşıktır, ancak gözle görülemez. Zaman içinde küf gelişimi görünür hale gelir. Mümkün olduğunca gıdayı taze alın ve uygun koşullarda muhafaza edin, hazırlayın ve tüketin.

5. Süt Ürünlerinin Tarihini Kontrol Edin: Bu ürünlerde genellikle belli bir tarihe kadar kullanma tarihi yer alır. Bu ürünlerin 4°C sabit sıcaklığında saklanacağı var sayılmaktadır. Eğer sıcaklık 10°C ise, bu ürünlerin muhafaza edilebilirliği 4 kez azalır. Özellikle süt en sıcak kısım olan buzdolabının kapağındaki raflara yerleştirilmemelidir. Kolay bozulabilir nitelikte

olan taze süt, et, tavuk, balık gibi gıdalar buzdolabının arka duvarına doğru yerleştirilmelidir.

6. Yumurtaları Kontrol Edin: Markette yumurtalar 4°C'da tutulmalıdır. Oda sıcaklığında bekletilen yumurtaları almayın. Yumurtaların kabuğunda patojen (hastalık yapıcı) Salmonella enteridis mikroorganizması bulaşması olabilir ve yumurtanın içine de geçebilir. 7°C'dan daha düşük sıcaklıklarda bu mikroorganizma yeteri kadar nem olmadığı için çoğalamaz. Yumurtalarda kırık, çatlak ve aşırı kir olmamasına dikkat edin. Yumurtanın tazeliğini tavaya kırdığınızda test edebilirsiniz. Genel olarak, tavaya kırıldığında yumurta akının 7.5 cm çapı aşmaması, sarısının ise 0.1-1.3 cm yükseklikte olması gerekir.

7. Taze Balık, Et, Tavuk Seçimi: Etin kırmız* rengine miyoglobin isimli doğal bir pigment neden olur. Bu pigment, doğal boyar madde, hindi ve tavuk etlerinde daha azdır. Genellikle parlak kırmızı renkli sığır eti tazeliğin göstergesidir. Ancak bunun etin GÜVENLİ oluğu ile bir ilgisi yoktur. Etin pişirilmesiyle bu pigmentin rengi kahverengiye döner. Bu renk de mikrobiyolojik yönden etin tehlikesiz olduğunu ifade etmez. Bazen azotlu gübrelerle yetiştirilen sebzelerle et, azotlu gübrelerle yetiştirilen sebzelerle et birlikte pişirildiğinde kalıntı nitratlardan dolayı etin rengi kahverengi-kırmızı olabilir. Kürlenmiş et ürünlerinde de et rengi kırmızıdır. Kürleme işleminde nitrat, tuz, ve ısı kullanılır. Sosislerde nitrit ilavesi çok tehlikeli patojen olan Clostridium botulinum mikroorganizmasının gelişmesini önler. Bazen dondurulmuş tavuk bacakları ve kanatları pişirildiğinde renk koyulaşır. Bunun nedeni, tavuğun gözenekli kemiklerinden hemen yakındaki kaslara kanın sızması ve pişirme ile rengin koyulaşmasıdır. Eğer pastörizasyon sıcaklığında pişirme yapılırsa tehlike kalmaz.

8. Donmuş ve Buzdolabında Saklanan Gıdaların Alınması: Bu tür gıdalarda sıcaklık artığını önlemek için alış verişinizin sonuna doğru alın. Dondurucunun dolum çizgisinin altında kalan ürünleri almaya özen gösterin. Eğer paketin üzerinde buz kristalleri varsa gıdanın dondurucuda uzun süre tutulduğunu gösterir. Eğer dondurucuda sıcaklık değişimi ± 9.5°C ise defrost (çözünme) ile donmuş gıdanın yüzeyinde ısınma olur ve sıcaklık

yeniden düştüğünde yüzeydeki serbest su donar ve gıdanın yüzeyi su kaybeder. Bu bir kalite sorunudur.

9. Sıcak Delikatessen Tip Gıdaların Seçimi: Bu ürünler 65-66°C'da sunulur. Bu tür gıdaları da alışverişinizin sonuna doğru alın ve patojen canlıların canlı kalabileceğini dikkate alarak en çok 4 saat içinde tüketin. Geri kalan kısımların ise saklamadan atın. Eğer bu gıdaları saklamak istiyorsanız, satın aldıktan 2 saat içinde buzdolabına koyun ve 15 saatten az bir sürede 7°C'a soğuması için 2.5 cm'den daha az kalınlıkta bir kab aktarın. Aksi halde güvenli görünen bir gıda kusma, ishal ve muhtemelen felce neden olabilir.

10. Makarna, Hububat ve Diğer Kuru Gıdaların Seçimi: Bu ürünler görünür böceklerden arî olmalıdır. Hububat türü gıdalarda böcek yumurtaları bulunabilir. Eğer ılık ve nemli bir ortamda gıdayı saklarsanız bu yumurtalar canlı böceklere dönüşür. Bu ürünleri satın aldığınız raflara da dikkat edin, bulaşmanın olduğunu gösteren ipuçları olabilir.

11. Konserve Gıdaların Seçimi: Kutularda herhangi bir açılma olup olmadığını mutlaka kontrol edin. Kutunun tepesi veya tabanındaki tümsek oluşumları tehlikelidir. Hatalı konserve gıda tüketimi ölüme yol açabilir. Çoğu kez bu bombe oluşumları, gıdanın asitlerin teneke lakı ile reaksiyonu sonucu oluşan hidrojen gazı nedeniyledir. Fakat ne yazık ki Clostridium botulinum mikroorganizmasının gelişimi sonucu da olabilir ve bu organizman*n zehirleri ölümcüldür. Bu tür bir konserve kutusunu ne olursa olsun asla açmayın ve geri götürün.

12. Market Alış verişinizin Paketleme: Satın aldığınız malzemeyi poşetlere koyarken, soğuk donmuş ürünleri bir arada paketleyin. Taze et ve tavuk paketlerini poşetin en altına yerleştirin. Deterjan gibi kimyasal malzemeleri gıda maddeleri ile aynı poşete koymayın. Bir başkası sizin için poşetlere yerleştiriyorsa, bu şekilde yapmasını isteyin.

13. Gıdayı Eve Getirirken Soğuk Muhafaza: Eğer yolunuz bir saatten fazla ise soğuk gıdalar 10°C'a dek ısınabilir. Bu nedenle alışverişe gelirken arabanızın bagajına içinde buz olan bir soğutucu koymayı ihmal etmeyin. (hele yaz aylarında !)

NİMETİMİZ “EKMEK"

Soframızda, her öğünde yer alan, olmazsa olmaz bir tek yiyecek vardır ki, o da çok yakından tanıyıp bildiğimiz ve tadından asla vazgeçemediğimiz ekmeğimizdir. Kimimiz fırından yeni çıkmış buharı üzerinde çıtır çıtır severiz; kimimizin midesi hassastır, ağızda dağılanını tercih ederiz.

Kimimiz pamuk gibi yumuşacık içine, kimimiz kıtır kıtır kabuğuna vurgunuzdur. Kısacası soframızdan ekmeği eksik etmeyiz. Onun güzel tadı dilimize öylesine yer etmiştir ki, atasözlerinde, benzetmelerde, günlük yaşamda bir an bile bırakmaz peşimizi.

Ekmek üzerine yemin ederiz. Direnmek, zorluklarla mücadele, hem ekmek içindir, hem de bu mücadeleyi sürdürebilmek için gerekli gücü ekmekten alırız. Alnımızın teriyle “ekmek parası” kazanırız ama “ekmek aslanın ağzındadır”. Kısacası ülkemizde, geleneğin, inancın, emeğin, hayat veren, güç veren bir yiyeceğin adıdır ekmek.

Bu güzel ve değerli besin yalnız ülkemizde değil dünyanın dört bir yanında da en çok üretilen ve tüketilen temel besin kaynağıdır. Yapılış biçimleri, türleri, kullanılan malzemeler, ülkelerin coğrafi ve kültürel yapısına göre farklılıklar arz eder. Ortadoğu, Asya ve Afrika'nın birçok bölgesinde hâlâ, geçmişi oldukça eskilere dayanan mayalanmış yassı ekmek kullanılır. Aynı şekilde Hindistan'da Hint darısı, Orta ve Güney Amerika'da “Tortilla” denilen yassı, küçük ekmekler üretilir. Brezilya'da manyoktan yapılan küçük ekmekler sofralara lezzet katar. Uzakdoğu ülkeleri geleneksel yiyecekleri pirinçten vazgeçemeseler bile, ekmek onların yaşamında da pirinçle birlikte yerini korumaktadır. Almanya, Rusya ve Kuzey Avrupa'da çavdardan kara ekmek tüketilir.

Tahıl ürünlerinin büyük miktarlarda üretildiği tüm diğer ülkeler gibi Türkiye'de de, ekmek tüketimi çok yüksek miktarlardadır. Ülkemizde yıllık tahıl tüketimi kişi başına 230 kg iken, bu Almanya’da 74 kg a ancak ulaşır. Ekmek, başta buğday, mısır, arpa, çavdar, soya, darı gibi tahıllar olmak üzere çok çeşitli bitkiden elde edilen unun, suyla yoğrularak hamur haline dönüştürülmesiyle

mayalanıp, ateşte pişirilmesiyle elde edilir. 100 gramında %35 su, %53 nişasta, %8 protein, %1.4 yağ bulunan ekmeğin kalorisi 240'dır. B, B2, niyasin ve demir içeren bu değerli besinimizin ülkemizdeki yaygın üretim biçimine bir göz atalım. İçine öğütülmüş buğday unu koyulan tekneye su ve maya karıştırılarak hepsi iyice yoğrulur. Malzemenin tam olarak birbirine karışması için bu işlem 15 dakika kadar sürer. Hamur yaklaşık 4 saat kabarması için beklemeye bırakılır. Mayalanma sırasında ortaya çıkan karbon-dioksit gazıyla hacmi büyüyen hamur parçası birer ekmeklik eşit parçalara ayrılır. Şekil verilen hamur, ikinci mayalanma için pasa bezinin ya da tavanın üzerinde 1 saat bekletilir.

Son işlem ekmeğin yüzeyine atılacak bıçakla kıtır kısmının şekillendirilmesidir. Miktarına ve biçimine göre 230- 280 derecede, 15 ile 50 dakika arası fırına sürülen ekmek, suyunun tamamını kaybedip, kabarıp, kabuk kısmı oluşunca fırından çıkarak soframıza yolculuğu için bizi bekler. Klasik yoğurma yöntemi denilen bu yöntemle ekmek daha leziz ve doğal olmaktadır. Ekmeğin geçmişi insanın geçmişiyle paraleldir. İlk çağlarda, soğuk iklimin hüküm sürdüğü topraklarda ete dayalı besinler elde edilmesi amacıyla avcılık yapılırdı. Avrupa ile Asya'nın güney bölgelerinde ise, avcılık yapılmakla birlikte, sıcak iklimin etkisiyle etlerin uzun süre korunamaması, bu bereketli topraklarda tarımın gelişmesine sebep oldu.

Buralarda ürünler genelde tahıla dayalıydı. Tahıla dayalı ürünleri tüketmeye başlayan insanların yaşadığı ilk bölgelerden biri de Anadolu'dur. Anadolu'da yaşamış Asur, Hitit ve Sümer medeniyetlerinden kalan tarihi eserlerde, tarımla uğraşan insan figürlerine rastlanmaktadır. Ekmeğin ilk kez 12 bin yıl önce yapıldığı ve kabaca ezilen tahılın suyla yoğrularak hamurun sıcak taşlar üzerinde sıcak külle pişirildiği sonucuna varılıyor. İlk mayalı ekmek ise tesadüf sonucu kendi kendine mayalanmanın ardından keşfediliyor.

Türkiye'de ekmek için genellikle buğday kullanılır. Bununla birlikte yörelere göre arpa, çavdar ve özellikle Karadeniz bölgesinde mısır da kullanılmaktadır. Ülkemizde tüketilen ev ekmeğini “yufka”, “pide” ve “somun” olarak üç tipe ayırabiliriz.

Anadolu' da, özellikle göçebe köylülerin kullandığı yufka, pişirildikten sonra iyice kurutulmakta; böylece uzun bir süre muhafaza edilebilmesi mümkün ol-maktadır. Bir oklava yardımıyla açılan yufka ters yüz edilerek sac üzerinde pişirilir. Bir diğer ekmek türüyse pidedir. Fırında pişirilen pide, yuvarlak veya oval formda yapılır.

Üzerine susam, çörekotu, serpilir. Yumurtada sürülebilir. Ramazan aylarının vazgeçilmez ekmeğidir. Son olarak somun ekmeği gelmektedir. Kepeği bol undan imal edilen bu tür, daha ziyade ticarî fırınlarda pişirilen yuvarlak ekmeklerdir. Somun, bugün çoğunlukla kentlerde ince undan yapılmaktadır ve francala olarak da adlandırılır. Bu insanlık tarihi kadar eski gıdayı üreten ekmekçilerin kökeninin, Hz. Âdem'e, yani ilk insana kadar dayandığı rivayet edilir.
Evliya Çelebi gezi yazılarını topladığı ünlü eseri Seyahat-name'sinde, 17. yüzyılda İstanbul'da 999 fırın ve 10.000 ekmekçi olduğundan söz ediyor. Evliya Çelebi, ekmekçi esnafının, buğdayı Cebrail'in emriyle un haline getiren Hz. Adem'i kendilerine pir kabul ettikleri, Hz. Muhammed döneminde yaşamış olan Amr bin Umran'ı da ikinci pirleri olarak gördüklerini anlatıyor. Osmanlı'da ekmek, fırınlarda, tezgâhta, sokak araları ve semt pazarlarında, binek arabaları ve küfelerde satılırdı. Sanayileşmeyle çabuk ve se-ri üretim, geleneksel ekmek yapımını daha kolay hale getirse bile, kökeninin insanlığın varoluşuna dek uzandığını, şu atasözümüz ne güzel de betimliyor: "Ağacın kökü toprak, insanın kökü ekmektir."

KÜÇÜK ESNAFI DİPLOMALI YAPALIM AMA;KÜÇÜK ESNAFI ERİTMEYELİM

Bir sabah uyandınız. Gözlerinizi ovuşturarak, pencereden aşağıya bir sepet sarkıttınız. "Bir gazete, iki ekmek, üç yumurta" dediniz. Bakkalınız siparişlerinizi sepete koydu ve siz sepeti geri çektiniz. İşte alışıla gelmiş bu tablo hızlı bir şekilde maziye terk edilmekte.

Yimpaş bir kaç yıldır bakkal modeli Şok mağazalarını şehirlerarasına serpiştirmişti. Şimdi ise sırada Tansas'in açacağı yeni bakkal dükkânlarından alışveriş etme zamanı geliyor.

Büyük Firmaların yeni sitarejisi Büyük alışveriş mağazalarından ziyade, mahalleler arasına serpiştirilmiş bakkal dükkanları gibi Şok mağazalara, ihtiyaçları var, Nitekim Çorum'da da ilk örneklerini Yimpaş'ın Eğriderede açmış olduğu mobilya mağazası ile Metrepol gıda 'nın Buharaevler Mahallesindeki açmış oldukları yerler.

Çorumdaki diğer büyük firmalarda da aynı pazarlama politikasını güdüp küçük bakkal dükkânları kuracaklar. Bunları Türkiye'de bulunan dev firmalar Kendilerini tanıtan raporlarda bu hedeflerini yazıyorlar. Artık şehir dışına doğru kurulan 5 - 10 bin metrekarelik dev hipermarketlerden, vazgeçilerek milenyum yılının mahalle arasındaki bakkalları oluyor. Peki buna "Kahraman Bakkal" ne diyor?

800 bin bakkalın temsilcisi Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Başkanı Bendevi Palandöken ise, "uçak fabrikası kurması gerekenlerin bakkallığa dönmesi yanlış. Bir süre sonra sanayiciler de ürettikleri mamulleri satacak bakkal bulamayınca kendileri zarar görecek" diyor. Kahraman bakkalların payı şimdilik yüzde 86, Bu pazara Cafer Bey ve Ahmet Bey de girerse ne olur bilinmez.

Yabancı ülkelerde lüks eşyaları ve fantazi hizmetleri daha çok kendi vatandaşları dışında kalanlar için üretmektedirler. Bizde ise simitçiden hamala, dul kocakarından kızına kadar insanlarımız lüks tüketime zoranmaktadır. Köylerde artık çeşmeden su Yerine gazoz içilmektedir. Anormal reklamlarla, zorlamalarla insanlarımız akli dengesini kaybedecek noktaya getirilmiştir.

Hal böyleyken has bel kader bir dükkan açabilmiş Kahraman Bakkalımızdan bir taraftan Hiper süper Marketler tarafından işleri % 90 kayba uğratırken bir taraftan da zeytinin. helvanın, çayın, pirinin, unun hatta hatta büyük bir fiyasko olan ekmeğin ambalajlı olmamasına rağmen gibi gıda maddelerinin hijyenik ambalajlı ve firma tarafından fiyatlarının belirtilirken biz bunu raftan alıp müşteriye veren esnafımıza diploma zorunluluğu getiriyoruz.

Çorumda ortalama 600 ile 700 arasında küçük çaplı bakkal bulunmakta bu bakkalların % 99 zu yalnız çalışmakta yanında ikinci bir kişiyi besleyememektedir.Hal böyleyken hangi küçük esnaf yanına bir çırak alıp da onu 3 sene çıraklık 3 sene kalfalık eğitimine gönderebilecek.

Birde madalyonun tersine bakalım bazı büyük imalatçı firmalar ise 60-70 hatta 600 tane çırak çalıştıracak bunların SSK primlerini de Devlet tarafından yatırılacağı içinde ucuz işçi sağlanmış olacak bunlar çıraklık dönemini o firmada tamamladıktan sonra büyük olasılıkla işten çıkarılacaklardır.

Bugün Türkiye'de herkesin cevabını arayıp da bulamadığı soru şu olmalıdır?

- Huzur için son çare nedir?

Devlet kurumlarının pek çoğu bünyesel huzursuzlukların içindedir. Bütün kurumlar bünyelerindeki safrayı atma gücünü kaybetmiştir ve hizmetle ilişkileri kopmuştur. Alış-veriş piyasasına canlılık getirecek olan tüketici kesim, marketler sayesinde aşırı "lükse" özendirilmiştir. Gerçek ihtiyaçların yerini gereksiz harcamalar almıştır. Enflasyon, sosyal dengeleri etkilemeye başlamıştır.

Çalışan bir kimsenin sırtına en az dört kişi binmiş, ürettiği hizmetin tufeyli ortağı haline gelmiştir. İnsanlarımız üretime göre değil, parazit yaşantıya göre şartlandırılmıştır. Büyük sermaye kesimleri de gerçek ihtiyacı karşılayacak üretim yerine fonksiyonu olmayan ticari amaçlara yönelmiş durumdadır. Vatandaşı buna zorlamaktadır. Herkes varı; yok etmeye çalışmakta, fakat hiç bir zaman yokları var etmeye çaba göstermemektedir. Bundan sonra da yokları var etmek için dış kapılara avuç açılmaktadır.

Çare, üretilecek şeyleri gerçek ihtiyaçlara göre seçmektir. Kişisel ve zümre çıkarlarını genel fayda ile dengelemek ve bunun için gerekli fedakârlığı ön plana çıkarmak tek şarttır. Önce yönetici kadroların, sonra da halkımızın bu genel kuralda birleşmeleri zorunludur. Fedakârlığı sadece başkalarından bekleyip onun sırtına binmek hiç bir şeyi çözmez... Hükümet küçük esnaf ve sanatkârlar için kesin bir politika ortaya koymalıdır.

Ahi Evran'ın torunlarını geleneksel meslekleri içinde tükenişe terk etmek kantarın topuzunu kaçırmaya benzer.

Aşırı tüketime özendirilen topluma, söylenecek birkaç söz...

Çare, üretilecek şeyleri gerçek ihtiyaçlara göre seçmektir. Kişisel ve zümre çıkarlarını genel fayda ile dengelemek ve bunun için gerekli fedakârlığı ön plana çıkarmak tek şarttır. Önce yönetici kadroların, sonra da halkımızın bu genel kuralda birleşmeleri zorunludur. Fedakarlığı sadece başkalarından bekleyip onun sırtına binmek hiç bir şeyi çözmez...

DİKKAT ZEHİR !

Yiyeceklerdeki katkı malzemeleri

Tüketiğimiz her hazır gıdanın ambalajında **(E)** koduyla bir takım sayıların yer aldığını görürsünüz. Bunlar o gıda da kullanılan katkı maddelerini gösterir.
Aşağıdaki tabloya bakarak tükettiğimiz üründe ne yediğimizi görebilirsiniz.
Alman Sağlık Sigortasının dan biri olan AOK'nın tüketicilere dağıttığı liste şöyledir:

Zararsız katkı malzemeleri:

E 100, 101, 103, 104, 105, 111, 121, 122, 126, 130, 132, 140, 151, 152,
E 160, 161, 162, 163, 170, 174, 175, 180, 181, 200, 201, 202, 203, 236,
E 237, 238, 250, 261, 262, 263, 270, 280, 281, 282, 290, 300, 301, 303,
E 304, 305, 306, 307, 308, 309, 322, 325, 326, 327, 331, 332, 333, 334,
E 335, 336, 337, 382, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 410 411
E 413, 414, 420, 421, 422, 440, 471, 472, 473, 474, 475, 480,

Şüpheli katkı malzemeleri:

E 125, 141, 150, 171, 172, 173, 240, 241, 277

Tehlikeli katkı malzemeleri:

E 102, 106, 120, 171, 124,

Kanser yapıcı katkı malzemeleri:

E 110, 123, 124,* 131, 142, 210, 211,
E 213, 214, 215, 216, 217, 239, 330,

* E 123 en tehlikeli kanser yapıcı madde AB Devletleri ve Rusya'da kullanımı yasak olan bu madde Türkiye'deki gıda maddelerinde kullanılıyor.

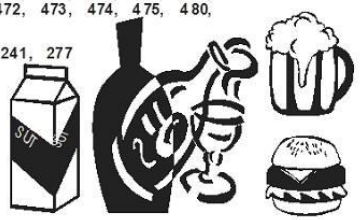

Sağlığı bozan katkı malzemeleri:

Sindirim bozukluklan: E 338, 339, 340, 341, 407, 461, 463, 465, 466, Ağız hastalıkları: E 330
Bağırsak hastalıklan : E 220, 221, 222, 223, 224. Deri hastalıkları : E 230, 231, 232, 233
Damar hastalıkları : 250, 251, 252 B12 vitamin tahribatı : E 200 Sinirlerin hassasiyeti: E 311
Damar Hastalıtları: E 250, 251, 252

Gıda Maddeleri Yönetmenliğine göre Türkiye'de kullanılan katkı maddleri

ATİAKSİDANLAR (oksitlenmeyi önleyici madde) : **E 306, 309** *Tokoferci* **E 330** *Sitrik asit*
E 300, E 309 *Askobrik Asit 'C Vitamini)* **E 310, 312** *Galatlar* **E 320** *BHA* **321** *BHT*
KONSERVE MADDELERİ : **E 300, 213** *Soribat ve sorbik asit* **E 210, 213** *Benzoik asit*
E 220, 227 *Kükürt dioksit* **E 280, 283** *Propiemik asıt ve proplionatlar* **E 223** *Sodyum metabi-sülfat ve nitrit* **E 250, 251** *Sodyum nitrat ve nitrit*
RENKLENDİRİCİLER: **E 101** *Riboflavin* **E 102** *Tartrazin* **E 110** *Sunset yellow* **E 124** *Kocunal kırmızısı* **132** *İndigotin (çivit)* **E140** *Krofil bakır tuzları* **E 141** *Bakır krofil* **E 150** *Karamel*
E160 *Karotin* **E 161** *Xantofil* **E 162** *Kırmızı turp* **E163** *Anfosigenin* **E 171** *Titandioksit*
ENÜLGATÜRLER (Dayanıklılık kazandıranlar) **E 322** *Lesitin* **E 471** *Mono ve Digiseridler* ***E 475*** Polugliserol esterler
ASİTLİK DÜZENLİYİCİLER : **E 260, 263** *Aselik asit* **E 270** *Lasik asit* **E 330, 333** *Sitrik asit*
E 296 *Malik asit* **E334, 337** *Tartarik asit* **E 338, 341** Ortolosfonik asit
KIVAM VERİCİ PELTELEŞTİRİCİ VE KOYULAŞTIRICI MADDELER :
E 406 Agar **E 400, 405** Alginik asit ve alginatlar **E 407** Karagenan **E 410** Keçi boynuzu zamkı **E 412** Guar zamkı **E414** Arap zamkı **E 440** Pektin **E 466** Karbosimetil seliloz

GÖTÜRÜ USULDEN BASİT USULE GEÇİŞ HAKKINDA

Basit usulde vergilendirmenin uygulanmasına ilişkim Maliye Bakanlığı'nın 06/12/1998 tarihli ve 23545 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 215 sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar doğrultusunda oda, birlik ve federasyonlara 7/12/1998 tarihli ve 98/ 94 sayılı Genelgemiz gönderilmiş idi.

Bu defa, Maliye Bakanlığı'nın Defterdarlıklara ve bir örneğini de 21/12/1998 tarihli ve 48833 sayılı iç Genelgesiyle 215 sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan değişiklikler aşağıda belirtilmiştir. Buna göre:

1-Basit usulde vergilendirilecek mükelleflerin Vergi Usul Kanunu ve 215sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği hükümlerine göre kullanacakları belgeler (fiş, fatura vs.) ile zarfların basımı ve dağıtımı Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonunca yapılacaktır.

Gerek bu genelgedeki açık hüküm, gerekse 507 sayılı Kanunun 109'uncu maddesi hükmü gereğince hiçbir mükellefin odanın veya birliğin veya bir başka kuruluşun bu belgeleri basma, kullanma veya kullandırma yetkileri yoktur. Anılan belgelerin şekli, cinsi ve taşımaları gereken özellikler konusunda Maliye Bakanlığı ile Konfederasyonumuz arasında mutabakat sağlanmış ve belgelerin basımına Konfederasyonumuzca başlanmıştır.

Ancak, uygulamaya çok kısa bir sürenin kalma sı ve çok sayıda belge basılacak olması gibi nedenlerle, belgelerin gecikme ve ilgililere iletilmesinden doğabilecek aksamalara karşı mükelleflerin Ocak ayı içerisinde çok fazla sıkıştırılmamaları hususunda Maliye Bakanlığı ile görüş birliği sağlanmıştır. Belgelerin en geç 15 Ocak 1999 tarihine kadar birliklerimiz ve odalarımız aracılığıyla mükelleflere ulaştırılması için çalışmalara devam edilmektedir.

Belgelerin ve zarfların birliklerimize dağıtımı sırasında her bir belgenin ve zarfın

birlikler ve odalarca mükelleflere satış fiyatı ayrıca Konfederasyonumuzca bildirilecektir.

2- 215 sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği' nin "Mükelleflerin Kayıtlarının Tutulacağı Büroar" başlıklı 3,3 bölümün 21, paragrafındaki "Ancak Defterdarlık ve Birliklerce uygun görülen mükellefler kayıtlarını kendileri tutabilecektir" hükmü yüsrülükten kaldırılmış ve bu değişiklikle uygulamaya yeni geçilmesi de dikkate alınarak isteyen mükelleflerin kayıtlarını kendilerinin tutmaları mümkün hale gelmiştir. Bu mükellefler de mutlak suretle Konfederasyonumuzca bastırılmakta olan belgeleri ve zarfları kullanacaklardır. Bu durumda basit usulde vergilendirme ile ilgili tüm işlemleri mükellefler kendileri yapacaklardır. Kayıtlarını kendileri tutan mükellefler, vergilendirmeyle ilgili işlemlerini kendileri yapabilecekleri gibi meslek mensubu olsun veya olmasın bu konuda bilgisi olan herhangi bir kişiye de yaptırabileceklerdir.

3- Basit Usulde vergilendirilen ve kayıtları odamız veya birliklerimizce oluşturacak bürolara tutturacak olan mükellefler,01,01,1999 tarihinden itibaren faaliyetlerine ilişkin mal alış ve giderleri ile hasılatlarını gösteren birer aylık işlemlerine ait belgeleri ayrı torba zarflara konacaklar ve bu zarfları izleyen ayın 10'una kadar kayıtlarının tutulduğu bürolarda çalışan personel tarafından mükelleflerin işyerlerinden alınması gerekiyordu

4- Belgelere ilişkin kayıtlar bilgisayar bulunma yan bürolarda gerekli alt yapıyı oluşturabilmeleri için 30.6.1999 tarihine kadar listeler halinde tutulabilecektir. Bu değişiklikle, Tebliğin 3.6 bölümünün "Mükelleflerden zarf içinde teslim alınan belgeler bürolarda bilgisayar ortamına kaydedilecektir" hükmüne geçici bir süre es-neklik kazanmıştır.

5- Bürolarda hazırlanan beyannameler mükellefler vasıtasıyla vergi dairelerine verilecektir.

Bu değişikle, Tebliğin 4.2 bölümünün 36. Paragrafındaki: "Gelir, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret ise, yıllık beyanname mükellefin de imzası alındıktan sonra Şubat ayı içende büroda görevli personel tarafından vergi dairesine verilecek ve ya gönderilecektir" hükmü beyannamelerin verilmesi ve tahakkuk eden vergilerin ödenmesi gibi birbirine

bağlı ödevlerin mükellefler tarafından birlikte yerine getirilmesi bürolardaki iş yoğunluğunu önleyecektir.

6- Taksi işleten mükellefler, taksimetrelerine hâsılat fişi verebilecek cihaz takılıncaya kadar belge verebilmeleri günlük hâsılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenleyeceklerdir. Bu değişiklikle, Tebliğin 3.1 bölümünün 15. Paragrafındaki "Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yeni düzenlemeye intibak edebilmeleri ve gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için 01.01.1999 tarihinden 30.06.1999 tarihine kadar belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenleyecekler" hükmü taksi işletmeciliğinin özelliğine uygun hale getirilmiştir.

7- Bürolarda görevli (bağımlı) meslek mensubu (muhasebeci, mali müşavir) çalıştırılmasının mümkün olmadığı durumlarda, büroya bağlı olmayan meslek mensuplarının gözetiminde kayıtlar tutulabilecektir.

Bu değişikliklerle, Tebliğin 3.3 bölümünün 20. Paragrafındaki "Kayıtların tutulacağı bürolarda yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur" hükmüne esneklik kazandırılmıştır. Böylece bağımlı çalışacak meslek mensubu bulundurulması veya çalıştırılması durumlarında bağımsız faaliyet gösteren meslek mensubunun gözetiminde de bürolar kayıt işlemini yürütebileceklerdir.

8- Basit Usulde vergilendirme uygulamasıyla ilgili işlemlerini odalarımız veya birliklerimizce oluşturulacak bürolarda yapılacak olan mükelleflerden hizmet karşılığı olarak her ay odalarımızca hizmet karşılığı olarak üyelerimizden tahsil ettikleri meblağın yarısı karşılığında gelir makbuzu vermek suretiyle tahsil edilebilecektir bunun dışında herhangi bir ücret alınmayacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hasan ÖZCAN Genel Sekreter
Derviş GÜNDAY Genel Başkan

YUKARIDA ADI GEÇEN GENELGEDE BAHSİ GEÇEN KANUN MADDELERİ

1-TİCARİ KAZANCIN TESPİT EDİLMESİNDE "GÖTÜRÜ USUL" ESASI KALDIRILARAK YERİNE 01.01.1999 TARİHİNDEN İTİBAREN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE "BASİT USUL" ESASI GETİRİLMİŞTİR.

Buna göre; Gelir Vergisi Kanununun 47. Ve 48. Maddelerinde yazılı şartları topluca haiz olanların kazançları Basit Usulde tespit olunacaktır.

2-BASİT USULDE VERGİLENDİRME SİSTE-MİNE GEÇİLMESİNİN AMACI:

Yürürlükte bulunan hükümlere göre götürü usule tabi mükelleflerin ticari işlerinden sağladıkları kazançları Maliye Bakanlığınca tanzim edilen cetvellerdeki belirtilen iş nevilerine göre götürü olarak tespit olunmaktadır. Götürü usulde vergilendirilen mükellefler gerçek kazançları üzerinden vergiye tabi olmadıklarından, zorunlu olmasına karşın satın aldıkları mal ve hizmetler karşılığında belge almak için herhangi bir gayret göstermemektedirler bu nedenle ticari kazancın götürü usulde tespiti yöntemi kayıt dışı ekonomiyi besler hale gelmiştir. Buna göre; kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması, belge düzeninin yerleştirilmesi ve vergilendirmede gerçek kazancın esas alınmasının sağlanması amacıyla ticari kazancın götürü usulde tespiti uygulaması kaldırılmıştır. Bu mükelleflere hiçbir ilave vergi yükü getirilmemiş, ayrıca ödeyeceklere vergiye de bir üst sınır konulmuştur. Yapılan düzenlemeler ile kayıt dışı ekonominin engellenmesi ve belge düzeninin yerleştirilmesi amaçlanmıştır.

3-TİCARİ KAZANCIN BASİT USULDE TESPİT EDİ LEBİLECEK MÜKELLEFLER:

Gelir Vergisi Kanununun 47. Ve 48. Maddelerinde yazılı genel ve özel şartları 31.12.1998 tarihini itibarıyla taşı-yanların ticari kazançları 01.01.1999 tarihinden itibaren Basit Usulde tespit olunacaktır.

A-GENEL ŞARTLAR

1-Kendi işinde bir fiil çalışmak veya bulunmak (işyerinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, askerlik ve benzeri zaruri ayrılmalar nedeniyle geçici olarak bir fiil işinin başında bulunamamak bu şartı bozmaz)

2- İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde ise yıllık kira bedelini toplamı, büyük şehir belediye sınırları içinde 420 milyon lirayı, diğer yerlerde 300 milyon lirayı aşmamak.

3- Ticari, Zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gerçek usulde Gelir vergisine tabi olmamak.

B-ÖZEL ŞERTLER:

1- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının 6 milyar lirayı veya yıllık satışları tutarının 8 milyar lirayı aşmaması.

Örneğin: Manavlık faaliyetinde bulunan bir mükellefin 1998 takvim yılındaki yıllık alış tutarının toplama 5 milyar lira satışları tutarı 7 milyar liradır. Genel şartları taşımak kaydıyla mükellef basit usulde vergilendirmeden yararlanacaktır. Bu mükellefin bir takvim yılındaki alış tutarları 6.5 milyar olsaydı bu tutar kanunda belirtilen haddi aştığından satışları tutarına bakılmaksızın bu usulden yararlandırılamayacaktır.

2- 1 numaralı bentte yazılı oranların dışındaki işlerde uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hâsılatının 3 milyar lirayı örneğin: kullandığı kumaş, iplik, düğme vb. müşterileri tarafından temin edilen bir terzinin 1998 yılında 2,8 milyar lira hasılat elde etmiştir. Genel şartları da taşıyan bu mükellef 1998 yılında elde ettiği gayri safi hasılatı3 milyar lirayı aştığından basit usulden yararlanabilecektir.

3- 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satış tutarı ile hasılatı toplamının 6 milyar lirayı aşmaması gerekmektedir.

Örneğin: 1998 takvim yılında tüccar terzi faaliyetlerini sürdüren bir mükellef kumaş satışından 4 milyar lira dikiş bedeli olarak ta 2 milyar lira hâsılat elde etmiştir. Bu mükellefin yıl içinde elde ettiği yıllık satış tutarı ile iş hâsılat toplamı (2 mil yar+4 milyar) 6 milyar liradır. Bu tutar Kanunda belirtilen haddi aşmadığından bu terzi diğer şartları da taşıması kaydıyla basit usulden yararlanabilecektir.

* Herhangi bir ticari faaliyeti dolayısıyla işletme defteri veya bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ikinci bir ticari işine ait kazancı basit usulden tespit edemez.

4-BASİT USULDE VERGİLENDİRMEDE BELGE DÜZENİ:

Basit usulde vergilendirme kapsamına alınan mükellefler ile bu usulde vergilendirilecek mükellefler 01.01.1999 tarihinden itibaren Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura, perakende

satış vesikaları ve diğer belgeleri düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar.

5- Basit Usule tabi mükellefler hâsılatları ile ilgili olarak Vergi Usul Kanununda yazılı vesikaları kullanacaklardır. Basit Usulde vergilendirilen mükelleflerin yeni düzenlemeye intibak edebilmeleri ve gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için;

* 01.01.1999 tarihinde 30.06.1999 tarihine kadar belge vermedikleri günlük hasılatları gün sonunda tek bir fatura düzenleyebileceklerdir.

* Düzenlenen faturanın alıcıyla ilişkin bilgiler yerine ..... Tarihli toplam hâsılatı ibaresi yazacaklardır.

* Satılan emtia veya yapılan hizmet farkları Katma Değer Vergisi oranlarına tabi ise hasılatın Katma Değer Vergisi dahil olmak üzere faturada ayrı ayrı toplamlar halinde gösterilecektir.

Ancak bu imkânlardan yararlanmak isteyen mükellefler müşterilerinin istemeleri halinde fatura ve perakende satış vesikası vermek zorundadır.

6- BELGELERİN TEMİNİ:

Basit usule tabi mükellefler kullanacakları belgeleri ve zarfları bağlı oldukları oda veya birliklerden temin edeceklerdir. Belgeler ile zarfların basımı, dağıtımı, izlenmesi ve kayıtların tutulması işlemlerinin ilgili meslek teşekküllerince yürütülmesi uygun görülmüştür. Mesleki teşekküller kimlere hangi belgeleri verdiklerini, hangi belgelerin kendilerine iade edildiğini mükellef itibariyle zimmetli kayıtlarında göstereceklerdir.

Belgeler mesleki teşekküllerce mutlak surette mükelleflerin kendilerine veya vekil tayin edecekleri şahsa teslim edecek ve zimmeti yapacaktır.

7- MÜKELLEF KAYITLARININ TUTULACAĞI BÜROLAR:

Mükellef kayıtları öncelikle mesleki yönden bağlı olunan odalar bünyesinde kurulacak bürolarda tutulacaklar.

8- ZARFLARIN DÜZENLENMESİ:

Basit usule tabi mükellefler üç aylık mal alış ve giderleri ile hâsılatlarını gösteren belgeleri mesleki teşekküllerden temin edecekleri torba zarflara koyacaklardır.

* Mükellefe ait kimlik bilgileri (adı, soyadı, baba adı, faaliyet türü,nüfus kaydına ilişkin bilgiler, bağlı olduğu vergi dairesi, vergi kimlik numarası,bağlı bulunduğu oda ve numarası, ikametgâh ve iş adresleri ile telefon numaraları) bir defaya mahsus olmak üzere verilecektir,daha sonra verilecek zarfların üzerinde mükellefin sadece adı,soyadı ve vergi kimlik numarası ve imzanın bulunması yeterli olacaktır.

9- BELGELERİN TANZİMİ:

Basit usulde vergilendirilen mükellefler 01.01.1999 tarihine ilişkin mal alışları ve giderleri ile hâsılatlarını gösteren üçer aylık işlemlerine ait belgeleri ayrı torba zarflara konacaktır. Ocak, Şubat, Mart aylarına ait evrakların konulduğu bu zarflar en geç Nisan ayının 10'a kadar kayıtlarının tutulduğu büroya verilecektir.

10- YAPILAN DENETİMLERDE BELGE ALINMADIĞI VEYA BELGE VERİLMEDİĞİ TESPİT EDİLEN MÜKELLEFLE İLE İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER:

Yapılan denetimlerde bir takvim yılı içinde iki defa belge almadığı veya vermediği tespit edilen mükellefler intibak ettirilen derecelere ait safi kazanç tutarları %50 oranında artırılmak suretiyle bulunan tutar üzerinden vergilendirilecektir. Yani; mükellefin intibak ettirdiği derece 2 ise 1. Dereceden vergilendirilecektir.

11- MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ:

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hâsılat belgeleri kayıtların tutulduğu bürolarda muhafaza edilecektir. Yıllık beyanının verilmesinden sonra o yıla ilişkin belgeler muhafaza edilmek üzere mükelleflere teslim edilecektir. Mükellef tarafından teslim alınan belgeler ilgili bulundukları yılı takip eden tarafından teslim alınan belgeler ilgili bulundukları yılı takip eden takvim yılı başından başlayarak 5 yıl süre ile muhafaza edeceklerdir.

12-VERGİ İADESİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞER- LENDİRME:

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerce düzenle-nen fatura ve fatura yerine geçen belgeler vergi iadesinde kullanılabilecektir.

13- STOK MALLARIN BEYANI:

Götürü usulde vergilendirilmekte iken basit usulde vergilendirme kapsamına alınan mükellefler 01.01.1999 tarihinden itibarıyla mevcut mallarını alış bedelleri ile bu bedel bilinmiyorsa kendileri tarafından tespit edilecek rayiç bedelleri ile değerlendirilmeye tabi tutulacaktır.

* Mükellefler stoklarında bulunan mallara ait fatura ve benzeri vesikalarda yüklendikleri Katma Değer Vergilerini indirim konusu yapabileceklerdir.

* Basit usulün şartlarına sahip olmakla birlikte bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler;

a) Bu talepleri doğrultusunda takip edilen aybaşlarından veya izleyen takvim yılı başından,

b) Yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden

16- BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERDEN SAHTE VEYA MUHTEVİYATI İTİBARİYLE YANILTICI BELGE DÜZENLENDİĞİ VEYA KULLANILDIĞ I TESPİT EDİLENLERİN VERGİLENDİRİLMESİ:

Yapılan denetimlerde, basit usulde vergilendirilen mükelleflerden sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlendiği veya kullanıldığı tespit edilenler basit usulden yararlanamazlar, mükellefler bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden ay başından itibaren işletme hesabı esasına göre defter tutma suretiyle gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

17- GERÇEK USULDE VERGİLENDİRİLMELERİ NEDENİYLE BİR DAHA BASİT USULDEN YARARLANAMIYACAK OLAN MÜKELLEFLER:

Herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilecek olanlar veya gerçek usulde vergilendirilen mükellefler bir daha hiçbir usulden yararlanamayacaklardır.

* 01.01.1999 tarihinden önce gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler bu tarihten sonra tekrar işe başlamaları halinde yine gerçek usulde vergilendirileceklerdir. Bu kişilerin aynı türden iş yapan iş yapan eş ve çocukları da bu

faaliyetleri nedeniyle basit usulden yararlanacaklardır.

18- BELEDİYE TEŞKİLATI BULUNMAYAN KÖYLERDE (MÜCAVİR ALAN SINIRLARI HARİÇ) FAALİYETTE BULUNAN MÜKELLEFLER HAKKINDA YAPILAN İŞLEMLER

01.01.1999 - 31.12.2003 tarihleri arasında belediye teşkilatı bulunmayan köylerde (belediye mücavir alan sınırları hariç) işyeri bulunan basit usulde tabi mükellefler Gelir Vergisi Kanununun 103. Maddesinde yazılı tarifenin birinci gelir dilimi-nin yarısını aşmayan kazançları için beyanname vermeyeceklerdir. Ancak bu mükellefler üç aylık dönemler itibarıyla Katma Değer Vergisi beyannamesi vereceklerdir.

19- BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERİN VERGİLENDİRİLECEK KAZANÇLARINA ÜST SINIR GETİRİLMİŞTİR:

Yapılan düzenleme ile götürü usulden basit usule geçen mükelleflere ilave vergi yükü getirilmemiş ve 1999, 2000,2001 yılları vergilendirilecek kazançlarına üst sınır konul muştur.

Örnek; Ankara ili Keçiören ilçesinde berberlik faaliyetinde bulunan bir mükellef basit usulde vergilendirilmektedir, bu mükellef 1999 yılı için 2000 yılı Şubat ayında vereceği yıllın Gelir Vergisi beyannamesinde 2 milyar lira safi kazanç beyan etmiştir. Mükellef 1999 yılına ait götürü gayri safi kazancı ise 1,5 milyar liradır. Bu mükellef 1999 yılı için kendi beyanı o-lan 2 milyar lira üzerinden değil daha düşük götürü safi kazanç tutarı olan 1,5 milyar lira yerine 1 milyar lira üzerinden vergilendirilecektir

20-BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERİN YANINDA ÇALIŞANLARIN DURUMU:

Basit usule tabi mükelleflerin yanında işçi çalıştırmaları halinde, çalıştırılanların ücretleri diğer ücretler kapsamında vergilendirilecektir. Kazançları basit usulde vergilendirilen ticaret erbabı, yanında çalışanların vergi karnesi almalarını ve karnelerinde yazılı vergilerini ödemelerini temin etmeye mecburdurlar.

DOĞAL GAZ NEDİR?

En temiz ve en ucuz yakıt olan doğal gazın konutlarda kullanılması daha kolay ve daha ekonomik bir kışa "merhaba" demek anlamına gelirken vatandaş olarak Doğal gazı tanıyor muyuz, doğal gazın getireceği rahatlıklar nelerdir, onları biraz inceleyelim;

Doğal gaz nedir?

Doğal gaz yeryüzünün alt katmanlarında başta Metan (CH4) ve Etan (C2H6) olmak üzere çeşitli hidrokarbonlardan oluşan yanıcı bir gaz karışımıdır. Birincil enerjidir, yani çıkarıldığı haliyle kullanılabilir. Doğal gaz renksiz ve kokusuz bir gazdır. Bu sebeple, kullanıcının herhangi bir gaz kaçağını kolaylıkla fark edebilmesi için gaza koku verici bir madde eklenir. Verilen doğal gaza, çürük sarımsak kokusu veren THT (Tetra Hidro Teofen) maddesidir.

Doğal gazın Kullanım Alanları:

Doğal gaz, konutlarda ısıtma ve soğutma, sıcak su elde etme ve pişirmede kullanılırken, küçük sanayi atölye ve fırınlarda üretim amaçlı olarak kullanılır. Leblebi, bakır, kiremit ve tuğla imalatlarında da yararlanılacak doğal gaz, Demiryolu, Karayolu; Hava yolundan yoksun bulunan Çorum sektörü için de önemli bir enerji kaynağı olacaktır.

Ayrıca Türkiye'nin elektrik ihtiyacının küçümsenemeyecek bir kısmı doğal gazla çalışan santrallerden üretilmektedir. Doğal gazın yanabilmesi için hava ile yüzde 5 - 15 arasında karışım yapması gerekir. Karışım oranı bu aralığın altında ya da üstünde olursa doğal gaz yanmaz. En iyi yanma karışımı yüzde 9 doğal gaz + yüzde 91 havadır. Doğal gaz havadan daha hafif bir gazdır. Bu yüzden kapalı alanlarda sızma halinde yukarılarda toplanır. Gazların çoğu zehirlenmeye yol açabilir. Bu zehirlenmeler Karbon monoksit (CO)'e bağlıdır. CO kandaki oksijen ile yer değiştirerek kanın vücuda oksijen taşımasını önler ve böylece vücudun zehirlenme-sine sebep olur.

Doğal gaz karbonmonoksit içermediğinden zehirleyici değildir. Ancak kapalı bir or-tamda çok miktarda bulunduğu zaman ortamda oksijen azalacağından boğulmaya sebep olabilir. Bu nedenle doğal gaz kullanılan ortamların mutla-ka havalandırılması gerekir. Doğal gaz temiz bir

gazdır. Yandığında kül, karbonmonoksit ve kükürt bileşikleri oluşturmaz ve çevrede asit yağmuruna sebep olmaz. Yalnızca karbondioksit ve su buharı oluşur. Bunun yanında azot oksit emisyonu diğer yakıtlara kıyasla daha azdır. Doğal gazın tutuşma sıcaklığı 650°C'dir.

DOĞAL GAZIN ÜSTÜNLÜKLERİ

* Doğal gaz her an için kullanıma hazırdır.
* Stok yapma, önceden sipariş verme gerektirmez. Doğal gaz birincil enerji olarak borular ile, taşıma kayıpları, nakliye termin yeri olmadan ve temel taşıma yollarını meşgul etmeden kullanıcıya gelir.
* Doğal gaz uzun süreli bir enerji kaynağıdır. Büyük rezervlerden, on yıllar ötesine kadar uzanan sağlam anlaşmalarla emniyete alınmıştır.
* Doğal gaz depolama yeri gerektirmez, böylece binalarda boş alanlar elde edilir.
* Doğal gaz kullanıldıktan sonra ödenir, önceden ödeme gerektirmez.
* Bir apartmanda her dairenin ayrı gaz sayacı edinmesi halinde ne kadar gaz sağlandığı kolaylıkla belirlenir.
* Doğal gaz ekonomiktir. Zaman ve işgücü tasarrufu sağlanır.
* Doğal gaz çevre dostudur. Kalıcı atıklar bırakmadan yanar.
* Doğal gazlı cihazlarda ısı geçişi kısa sürede olur.
* Doğal gazlı cihazlarda sıcaklık kontrolü çok hassas olarak yapılır, konfor ve enerji tasarrufu sağlanır.
* Modern doğal gaz cihazları her türlü ihtiyaca karşılık verir, sizin isteklerinize göre yerleştirilebilir.

DOĞAL GAZ KULLANIMININ GETİRDİĞİ AVANTAJLAR

* Yanmanın hassas olarak kontrol edilebilmesi için yakıt kaybını en aza indirir.
* Uzun zaman dilimi içinde aynı yakıt kalitesi elde edilebilir.
* Gaz oluşundan dolayı hava ile çok iyi ve birebir olarak karışabildiğinden yanma verimi yüksektir.
* Ön yakıt hazırlama masrafı yoktur.
* Alev boyu fueloil ve kömüre göre daha kısadır, yanmayı tamamlamak için gereken zaman da kısadır. Böylece daha küçük kazanlar kullanılarak maliyet azalır, yerden tasarruf edilir.
* Katı ve sıvı yakıtlar yanma ürünü olarak kükürt içerdiğinden, baca gazlarının suyun yoğunlaşma

noktasına kadar soğutulması ve böylece suyun gizli ısısından faydalanılması imkânı yoktur. Ekonomize ilave edilerek doğal gazın baca sıcaklığı 56°C'a kadar indirilebilir.

* Doğal gaz tesisatı ve cihazları düşük basınçla çalıştığı için LPG tüpleri gibi patlama tehlikesi ve basınçlı parça tesiri yoktur. Doğal gazda yanma için hava gereksinimi en azdır. Bu oran kömürde yüzde 20-30, fueloilde yüzde 10-20, doğal gazda ise yüzde 5-10'dur. Kurum, is gibi atık ürünleri olmadığı için ısı transfer yüzeyleri temiz kalır. Tesis çok az bakım ve denetleme gerektirir. Temiz olması ve içerisinde kükürt bulunmamasından dolayı birçok sanayi sektöründe direkt kullanılabilmesi, hem sistem veriminin hem de ürünün kalitesinin artmasını sağlar. Ham petrole alternatif bir yakıt olarak dış kaynaklı enerji çeşitliliği açısından stratejik bir avantaj sağlar. Verimli bir yakıt olması sebebiyle hem ekonomiktir hem de enerji tasarrufu sağlar. Ayrıca boru hatlarıyla kullanıcıya kadar iletildiği için yakıtın taşınması için gerekli enerjinin tamamından tasarruf edilir ve karayollarında taşıyıcı araç yükünü azaltır.

DOĞAL GAZIN KONUTLARDA KULLANIMI

Doğal gaz gerek ısınmada, gerek sıcak su temininde, gerekse pişirmede büyük avantajlar sağlıyor.

Doğal gazla beraber kömür kokusu, is, duman bitiyor; kömür bitti, tüp kalmadı derdi sona eriyor.

Konutlarda doğal gaz kullanımı üç grupta toplanabilir; ısınmada, sıcak su temininde, mutfakta.

Doğal gazın ısınmada kullanılması; konutlarda, kömür ya da sıvı yakıtlı soba ile ısınmada, konutun tek noktadan ısıtılması ve ısı veriminin düşüklüğü enerji israfına neden olmaktadır. Kömürlü kalorifer kazanlarında yüzde 40-45 düzeyindeki ısı verimi, kazan doğal gaza dönüştüğünde yüzde 70-74'lere çıkmaktadır. Ekonomik ömrünü yitirmiş kazanların doğal gaza uyumlu kazanlarla yenilenmesi durumunda ise, verim yüzde 80-85'lere yükselmektedir.

Doğal gazla çalışan kazanların işletilmesinde insan faktörü minimuma indiği için

kontrolleri son derece kolaydır. Rasyonel ve dengeli ısınma imkânı sağlanmaktadır.

Ayrıca doğal gaz cihazları çok fonksiyoneldir. Bir kombi kat kaloriferi ile hem ısınma hem de sıcak su elde edilebilmektedir. Bir kalorifer kazanı ile apartmandaki her daire ortak ısınabileceği gibi, her daire bağımsız da ısınabilir

a) Bağımsız Isınma: Sobalı binalarda doğal gazla ısınmak için doğal gaz sobaları kullanılabilir. Çok değişik tip ve kapasitelerde doğal gaz sobaları mevcuttur. Odanın büyüklüğü, izolasyonu, ısı kaybı ve benzeri faktörler değerlendirilerek en uygun kapasiteli soba seçilmelidir. Baca bağlantılı, dış duvar bağlantılı (hermetik) ve bacasız olmak üzere üç soba türü mevcuttur.

b) Ortak Isınma: Doğal gaza henüz geçmeyen apartmanlar genelde kömürlü ya da fueloilli kalorifer kazanları ile ısınmaktadır. Ekonomik, temiz ve kullanışlı olması açılarından bu kazanlarda doğal gaz yakılması çok daha avantajlıdır. Ortak bir kalorifer kazanı ile ısınma yapıldığında daireler, sıcak su sayacı gibi ek ölçme cihazları kullanmak suretiyle kazanın girişine takılan sayaçta okunan gaz giderinden kendilerine düşen miktarı tam olarak pay edebilirler. Ancak, böyle bir ek masrafa girilmemesi halinde, kömür veya fueloil kullanmada olduğu gibi yine belli bir takım kıstaslar (metre-kareye bölmek gibi) kullanılacaktır. Doğal gaz, radyatörlerde termostatlı vana kullanılması nedeniyle son derece kontrollü olarak yakılabildiğinden, hem konfor hem de büyük miktarda yakıt tasarrufu sağlar.

Önemle üzerinde durulması gereken bir nokta da genellikle kazan dairelerinin havalandırma, elektrik ve baca tesisatlarının standartlara uygun olmasıdır. Kullanılmakta olan kazanların pek çoğu ekonomik ömrünü tamamlamış durumdadır.

Bunlar dikkate alınarak doğal gaza geçmeden önce kazan ve kazan dairelerinin yetkili kurum ya da firmalara bakım ve tamirlerinin yaptırılması, gerekiyorsa kazan değişimlerinin yapılması verim ve güvenlik açısından çok önemlidir.

"Bir düğmeye basın hayatınız değişsin" Doğal gaz, kömür, linyit, fueloille kıyaslanmayacak oranda pratik ve temiz bir yakıttır. Doğal gaz, kokusuz, kül ve artığı olmayan aynı zamanda güvenli bir yakıttır.

Yapacağınız iş çok basit: Düğmeye basın, doğal gaz rüyanızı gerçekleştirin.

DOĞAL GAZLI ISINMA SİSTEMLERİ

Bireysel Isıtma(Her Dairenin Bağımsız Isınması):Bireysel ısıtma, kombiler, kat kaloriferleri ile soba ve şömineler olmak üzere üç kısımdır.

Kombiler Kombi ısıtma cihazları şofbenlerde olduğu gibi borulardan gelen suyun ısıtılması ilkesi üzerine çalışırlar. Kombi cihazları ısıtma ve sıcak su sağlama amacına yönelik kullanılabilir. Sıcak su kullanımının öncelikli olduğu kombilerde sıcak su musluğunun açılmasıyla cihazdaki ani su ısıtıcısı tarafından anında sıcak su temin edilir.
Kombi cihazları genelde iki farklı ısıl kapasitelidir.

En çok kullanılan cihazlar 7500-20.000 kcal/h arasındadır. Diğerleri ise 10.000-30.000 kcal/h arasın-da ayarlanabilen cihazlardır. Kombilerde izolasyonu iyi yapılmış bir yerleşim yerinde 300-350 m2'lik bir alanı ısıtmak mümkündür.
Kombilerde baca tepmesine ve çekmemesine, aşırı ısınmalara, alev sönmesine, donmaya ve gaz kaçağına karşı her türlü önlem alınmıştır.

Az yer kaplayan ve montajı kolay olan kombiler sessiz çalışırlar. Kombiler yanma havasının temini yönünden bacalı, baca fanlı ve hermetik olmak üzere üçe ayrılırlar.

Bacalı Kombiler: Bacalı kombilerde yanma odası cihazın bulunduğu ortama açıktır ve yanma sırasında cihaz, ortamın havasını kullanır. Bacalı kombiler banyoya, yatak odalarına, apartman boşluğu gibi ortamlara ve hacmi en az 8 m3'ten az olan yerlere konulamaz. Bacalı kombilerde yanma sonucu oluşan atık gazlar baca aracılığıyla dışarı atılır. Hava girişinin şartnamelere uygun olmadığı yerlerde bu tip cihazların kullanılması can güvenliği açısından tehlikeli olduğundan, İGDAŞ tarafından gaz açma onayı verilmemektedir.

Baca Fanlı Kombiler: Bacanın yetersiz olduğu durumlarda bu tip cihazlar kullanılabilir. Yanmış gazlar bir baca fanı ve baca gazı borusu ile pencere veya atmosfere açık duvardan dışarı atılır. Bacalı kombilerin montaj mahalleri ile ilgili kısıtlamalar bu cihazlar için de aynen geçerlidir.

Hermetik Kombiler: Hermetik kombilerde bacaya gerek yoktur. Ortamın havasını kullanmadığı için kısıtlama getirmeden

kullanılırlar. Yanma için gerekli havayı bir fan vasıtasıyla ve özel iç içe geçen iki borudan oluşan hava akım borusu sayesinde dışarıdan alırlar. Hermetik kombiler mutlaka dış duvara veya dış duvara yakın bir yere monte edilmeli ve hava akım borusu atmosfere açık olmalıdır. Apartman aydınlıklarına bağlanamaz.

Kat Kaloriferleri: Doğal gazlı konutlarda kullanılan kat kalorifer kazanları, hem atmosferik hem de üflemeli brülörlü olabilir. Kat kaloriferleri, kazan içindeki suyun istenilen sıcaklıkta ısıtılması ve bunun bir pompa vasıtasıyla radyatörlerde dolaştırılması suretiyle mahal ısıtma yapan cihazlardır.

Bu kazanlarla bir veya birkaç daireyi ısıtmak mümkün olabilmektedir.

Sobalar: Atmosferik brülörlerin kullanıldığı sobalar bacalı veya hermetik olarak iki farklı tiptir. Bacalı sobalar mutlaka bacaya bağlanmalıdır. Baca bağlantıları kısa tutulmalıdır. Bu sobalar 8 m3'ten küçük hacimlere yerleştirilmemelidir. Hermetik sobalar ise bacaya ihtiyaç göstermezler. Dış duvara monte edilen hermetik sobalar özel bacası sayesinde yanma havasını dışarıdan alıp, baca gazlarını da dışarıya verirler. Mahal kısıtlaması gerektirmeden atmosfere bakan herhangi bir duvara monte edilebilir.

Dış görünüşleri dekoratif olan sobalar, üzerindeki termostat düğmesi sayesinde ayarladığınız sıcaklığa uygun olarak çalışırlar. Otomatik ateşle-melidirler. Alev söndüğünde gazı kesen otomatik emniyet sistemi mevcuttur. 7000 kcal/h kapasiteye kadar piyasada çeşitli güçlerde sobalar bulunmaktadır.

Şömineler: Doğal gaz şömineleri salon, oturma odası gibi geniş alanların ısıtılmasında kullanılır. Kapasiteleri 5000-7000 kcal/h'dır. Dekoratiftirler. Termostat kontrolü ile ortamı istediğiniz sıcaklıkta ısıtırlar.

Sıcak Su: Sıcak su gereksinimlerinin karşılanmasında da tüp gaz, havagazı, sıvı ya da katı yakıtlar, elektrikten yararlanma gibi yöntemler zahmetli, pahalı ve temizlik açısından dezavantajlar içerirler. Doğal gaz kullanımıyla birlikte bu sorunlar ortadan kalkar. İstenilen her an kolayca sıcak su elde edilebilir. Hem ısınmayı hem de sıcak suyu sağlayan kombi kat kaloriferi ile iki iş için tek cihaz kullanılabilmekte bu da önemli bir yarar

sağlamaktadır. Doğal gazla sıcak su elde etmek için şofben ve termosifon kullanılabilir. Zamanla sınırlı olmadan sıcak su verirler. Mutfak Doğal gazın mutfakta kullanımı tüp gaz (LPG) ya da havagazına göre hem ekonomiktir, hem de sürekliliği vardır. Örneğin tüp gaz, evde yakıt depolamak anlamına geldiği için tehlikelidir ve tüp bittiğinde yeni tüp almak gerekir. Doğal gaz ise temiz, bitme sorunu olmayan, pişirmede güvenle kullanılabilen bir enerji olarak tercih edilmektedir.

Merkezi Isıtma: Merkezi sistem, birden fazla bağımsız bölümün bir kazan dairesinden ısıtılmasıdır. Genellikle 12 veya daha fazla bağımsız bölüm içeren binalarda ilk yatırım maliyeti ve tesisatın işletme şartları açısından tavsiye edilir. Doğal gaz kullanımında merkezi ısıtma; kazan, brülör, otomatik kontrol, vana, pompa, baca gibi temel unsurlar-dan oluşan bir sistemdir. Merkezi ısıtma sistemimizde yakıt ekonomisini sağlamak için, "Otomatik Kontrol Paneli'nin" tesisatınızda bulunması önerilmektedir.

Bu panelin kullanılması halinde sisteme konulacak ekipmanlar (üç veya dört yollu karışım vanası, şönt pompa, vb.) ilgili kazan imalatçı ve/ve-ya ithalatçı firmaların önerileri ve istekleri doğrultusunda kullanılmalıdır.

Merkezi ısıtma sisteminizin temel unsurlarını (kazan, brülör, oto kontrol,... vb.) satın alırken üretici firma ve tesisat uygulayıcılarının, (bayi ve/veya yüklenici taşeron) yeterliliği çok önemlidir. Sistemin ve sistemde yer alan temel unsurların; öngörülen işletme, bakım ve koruma talimatlarında belirtilen şartlarda çalıştırılması, bakımlarının düzenli ve yetkili kişilerce yapılması cihazlarınızın ömrünü uzatır.

Merkezi Isıtmadaki Temel Unsurlar: Kazanlar Kalorifer kazanları malzeme yapılarına göre dökme dilimli ve çelik olmak üzere iki ana gruba ayrılırlar. Kazan seçimi doğal gaza geçişte yöneticinin başını en çok ağrıtan konudur. Türkiye'den çok daha önce doğal gaz kullanımına geçmiş Avrupa ülkelerine baktığınız zaman her iki cins kazanın da uzun yıllardan beri kullanıldığını görmekteyiz. Yurt dışında her iki cins kazan üretilmekte ve pazar bulabilmektedir. Hatta Avrupa'da bazı üretici firmalar hem dökme dilimli kazan hem de çelik kazan üretmekte ve pazarlamaktadırlar. Bu demektir ki her iki cins kazanın birbirlerine göre

avantaj ve dezavantajları olmasına rağmen, her ikisi de doğal gaz pazarında kendilerine yer edinebilmiştir. Daha önce de söylediğimiz gibi doğal gaza geçiş olayı yalnızca bir kazan değiştirme değildir. Kazanıyla, brülörüyle, bacasıyla, vanasıyla, otomatik kontrolüyle, emniyet sistemleriyle, izolasyonuyla, borulamasıyla, pompasıyla komple bir sistem seçimidir. Bu sistemin en iyi şekilde seçilmesi gerekir.

Kazanları malzeme yapılarına göre iki şekilde gruplandırabiliriz:

Dökme Dilimli Kazanlar: Dilimli olması nedeniyle kazan dairesine kolayca taşınabilen ve monte edilebilen, dilim ilavesi ile kapasitenin arttırılabildiği kazanlardır. Seçim sırasında ihtiyaca uygun kazan tipi seçme şansı fazladır. Bu tür kazanlar ithal edildiğinde DIN 1691 ve 4702 normuna, yerli kazanların da TS 430, 4040 v 4041 (ısıl verim) standardına uygun olması gerekir.

Çelik Kazanlar :TS 497, TS 4040, Ts4041 (ısıl verim, kapasite) standartlarına uygun olmalıdır. Girişi dar olan kazan dairelerinde, monoblok (tek parça) üretimlerin kazan dairesine girişi zordur. Montajı yerinde yapılan (parçalı) ürünlerde, üretici firmanın sağladığı garanti şartları gözden geçirilmelidir.

Kazanları, üzerindeki brülör cinslerine göre de ikiye ayırabiliriz:

Aşağıdaki açıklamasını yaptığımız brülör cinsileri hem çelik kazanlara, hem de dökme dilimli kazanlara tatbik edilebilmektedir.

Üflemeli Brülörlü Kazanlar: Kazanı değiştirmeden alternatif yakıt (fuel-oil, motorin, LPG) kullanma şansı vardır. Dökme dilimli kazanlarda dilim ilavesiyle kapasite yükseltilmesinde brülör değişimi gerekmeyebilir. Bu tip brülörlerde yanma ha-vası bir fan vasıtasıyla sağlanır.

Atmosferik Brülörlü Kazanlar: Bu kazanlar sadece doğal gaz ve LPG yakarlar. Sıvı yakıtla (fueloil, motorin) çalışmazlar. Üflemeli brülöre nazaran daha sessiz çalışırlar. Kapasiteleri sınırlıdır. (maximum 350.000 kcal/h) Bu tip brülörler kazanla birlikte dizayn edildikleri için kazanla birlikte satılırlar. Bu sistemde brülör, yanma hücresi ve ba-canın uyumu çok önemlidir. Atmosferik brülörlü bir kazan seçtiğinizde uygulayıcı firmaya özellikle mevcut bacanızı

incelettiren ve bacanın uygunluğu konusunda garanti alın.

Doğal gaz cihazlarının verimli kullanılması:

Doğal gaz ile çalışan cihazlar işletme (çalıştırma) maliyetlerini azaltırlar. Çünkü doğal gaz diğer yakıtlara oranla en ucuz yakıttır. Enerji verimli kullanılarak tasarruf edilir. Şirketimiz sizin için kullandığınız gaz miktarını azaltacak tavsiyeleri vermiştir. Bu öneriler ev ısıtması, sıcak su ve pişirme için geçerlidir.

EV ISITMASI:

* Çatı izolasyonunuz yetersiz ise izolasyonunuzu uygun bir şekilde yaptırınız. Bu şekilde ısıtma maliyetinizi azaltabilirsiniz.
* Sistemlerinize zaman ayarlı termostat monte ettirdiğinizde gaz tüketiminiz optimize olacaktır.
* Kapı ve pencere kenarlarındaki boşlukları pencere süngeri ile kaplayınız.
* Soba filtrenizi cihazı kullanmaya başladığınız mevsime girdikten sonra her ay kontrol ediniz, gerekiyorsa değiştiriniz.
* Termostatınızı, bir günden fazla evden uzak kalacaksanız, kapatınız.
* Sıcaklığın içeride kalması için geceleri perdelerinizin örtülü olması umulmadık enerji tasarrufu sağlar.
* Soğuk havalarda sıcaklığı içeride tutmak için havaya temas eden bölgeleri örneğin duvar veya pencere klimalarını engelleyiniz.
* Radyatörleri mobilya ve benzeri eşyalar ile engellemeyiniz, kapatmayınız.
* Doğal gaz ile çalışan bir soba alacağınız zaman yüksek verimli olanı tercih ediniz.
* Sıcak Su Termostatınızı 50°C'ye ayarlayınız. Aşırı sıcak su sadece fazla enerji tüketmez aynı zamanda insan cildi için yanık tehlikesi oluşturacağı için sağlıksızdır.
* Su ısıtma kontrol vanasını "pilot" konumuna getiriniz, eğer evden bir hafta veya daha fazla uzak kalacaksanız kapatınız.
* Eğer sıcak su ısıtıcısı dışarıda, garajda konumlandırılmış ise su ısıtma yalıtım battaniyesi monte ediniz.
* Su tasarruf eden duş başlıklarını monte ediniz.
* Elle bulaşık yıkarken soğuk su ile durulama yapınız.
* Bulaşık makinenizi tam dolu çalıştırınız.

* Dışarıda bulunan kaplanmamış sıcak su borularının yalıtımını yapınız.
* Yeni bir su ısıtıcısı alırken enerji- verimli gaz modelini tercih ediniz.

Ocak veya Fırının Verimli Kullanılması:

Eğer pişirme tarifinde belirtilmiyorsa fırınınıza ön ısıtma yapmayınız. Fırın kapağını yemek pişirirken açmayınız.

Üst yakıcı alevini tencere veya tavanızın boyutu kadar açınız.

Pişirme başladıktan sonra yavaş yavaş kaynatınız.

Zaman ve sıcaklık talimatlarına uyarak pişiriniz.

Kullanılmayan ocak brülörlerini (gözlerini) kapatınız.

Pişirme esnasında yemek kaplarını kapalı tutunuz.

Pişirme ocağını ısınma amaçlı kullanmayınız.

KAYNAK: İgdas

ALTIN ÖĞÜTLER

Bakkal esnafı devamlılıklarını sağlayabilmeleri için uymak zorunda oldukları piyasa şartlarının başında akıllı satın alma konusu gelmektedir. Akıllı satın alma yapmanın bir meziyet sayıldığı piyasalarda satın alma işlemine başlamadan önce yapılacak hazırlıktan ürün teslimatındaki çalışmalara kadar tüm aşamalarda bakkallımıza yardımcı olmamak amacıyla hazırladığımız altın öğütler sayfalarımızın ilkinde pazarlık teknikleri ve mal alımında dikkat edilecek hususları bulacaksınız.

İlerleyen sayılarımızda toptancı firmaların satışçılardan çeşitli satın alma tekniklerini aktaracağımızı belirterek pazarlık teknikleri konusunu açıklamaya başlayalım;

İLK ÖDÜN VEREN OLMAYIN

Genel pazarlık sonuçları üzerinde yapılan incelemede ilk ödün verenin sonuçta kaybettiğini göstermekte. Kilitlenen pazarlıkta taraflardan biri ödün vermediği sürece ilerleme kaydedebilmek mümkün değildir. Ödün verme konusunda devlet

adamlarından tutunda pek çok işadamının kullandığı strateji ve taktikler vardır. Bunlardan bakkallara faydalı olabilecek bazı ipuçlarını şöyle sıralayabiliriz.

1. Satın alma görüşlerine aklımızdaki en düşük fiyat ve en iyi koşullarla başlayın. Bu şekilde akılcı ödünlerle uzlaşma ihtimalini yükseltebilirsiniz. Beklentileriniz yüksek ama gerçekçi olsun. Size mal satmaya gelen kişinin de aynı şekilde davrandığını varsayın.

2. İlk büyük ödünü veren olmayın. Bunu yaparsanız ortaya malı almak için çok istekli olduğunuz ve bunun için her tür bedeli ödeyebileceğiniz gibi bir anlam çıkabilir.

3. "Satıcının verdiği ödünleri bire bir karşıla malıyım" düşüncesiyle tuzağa düşmeyin.

4. Karşılıksız ödün vermeyin. Satın alacağınız mallar için fiyatı yükselmenin karşılığında, örneğin malı işyerinize getirmelerini talep edin.

5. Ödün vermeye istekli olduğunuzu ilan etmeyin. Fazla miktarda ödün verilen satın almalarda gereksiz pazarlık konuşmaları sonucu kalite düşebilmektedir.

6. Yanlışları kabul etmeye ve düzelmeye istekli olun; Hesaplamada veya pazarlığın önemli bir unsurunu gözden kaçırdığınızda alımı tamamlamadan hatayı düzeltin. Bakkallar almak istedikleri malın özellikleri hakkında yaptıkları araştırma ile malın satın alacağı firma yetkilisinin açıklamaları arasında farklılıklar oluşması halinde soru sormaktan çekinmemeli, soru sormanın ve cevapların değerlendirilmesinin de satın almanın temel şartlarından olduğunu bilerek soru - cevap teknikleri hakkında şunları göz önünde bulundurun;

1. Soruyu doğru olarak sorduğunuzdan emin olun; bu işlemde yapılan en büyük hata "anladın mı" tarzında sorular sormaktır. Karşınızdakinin ihtiyacınızı anlayıp anlamadığını konuşmadan çıkarabilirsiniz.

2. Karşı sorulara yanıt vermeden önce düşünün; "sizi doğru bilgilendirmek isterim" , " rakam konusunda cevap vermeden önce çizelgeye bakmama izin verin" türündeki başlangıçlar zaman kazandırır.

3. Cevaplarınızı gerekiyorsa ayrıntılandırın.

4.Satıcının tüm sorularını cevaplamak zorunda değilsiniz, böyle bir durumda kaldığınızda

kesin tavır yerine "Siz bu bilgiyi vermemi beklemiyorsunuz umarım" türünde bir çıkış noktası hem görüşmeyi devam ettirir ve satıcı üzerinde etki kurmanızı sağlar.

GÖRÜŞMENİN PLANLAMASI

Pazarlığa hazır olun; Satın alma konusunda başarıya ulaşabilmek için öncelikle kendi hazırlığınızı tam olarak yapın ihtiyacınız olan malın cinsi, ödeme planınız, nakliye stok durumu gibi konuları öncelikle kendi çalışmalarınızda tamamlamış olun.

Oyun planınızı yapın, işyerinize mal almak üzere yaptığınız görüşmelerde, iş yerinizin çıkarlarını en üst seviyede korunması gerektiği için görüşme sırasında stratejinizin, sonuç almanızda önemli bir rol oynayacağını unutmayın.

SEKİZ ÖNEMLİ KARAR ÜZERİNDE ISRARCI OLUN

Piyasada yapılan alım satım işlemlerinde esnafın aşağıdaki 8 soruya olumlu cevap alındığı durumlarda satışın gerçekleşmediğini ortaya koymuştur. Siz kafanızda bu soruların hepsini olumlu cevaplamadan mal alımına girmeyin;

- Satıcıyı görmeli miyim? Randevu almış veya randevu vermişseniz bu soru zaten olumlu yanıt alınmış demektir.

- Satıcıyı dinlemeli miyim? Satın amacı olarak malı satan kişiye konuşma sırasında isteklerinizi, beklentilerini aktarın. Sadece satıcıyı dinlemek alımlar sırasında hata yapmanıza neden olabilir. Unutmayın ki siz iyi şartlarda mal almak istersiniz satıcıda iyi şartlarda mal satmak isteyecektir.

- Önerilen faydalara ihtiyacım var mı? Satın alacağınız malın yanı sıra size önerilen faydalara ihtiyacınız olup olmadığını belirleyin. Örneğin deterjan alımı sırasında size yanında verilmesi önerilen peçete, kâğıt havlu vb. mallara itibar etmeyin.

- Önerilen ürün / hizmet ihtiyacını karşılayacak mı? İhtiyacınız olan satın alma motiflerini tam belirleyin. Unutmayın ki bir çok ihtiyacınızı aynı yerden alarak ekonomik avantajlar elde edilebilirken her ihtiyacı farklı yerden veya eksik almak iş yerinizi zor duruma sokabilirsiniz.

- En iyi kaynak bu kişi /firmamı? Bu sorunun altındaki gerçek piyasayı tam olarak araştırıp

araştırmadığınızı tespit etmektir. İyi kaynak TSE, ISO gibi dünyaca kabul edilebilir kalite belgesine sahip, hesaplı, stoku bulunan, diğer hizmetleri tam olarak verebilen satıcı firmalardan oluşmaktadır.

- Fiyat uygun mu? Satın almaya başlamadan önce yapacağınız araştırma, alınacak ürün hakkında kaliteden, çeşide kadar birçok bilgiye sahip olmanızı sağlarken fiyat konusunda da bir fikir verecektir. Unutmayın ki her ucuz mal ekonomik mal olmayabilir.

- Almalı mıyım? Gerek piyasa hareketlerinden gerekse tüketici eğilimlerinden oluşan zıplamalardan etkilenecek, kısa süreli moda olabilen ürünlerden birine takılıp kalmak, mal demode olunca deponuzda fuzuli yer kaplamaktan ve gereksiz harcama ve başka yatırımlarınızı ertelemeden öteye gitmez.

- Şimdi mi almalıyım? Satın alacağınız malın ileri günlerde fiyatının düşüp düşmeyeceğine emin olun. Fiyatının düşme olasılığı varsa beklemek avantajlı olabilir. epinize sağlıklı ve bol kazançlı günler dileğimizle.

STRES

Çağımızın en önemli hastalığı olarak görülen stres, sıkıntı, zorlama ve dayanma gücünün azalması olarak tanımlanmaktadır.

Endüstriyel toplumlarda yaşayan insanlar, hızlı kentleşme ve buna bağlı olarak gürültünün artması, kalabalıklaşma, hızla çekişen yaşama şartları Trafik sorunu ve benzerleri durumunda sıkça karşılaşmaktadırlar.

Çalışamayan bireyi strese sokan öğelerin ilk sıralarında yer almaktadır. Makine ile doğrudan ya da dolayalı ilgili işçiden yöneticiye kadar herkes stresten payını almaktadır. Bunlardan birkaçını sıralayacak olursak vardiyalı çalışma, işten çıkartılma tehlikesi, hiyerarşik yapı, aşırı bürokrasi ve monotonluk sayılabilir.

İşyerinde stresi gidermenin yolunu Amerikalı Dr. Coleman şu sözlerle belirtmektedir. "Kendine saygı, tatmin ve parasal güvencenin yanı sıra yapılan iş entelektüel ve fiziki açıdan doyurucu olmalıdır"

Batıda yapılan araştırmaya göre stres kaynaklı intiharlar yoğunluk sırasına göre en çok Genel

Müdürler, İşçiler ve Memurlar arasında görülmektedir. İntihar yüzdesi en düşük olduğu gruplar arasında ise, muhasebeciler, yüksek bürokratlar menajerler ve doktorlar şeklinde sıralanmaktadır.

Manchester Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen bir incelemede, çeşitli mesleklerde yaşanılan stres değerlendirildiğinde, en stresli işin madencilik olduğu, bunu polis ve gardiyanlardan sonra inşaat işçiliğinin takip ettiği belirlenmiştir.

Stresli bir yaşam, insanın duygusal gerginlik hissedilmesine, toplumla bütünleşmeme ve uyumsuz kişilik sergilemesine neden olmak tadır. Uzmanlara göre, stresin tırmanma süreci şöyledir. "Sürekli telaş içinde olmak, espri anlayışını yitirmek, karar almak ve alınan kararlara bağlı kalmakta güçlük çekmek, giderek sabırsız olmak, unutkanlık, gerilim, alınganlık, kolay incinebilirlik, sürekli kusur bulmak ve başkalarını eleştirmek, bir yere kurulup oturmaktan mutsuz olmak, kendi sorunlarından ötürü başkalarını dinlememek" İnsanlarca strese neden olan faktörlerin tam bir listesini yapmak olanaksızdır!

Stresli ortaya çıkartan olaylardan aşağıda yer verilen unsurlar 100 puan üzerinden değerlendirildiğinde sıralama şöyledir:

Boşanma 73
Evli olduğu halde ayrı yaşama 65
Cezaevine girmek 63
Aileden birinin vefatı 63
Önemli bir hastalık atlatmak 53
Evlenme 60
İşten çıkartılma 47
Sevgilinizle yeniden barışma 45
Emekliliğe ayrılma 45
Hamilelik 40
Cinsel sorunlar 39
Yeni bir iş kurma 39
Maddi durumu bozulma 38
Yakın bir arkadaşının ölümü 37
İş değiştirme 36
Sevdiğinizle yaşadığınız sorunlar 35
Büyük miktarda borca girme 31
Kariyerinizde değişiklik 29
Çocuklardan birinin evi terk etmesi 29
Eşin işi bırakması veya değiştirmesi 26
Okula başlamak veya bırakmak 26

İşte yaşanan sorunlar 23
Ev değiştirme 20
Okul değiştirme 20
Hobilerin değişmesi 19

STRESSİZ YAŞAM İÇİN 50 ÖNERİ

Mutlu ve stressiz yaşayabilmenin yolları Lavnium özel sağlık bülteninde şu 50 mad dede toplanmıştır.

-Her gün üç kişiye kompliman yapın.
-Buz kalıplarını boş olarak buzluğa koymayın
-Sevdiklerinizin doğum günlerini hatırlayın.
-Her bahar çiçek dikin.
-Pahalı araba kullanmayın ama eviniz satın, alabileceğiniz en iyi ev olsun.
-Hiçbir zaman okumazsanız bile iyi kitaplar satın alın.
-3 tane güzel fıkra öğrenin
-Ortada neden yokken şampanya için
-İşin üçkâğıdını öğrenmekle zaman kaybetmek yerine işi öğrenin.
-Başkalarını suçlamayın, her anın sorumluluğu üstlenin.
-Sevdiklerinize küçük hediyelerle sürpriz yapın.
-Sigara içmeyin.
-Yılda en az bir kere güneşin batışını izleyin.
-İnsanların isimlerini hatırlayın.
-Çocuklarla oyun oynarken onların kazanma-sına izin verin.
-Olumsuz insanlardan uzak durun.
-İnsanlara ikinci bir şans daha verin ama üçüncü şans asla.
-Her gün sekiz bardak su için.
-Pahalı kıyafetler, pahalı ayakkabılar giyin ama hepsini ucuzluktan alın.
-Sevdiğinize çiçek yollayın. Bir sebep bulmak için sonra düşünürsünüz.
-Bilmiyorum demekten korkmayın.
-Duş yaparken şarkı söyleyin.
-Yemek kötü diye garsona bahşiş vermezlik etmeyin. Çünkü yemeği o pişirmedi.
-Ailenize yangın tatbikatı yapın. Bir yangın çıktığında herkesin ne yapması gerektiğinden emin olun.
-Sabahları işinize geldiğinizde söyleyeceğini ilk şeyin herkesin gününün aydınlatan bir şey olmasına dikkat edin.
-Seyahate çıktığınız zaman çantanıza ev adresinizi, telefonunuzu, kan grubunuzu bir yakınınızın

telefon numarasını ve hangi otelde kaldığınızı belirten bir not koyun.
-Çözülebilecek bir şeyi asla kesmeyin.
-Çocuklarınıza her şeyin en iyisini vermeye uğraşın, verebileceğinizin en iyisini vermeye çalışın.
-Computar kullanmayı öğrenin.
-İyi bir sözlük alın.
-Sosisin ve sucuğun nasıl yapıldığını asla seyretmeyin.
-En sevdiğiniz kitabı bir daha okuyun
-Zaman ve kelimeleri dikkatsizce kullanmayın. Yeniden elde edemezsiniz.
-Unutmayın, bir insanın manevi olarak en büyük ihtiyacı onura edilmektir.
-Ödünç aldığınız arabanın deposunu doldurup geri verin.
-Yaşayan her şeye saygı gösterin.
-Havaalanına birisini karşılamaya gitmeden önce telefon edip rötar olup olmadığını öğrenin.
-İlk intiba için ikinci bir şansınız olmaz. Onun için hazırlıklı olun.
-Çocuğunuzun yarışmalarına ve müsamerelerine mutlaka gidin
-Yaşadığının anın keyfini daha sonra olacakları düşünerek kaçırmayın.
-Kendinizden akıllı insanları işe alın.
-Arada bir annenize telefon edin.
-Okul servis arabalarındaki çocuklara el sallayın.
-Başkalarının zamanına değer verin.
-Randevunuza 10 dakikadan fazla geç kalacaksanız mutlaka haber verin.
-Hayatın adil olabileceğini düşünmeyin.
-Bir yıl boyunca yarım saat erken uyanın. Yaşamınıza bir hafta ekleyin.
-Davetiyelerdeki LCV'lere cevap verin.
-Evinizde mutlaka yedek araba anahtarı bulundurun.
-Saatinizi beş dakika ileride tutun.

DEVEKUŞU

Çorum'umuzun ekonomisine katkılar sağlayacağına inanarak devekuşu yetiştiriciliğine başlayan bir firmamız girişimlerinden dolayı kutlar hayırlı ve yararlı olmasını temenni edem. Tavuk sektöründen yaşanan krizin ve atıl durumda bulunan tavuk çiftliklerinin aktif duruma geçirmek isteyen iş adamlarımıza, dolası ile Çorum'umuza yeni bir iş sahası yeni bir gelir kapısı olarak; Şehrimizin ilk defa tanışmış olduğu devekuşunu biraz tanımaya çalışalım:

Anavatanı Güney Afrika olan DEVE-KUŞLARI yüzyıllar boyunca tüylerinden süs malzemeleri ve derisinden eski çağlarda asker üniforması yapımında kullanılırmış.

Devekuşları uçamayan kuşlar ailesine girmektedir. Bu kuşlar koşu kuşu olarak tanın maktadır. Devekuşlarının 5 çeşit ırkı bulunmaktadır.

İlk devekuşu çiftliği 1869 yılında Arthur Douglas tarafından Güney Afrika'da kurulmuştur. Devekuşu üretimi 1989 yılına kadar Güney Afrika'nın tekelindeydi. Ancak Namibya'nın bağımsızlığını kazanmasından sonra diğer ülkeler tarafından da üretimine başlanan lezzetli bir etinin olduğu söylenen devekuşundan sucuk, salam, sosislerinin yaygın bir tüketimine sahiptir. Yaşayan en büyük kuş türü olan devekuşları yumurta çıkımından 12 aya kadar erkeklerinin yetişkin ağırlığı olan 100-110 Kg.,dişisinin ise 90-100 Kg. ağırlığına ulaştığı söylenmektedir. Uçma yeteneğine sahip olmamasına rağmen saatte 60-70 Km. hıza ulaşabilen çok güçlü bir ayak yapısına sahiptirler. Doğal ortamları olan Afrika'da (+50) (-20) a varan iklim şartlarına uyum sağlayan devekuşları bunun yanı sıra Kanada, Norveç, İsveç gibi soğuk iklimleri bulunan ülkelerde de yaşamaktadır. Doğal ortamında 16-20 yumurta yapan devekuşları çiftliklerde 70-80 yumurtaya çıkabilmektedir.

Bakımları oldukça kolay olan devekuşlarının günlük yem tüketimi ilk altı aya kadar 1 Kg., altı aydan sonra ise 1.5-2 Kg. civarındadır.

Otçul hayvan olan devekuşu yoncayı çok sevmesine rağmen mısır ve diğer tahıl ve diğer yeşil sebzelerle de beslenebilmektedir. Devekuşu gübresinin kokusu yoktur. üç aylık palazlık döneminden sonra hastalık riski yok denecek kadar azdır.

Bir devekuşunun ömrü ortalama 55-60 yıldır. Bu hayvanların gagaları 13 cm. olup ağızlarında dişleri yoktur. Hem et, hem ot (meyve, Bitki tohumları, sulu bitkiler, çalı yaprakları vb.) yerler. Ayrıca katı yiyeceklerin sindirimi kolaylaştırmak için günde yaklaşık olarak 1.5 Kg. taş yutarlar.

Su ihtiyaçlarını zaman zaman sulu bitkilerden, meyvelerden sağlayan bu derece az suyla yaşayabilen devekuşları susuzluğa uzun zaman dayanabilirler. Devekuşu eti etlerin en lezzetlisidir. %100 kırmızı et özelliğine sahiptir. Renk ve tat olarak sığır etine benzerlik göstermektedir. Devekuşu etinde % 0.3 oranında yağ bulunurken, buna karşılık dana, kuzu ve tavuğun en yağsız yerinde % 3 oranında yağ bulunmaktadır. (Aşağıdaki levhada gösterilmiştir.)

Bazı değerleri böyleyken birazda yumurtasından bahsedelim. Devekuşları iki yaşından itibaren cinsel olgunluğa erişirler ve 22 aylık olunca yumurta vermeye başlarlar ortalama 70- 80 yumurta alınır ancak bunların 45 - 50 âdeti döllüdür. Bu yumurtalarında yaklaşık değerleri 120 - 140 $ dır. Buna karşılık devekuşu yumurtası 24 adet tavuk yumurtasına eş değer olup bir yumurtadan 18 kişilik omlet yapılabilmektedir.
Kaynak: DENİZLİ HAY.ÜRETİM PAZ. SAN.TİC.AŞ KİTAPCIĞI

KAHRAMAN MAHALLE BAKKALLARIMIZ

Maalesef artık, kahraman mahalle bakkallarımız, büyük marketlere karşı değil. Çünkü bu savaşı marketler kendi lehlerine çevirdiler.

Çorum halkı tercihini büyük marketlerden yana kullanınca, cefakâr ve vefakâr mahalle bakkalları yenilgiyi kabullendi.

Mahalle bakkallarının hepimizin üzerinde kuvvetli bir etkisi olduğu kesindir. Ancak alış veriş sektöründe son yılarda yaşayan yoğun gelişmeler, büyük marketlerin gelişmelerini ve güçlenmelerini sağladı.

Yıllarca mahalle bakkalından veresiye alış veriş yapan insanlar, alış verişin yanına birde lüks seçme zevkini ve visa, master kart gibi kolaylıklar eklenince büyük marketleri tercih etmeye başladı işte bu yüzden büyük marketlerin aile yapımıza büyük bir etki yaptığını söyleyebiliriz. Çok yakın bir zamana kadar aile yapısına ve yaşam tarzına göre kapıcının, aile reisinin veya ev hanımının yahut da çocukların yaptığı köşe başı bakkal alış verişi tarihe karışıyor. Bu gelişmeler sonucunda tüm aile fertleri birlikte ve seçerek hatta kıyaslayarak alış veriş etme şansı doğdu. Bu arada ilişkiler de kişisel olmaktan çıkarak, daha genel bir hale dönüştü. Mahallenin veya yan apartmanın dedikodusunu artık bakkallardan öğrenmek mümkün değil. Veresiye alış veriş etmekte artık olanaksız hale gelmiştir. Paranız yetişmediğinde; "Ziyanı yok çocukla gönderirsin veya sonra bırakırsın" diyebilen vefakâr bakkalları zaman sonrada yok olduğunu göreceksiniz. İşte bu yüzden yıllar önce değerli tiyatro sanatçısı Ferhan ŞENSOY'UN sahneye koyup oynadığı " Kahraman bakkal, süper markete karşı" isimli tiyatro eserinin önemi çok büyük 10-11 yıl önce sahneye konan bu oyun, bakkallar için gelen büyük tehlikenin ilk habercisi idi.

Artık bugün bakkalların marketlere, süper marketlere, hipermarketlere karşı koyacak güçleri bulunmamaktadır.

Aileler tercihini yaptı. Marketler "Ailece yapılan alış veriş mekânları" oldu artık. Aile fertlerinin daha fazla konuyu ve zamanı

paylaşmasını sağlayabilen büyük gıda mağazaları da, çocuklarında "tüketici taleplerini kamçılayarak" ailede yeni istekler doğmasına neden oluyor. Promosyon ürünleri ile zenginleştirilen satış ve pazarlama yöntemleri, herkesin vazgeçilmez tutkusu olmaya başladı son zamanlarda. Ama gerçek o ki, sporla, müzikle, edebiyatla ilgilenmeyen, sosyal ilişkileri zayıf kalan," özel hobileri fazla gelişmemiş bir toplumda büyük gıda ve alışveriş iş yerleri sosyal ve kültürel faaliyet açısından bu boşluğu dolduruyor galiba.

Bu mekânlarda belki de evde eksik olan aile içi diyalog bile olumlu hale dönüşebiliyor artık. İşte tüm açılardan büyük market ve alışveriş merkezlerinin Türk aile yapısına ne kadar önemli katkılar yapabildiğini görebiliyoruz. Bu açıdan değerlendirdiğimizde, bakkalların büyük iş merkezlerine nasıl yenik düştüklerinin sebebini anlıya biliyoruz.

Görünen köy kılavuz istemiyor artık. "Sermaye ve yenilikler" her zaman olduğu gibi galip geldi.

AYNASI İŞTİR KİŞİNİN LAFINA BAKILMAZ

Öylesine güzel ve köklü bir vatanın evlatlarıyız ki ne kadar şükür etsek azdır. Bu cennet vatanın her köşesi ayrı bir güzel Doğusuyla, batısıyla, kuzeyiyle, güneyiyle bulunmaz bir cennettir.

Malum herkes kendi ilini, ilçesini, köyünü çok sever ve doğru olanda budur. Ancak ben konuyu kendi memleketime Çoruma getireceğim.

Geçmiş yıllarda birçok sıkıntılar yaşadık, fakirlik yaşadık, geride kalmışlık yaşadık ama hiç bir zaman isyan eden olmadık ve olmayız da. Çünkü "Vatan sevgisi imandandır. "hadisi şerifine gönülden inanmış, gönül erleriyle dolu bir şehirdir Çorum. Ta ezelden bu böyle gelmiş ve böyle de gidecektir.

Her nimetin bir külfeti vardır, bunlarında sabırla, sevgiyle hoşgörüyle ve vatan sevgimizle hallederiz Eyvelallah!.

Çünkü vatanı olmayanın dini, dili, namusu tehlikededir. Üzerinde yaşadığımız Vatanımızı, şehrimizi, köyümüzü sevelim, sahip çıkalım ve yaban ellere çiğnetmeden birbirimizle barışık yaşayalım. Kimselerin kaşının üstünde ki karaya, soğanı sarımsağı saymaya gerek yok, Gerçek Çorumlu gibi çalışıp kendi yağımızla kavrulup, şahlanışımızı her alanda kendimiz yapacağız başka yolu yok.

Çoğu insan kendi şehrini candan sever. Ona tutkuyla bağlıdır.

Başka bir şehre ya da yere değişmez kendi şehrini. Çeşitli sebeplerle başka yerlere göçse de başka yerleri de yurt tutsa, kendi doğduğu şehir yani memleketi bir başkadır gözünde.

Onunla ilgili her haberle ilgilenir, her resme doya doya bakar; birçok kez. Oradan gelenleri hasretle kucaklar, oraya gidenleri bir başka uğurlar insan.

Gurbetteki insan bir başka gözle bakar şehrine, daha çok sahip çıkar belki.

Şehirde yaşayanlar o an için onun kıymetini bilmezler belki.

Sabahlarını, yaz akşamlarını, tozlu sokaklarını, kalabalık çarşılarını, caddelerini, yollarını ve diğer nice özelliklerini hiç bilmeden yaşarlar. Şehrini seven insan için yaşadıkları şehir kayıp değildir. Tozuna, toprağına, çamuruna, daha duyarlı olur şehrine.

Şehirleri insanlar idare eder. İster seçilmiş ister atanmış.

Onlarında şehri sevmeleri gerekir. Candan, canı gönülden!

Bu sevgi hem borçtur üzerlerine.

Çünkü ya devlet ya da bu millet görev vermiştir kendilerine şehri sevsinler güzelleştirsinler diye. Onların görevi çok zordur. Kendilerini düşünmeden hizmet etmeleri gerekir şehre ve şehirde yaşayanlara. Hizmet edeni şehirlerde sever yaşayanları da. Bu yüzden çok çalışmalı, her zaman neşeli güler yüzlü olmalı, zorluklarla yorulmamalı, kimseye tepeden bakmamalı, üretmeli, her zaman şehri ve yaşayan insanlarını düşünmeli, klasik söylemler ve günü

birlik bildik politikalarla vakit geçirmemeli şehri yönetenler. İster seçilmiş ister atanmış olsun.

Yoksa şehir ve insanı yapılanları unutmaz. İster iyi ister kötü olsun. Bakmışsınız bir gün hiç umulmayan bir insan sizden büyük fil var deyiverir. Atandım yâda seçildim diyen burnu bir karış havada yöneticiye. Güzel sözler söylemiş atalar? ” aynası iştir kişinin lafına bakılmaz?” Bu yüzden söylemek ya da gazetelere çıkmak kurtarmaz insanı. Şehrin insanı yapılanlara bakar ve notunu verir ve oyunu ona göre yönlendirir. Ben şehrimi seviyorum ve şehri yönetenlerden de bu sevgiyi bekliyorum. Kendilerine karşı değil şehre, şehrimize karşı...

BİR OYUNUN BİTİŞİ, BAŞKA BİR OYUNUN BAŞLANGICI DEĞİL Mİ?

Hayalleri var insanların. Kimisi ne istediğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sevdiği için kurar hayalleri; kimisi hayal kurar, yıkmak için hayalleri.

Sevgileri var insanların. Kimisi ne sevdiğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sever birilerini, sevgi nedir bildiği için; kimisi birilerine sevdiğini söyler, yıkmak için sevgileri.

Hayaller ve sevgiler? Bazen biri birinden ayrılmayan ikili, bazen biri birinin panzehiri. Sevgililer hayal kurmayı sever aslında masumca. Çoğu zaman olmadık hayaller yıkar sevgileri acımasızca. Bazıları bilir hayaller gerçek değildir. Bazıları farkında değildir; hayal nedir, gerçek nedir?

Büyük adam olma hayali ile kalkıp, Gurbet'e giden aşk çocukları var. Memleketinden onun için gözlerinden aşk damlacıkları yuvarlayan bir yüreği unutup başka bir ufka, başka bir kalbe yelken açan aşk(cık) çocukları var. Sevmeyi oyun zanneden ve her seferinde kaybeden aşk garibesi insanlar. Hiç

sevmeyi öğrenemeyecek garip kalplere çobanlık yapan insanlar?

22 Temmuz günü yapılacak milletvekilliği seçimleriyle ilgili olarak aday listeleri açıklandı.

Bu listeler henüz kesin değil tabi. Yerlerini beğenmeyip istifa edenler olabilecek belki. ama öyle veya böyle Seçim takvimi işliyor sizin anlayacağınız.? Kırılan kalpler, yıkılan umutlar?

Bir oyunun bitişi, başka bir oyunun başlangıcı değil mi yani?? Felsefesi bu ve buna yakın insanlar tanıdım. Bazısı ne yaptığının farkında değil; bazısının, yıkılan sevgiler umurunda değil.

Bir dünya istiyorum?..içinde şunlar şunlar olsun? Diye cümleler kurmayacağım bu satırlarda. Nasıl olsa yalan limitini dolduracak bir aşk çocuğu her asırda olacak. Nasıl olsa gurbet'e adam olmaya giden birinin ardından, her şehirde bir ayrılık türküsü yakan bulunacak.

Birileri ağlayacak, birileri aldatacak. Birileri bu satırlarda okuduğu bu mektubu, yazıyı algılayacak. Ve bu mektubun sahipleri bir anlığına olsun donup kalacak. Birileri gurbet'te aşk başkadır? Şarkıları mırıldanacak. Kimi öfkesini yutacak, kimi pişmanlık duyacak. Ve bu cümlelerin sonuna, sonu olmadığı için bir nokta hiçbir zaman konmayacak. O yüzden Memleketimizin ve insanlığımızın kıymetini bilelim.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar. Hayat ve yaşamak nedir acaba? Sadece doğmak ve nefes almak mı? Hiç düşünmeden gelmişiz gideceğiz deyip tüm nimetleri düşünmeden ayrımsız kabullenmek mi? Hani derler ya "üzümünü ye bağını sorma" misali sadece üzüme mi aldanıyoruz.

Her başlangıcın bir sonu mutlaka vardır. Bunu herkes bilir. Demek ki aldandığımız ve Ahir etimizi feda ettiğimiz dünyanın da bir sonu mutlaka olur. Ama insana yarınlar hiç bitmiyor gibi geliyor. Kendisini Çınar ağacı falan mı sanıyor ki?

Ama çınar ağacıda asırlar geçse de bir gün kuruyacak. Demek ki her şeyin bir sonu var.

Her son bir başlangıç derler. Bunun başlangıcı neresi. Çocuğun doğması mı? Ya da vadesi gelince canlının hayata veda etmesi mi? Kıyısından, köşesinden tutunmaya çalıştığımız bu hayatta herkes birilerinin özgürlüğünü, vatandaşlık haklarını kısıtlamak için uğraş veriyor. Özgürlüğü o veya bu şekilde kısıtlanmış herhangi biri, başka

birinin özgürlüğünü, haklarını; o başka biri, bir başkasının özgürlüğünü; o başkası, bir başkasının özgürlüğünü kısıtlamaya çalışıyor. Bu zincir günden güne kendisine yeni halkalar ekleyerek büyüyüp gidiyor.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar hayat, diye. Hak, Hukuk, vatandaşlık hakkı, Özgürlük, diye bağıranlar bir bakmışsınız ki bir takım çizgiler edinmişler kendilerince ve o çizgilerin dışına çıkanları lanetli kılmışlar. Duyar gibiyim şu an hop hop!
Tamam, da nereye kadar özgürlük, nereye kadar kuralsızlık, nereye kadar vatandaşlık haklarınız. Diyenleri. Anlatmaya çabaladığım kuralsızlık değil. Evet, kurallarımız olmalı; lâkin bu kurallar insanların bozup pisleterek önümüze sundukları kurallar olmamalı. Asıl olan kurallar, kendimizi tâbî hissetmemiz gereken kurallar, Tanrı'nın kuralları olmalı öncelikle. Ama insanların pis elleriyle hükmetmeye kalkışıp kurallarını değiştirdiği hayat öyle bir yere gelmiş ki; nedense Tanrının kurallarından çok insanların uydurduğu kurallara uymak mükellefiyetinde hissediyoruz kendimizi. Öyle benimsemişiz ki bu uydurmaca kuralları, yerine getirmediğimizde kötü hissediyoruz kendimizi, bunalıma giriyoruz. Kurallar, sınırlar, hürriyet denilen kısıtlamalar, şırıngayla damarımıza verilen eroin gibi. Hoş bir zevk veriyor, damarımıza girerken. Farkında değiliz ki kendi ellerimizle tertemiz kanımızı boşaltıp, damarlarımızı zehirle doldurduğumuzun.

Memleketimde nedense isyan denildiğinde bir panik havası oluyor hemen. Bir yerde, bir toplulukta isyan kelimesi söylenmeyiversin, hemen yüzler birbirine bakınıyor, korkuya kapılıyor. İnsanların büyütüp beslediği, ruhsatsız iş yeri çalıştıranlara göz yumanlara, pasajlarda demir doğrama işi için ruhsat verenlere, yapılmayan yollara, dökülen kaldırımlara, işçiye, memura, emekliye çay kaşığıyla verip, kepçeyle alanlara, seçim yatırımı için göz boyama için yapılan hizmetlere kötü kuralları gör artık, bu düzensiz düzenin çarkı içinde döndüğün sürece hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini. Şimdilik kurallara boyun eğiyorum; ileride iyi bir yere geldiğimde bu kurallara hükmedip değiştireceğim deme ey arkadaşım. O zaman, zehir damarlarını çoktan doldurmuş olacak ve istesen de boşaltamayacaksın

o zehri damarlarından, hükmedip değiştiremeyeceksin o kuralları. Hatta, o zehir, içine işleyip, sen kendinden geçtiğinde hoşuna gidecek, o kuralları sözünün geçtiği insanlara uygulatmak, insanların haklarını, özgürlüğünü kısıtlamak.

Bu serzenişlerimi duyun istiyorum. Arabayla o eşikten kaç bu eşikten kaç, bakımsız, boyasız parklara, dökülen yaya kaldırımlarına, Arap saçına dönmüş şehir trafiğine, sözde engelliler için yapılmış yaya geçitlerine, bir türlü bitmeyen üst geçide, üstüne ölü toprağı serpilmiş çorum sivil toplum kuruluşlarına, bunların sizin temel haklarınız olduğunu duyurun istiyorum.

Gelin, başımız önümüzde yürümeyelim artık. Haydi, haykıralım kardeşlerim. Kızıyla, erkeğiyle, rockçısıyla, popçusuyla, converselisiyle, iskarpinlisiyle, başörtülüsüyle, dekoltelisiyle köylüsüyle, şehirlisiyle, işçisiyle, memuruyla, emeklisiyle, esnafıyla

Dik tutalım başımızı, göğe doğru bakalım artık. Gökyüzünden, özgür maviliklerden özgür kurallar devşirelim artık.

ANNE VE BABANIZIN KÜÇÜK YAVRUSU DEĞİL MİSİNİZ?

Her insan belli bir yaştan sonra, 'hep çocuk kalsaydım keşke' der.

Her insan özler çocukluğunu... İster kötü ister güzel geçsin çocukluk dönemi; gene de çocuk saflığıyla yaşamak ister hayatını.

Nedendir bilinmez küçük bir çocukken ve daha annemiz elimizden tutup parka götürürken bizi oyun oynamaya; en büyük hayalimizdir büyümek ve kocaman bir adam olmak... Düşünsenize bir kere o günleri... Hep büyüklere özenerek oynamaz mıydık oyunlarımızı? Öğretmencilik... Evcilik... bir an önce büyümek için dualar ederdik. Böyle giderdi, hepimiz için, küçüklerin hayalindeki büyüklük halleri ve onları örnek alarak yarattığımız çocuk tiyatrosu...

Hep büyüyünce ne olacağımız sorulurdu da büyük bir gururla cevap verirdik. 'Doktor olacağım yok yok öğretmen...'Her an bir meslek değiştirebilen başka hangi insanoğlu var

çocuklardan başka? Ne güzeldi o dönemlerimiz öyle değil mi?

Ağladığımız ya da korktuğumuz zaman babamızın güvenli kollarında huzur bulmamız, annemizin şefkatli kollarında, onun kokusuyla uykuya dalmamız... Ne güzeldi kardeşimizle yaptığımız oyuncak kavgaları.. Bir oyuncağı bile paylaşamazken, başka biri ona zarar vermeye kalktı mı nasılda koruma altına alır ya da alınırdık kardeşimiz tarafından Ve... Ve...

Zaman... O günlerin, deli gibi büyümek istediğimiz zamanın hızla akıp geçmesi, zamanın bizi yenişi...

Düşünün bir kere hangimiz kendimizi çaresiz hissettiğimiz zaman, iki büklüm olup cenin halini almıyoruz. Bir an için annemizin güvenli karnında olmak istemiyoruz.. Hangimiz ağlarken anmaz annesinin ismini ya da duymak istemez onun şefkatli sesini?

Babamızın güvenli kollarına sığınmak için neler verebilirdik acaba o anlarda?..

O kadar kaptırmışız ki kendimizi büyümeğe, büyüdüğümüzü anladığımızda çok geç olmuş belki de...

Peki, şimdi yapabileceğimiz sadece, 'keşke çocuk kalsaydım. 'Demek mi acaba? Hayır, tabii ki değil; çünkü çocuk saflığıyla yaşayabilmek, yüreğimizdeki çocuğu çıkarmak kendi elimizdedir her zaman. Lunaparka gidip de atlı karıncaya binmeyi deneyin mesela...Yada bir gün toplayın bütün arkadaşlarınızı saklambaç oynayın gecenin bir vakti çığlık çığlığa...Hayır.. Hayır.. sakın utanmayın bunları yapmaktan, sakın utanmayın sizi mutlu eden bu şeylerden.. Size tuhaf tuhaf bakan gözlere de aldırmayın, emin olun ki onların bakışlarının nedeni ayıplamak değil, bir nevi, 'keşke bende yapabilsem.' Düşüncesidir, siz mutlu olacağınız şeyleri yapmaktan hiçbir zaman vazgeçmeyin.. En önemlisi de yüreğinizi o çocuktan uzak tutmayın.. Hep sevin, sevilin, gülün ama bir çocuğun kalbinin şeffaflığıyla yapın bunları...

Böylece de daima mutlu olun... Hem düşünün 70 yaşına da gelseniz hala biricik anne ve babanızın küçük yavrusu değil misiniz? Yüreğinizdeki küçük sizi hep yaşatın ve hep yaşayın

BUNUN BÖYLE OLDUĞUNU İSPAT EDEN AK PARTİYE TEŞEKKÜR BORCUMUZ VAR..

Kafese beş maymun, kafesin ortasına da bir merdiven konur. Merdivenin üzerine de iple bir kangal muz asılır. Her bir maymun merdivenleri çıkarak muzlara ulaşmak istediğinde dışarıdan üzerine hortumla soğuk su sıkılır. Her bir maymun aynı denemeyi yapar, buz gibi soğuk suyla ıslatılır. Bütün maymunlar bu denemeler sonunda sırılsıklam olurlar. Bir süre sonra muzlara doğru hareketleneni diğer maymunlar engellemeye başlar.

Su kapatılıp maymunlardan biri dışarı alınır, yerine yeni bir maymun koyulur. Yeni gelen maymunun ilk yaptığı iş, koşup muzlara ulaşmak için merdivene tırmanmak olur. Fakat diğer dört maymun buna izin vermez ve yeni gelen maymunu üstüne üstlük bir de güzelce döverler.

Daha sonra ıslanmış maymunlardan biri daha yeni bir maymunla değiştirilir ve o da merdivene ilk yaptığı atakta dayak yer. Bu maymunu en şiddetli ve istekli döven de biraz önce diğerleri tarafından engellenen ve ilk dayağı yiyen birinci yeni maymundur. Islak maymunlardan üçüncüsü de değiştirilir. Bu da ilk atağında diğerleri tarafından cezalandırılır.

Diğer dört maymundan yeni gelen ikisinin en yeni gelen maymunu niye dövdükleri konusunda hiç bir fikirleri yoktur ama en iştahlı dövenler de onlardır. Sonra en baştaki ıslanan maymunların dördüncü ve beşincisi de yenileriyle değiştirilir.

Ama tepelerinde o bir kangal muz hâlâ asılı olduğu halde artık hiç biri merdivene yaklaşmamaktadır. Maymunların tamamı değiştirilmiş olmasına rağmen muza hamle yapan da olmaz. Muz, merdivenin üzerinde durur, fakat hiçbir maymunun neden muza hamle yapmadığını da bilmez. Muzun merdiven üzerinde durması tüm maymunlar tarafından kanıksanmıştır. Muzu çok seven maymunlar, hayatlarından memnundurlar!

Neden mi? Çünkü burada işler böyle gelmiş ve böyle gitmektedir. Eskiden beş yıl dolmadan seçimler yapılırdı. Kanunlarda seçimler beş yılda bir yapılır denilse de kimse bunu sorgusunu yapmazdı. Koalisyon hükümetleri canları istediklerinde seçim yapar, istediklerinde bakan değiştirirlerdi. Bizler de halk olarak ne zaman seçim yapılırsa sandığa giderdik. Bir anlamda sandığa gitmeyi kanıksamıştık.

Şimdi ilk kez seçimler vaktinde yapıldı. muhalefet partisi CHP bilmelidir ki . Türkiye'de siyasetin temel sorunu, özgürlükler çerçevesinde kolayca çözülebilecek yaşam tarzları, kimlikler, inanç farklılıklarının algılanması üzerinde kurulu gerginlikleri bir türlü ortadan kaldıramayışıdır. Sosyal demokrat bir parti, CHP. 'Sosyal' kelimesi çerçevesinde konuşacağımız çok ciddi sorunlar varken. Büyük bir neoliberal kuşatma içine girdi. Sosyal güvenlik reformunu tartışırken. CHP'nin gündeminde bunlar yok, 'AB'ye yaptığınız liman teklifini, Çankaya'ya sordunuz mu, sormadınız mı?' Ana muhalefet bununla meşgul. Laik – cumhuriyetçi eksen ile İslamcılar arasındaki kırılmadan yararlanıp, Meclis'te tekrar nasıl var olacağının hesaplarını yaptı. Aslında bu gerilim aslında AKP'nin da işine geldi. Uzaktan davulun sesi hoş gelirmiş. Atıp tutmak kolaydır. Şunu bilmek lazım Türkiye kurulduğundan beri gelen hükümetler yabancı ülkelerle yaptıkları anlaşmalar, kötü yönetim ve yanlış siyasetler sonucu öyle bir hale gelmiştir ki başbakan olduğunuzda yabancı ülkeler elinize ilk önce kelepçe vuruyorlar ve ağzınızı da bantlıyorlar.

Artık bu durumda yapabileceklerinizin en fazlasını ülkeniz için yapmaya çalışıyorsunuz. Ne zamanki alışa gelmişlik muhalefet çizgisini terk edersek o zaman banttan da kurtulup kelepçeyi de elinden söküp atabilirsek yani ülkemizi yabancı ülkelerin baskısından kurtulmuş tam bağımsız bir ülke haline getirirse o zaman uyuyan dev uyanacak. İşte o zaman dediğimizi yapabilecek, saygı görecek ve herkesin içine korku salabileceğiz. Zaten Uygulamalar konusunda memnun olmayanlar sandıkta kararını verdi. Başarılı olanlar yine beş yıllığına iktidar oldu, başarılı olamayanlar da baraja takıldı. Birçok uygulamasına karşı olup olmadığımız veya katılmadığımız AK Partinin bize seçimlerin beş yılda bir yapıldığını hatırlatması ve

halkın istikrardan yana oluşu görüşüne bir vatandaş olarak sonuna kadar katılıyorum. Temennimiz, alışkanlıkların bitip, doğru olanın yapılmasıdır. Ama Kimse halkın beş yıllığına iktidar seçtiğine bakmıyor. Garip gelse de alışkanlıklarımızın yanlış olduğu ortada. Bunun böyle olduğunu ispat eden AK Partiye teşekkür borcumuz var.

ANADOLU TÜRKLEŞMESİNDE ESNAF ve SANATKÂRIN ROLÜ

Bilindiği gibi, Türklerin tarih içinde belirginleşen yaşama tarzı göçebelik gelir kaynakları da tarım ve hayvancılıktır. Atalarımız Orta Asya'da böyle yaşadıkları gibi 11.yüzyıldan itibaren göç ederek geldikleri Anadolu'da da hayat tarzını devam ettirmek istemişlerdi.
Bizans Devleti hâkimiyeti altında yaşayan o zaman ki Anadolu halkı ise daha ziyade "Sanat Erbabı " olup geçimlerini tarımın yanında demircilik, marangozluk, demircilik, bakırcılık, ayakkabıcılık gibi zanaatlarla ve bakkallık, yağcılık, değirmencilik ve her çeşit ticaret ile temim ediyorlardı. Türkler Anadolu'ya geldikleri zaman hepsi de yerleşik hayat yaşayan bu insanlarla hemen dost oldular. İslâmiyet'in başka din mensupları karşısındaki hoş görülü anlayışı ve bunu en güzel şekliyle idrak ederek uygulayan Türkler, sahibi oldukları topraklarda yaşayan bu sanatkâr insanlarla hemen ticari münasebete de girdiler.

Türklerin ekonomik hayatının ağırlık merkezini hayvancılık meydana getiriyordu. Fakat hayatlarını devam ettirmek için ihtiyaç duydukları birçok araç-gereçlerinde bu yerliler (Hıristiyan'lar) yapıyorlardı. Hemen onlardan faydalanma yollarını aradılar ve böylece at koşumları, çeşitli kap kacaklar, silahlar, bıçak ve hançerler gibi alet ve malzemeleri bu Hıristiyan dostlarından temin etmeye başladılar.

Bir zaman böyle geçtikten sonra Türk beyleri, bir kısım Hıristiyan ustaları kendi obaları içine alarak onlardan sanatlarını Türk çocuklara öğretmelerini istediler. Bir nevi Öğretici Usta" olarak Türk aşiretleri arasında bu insanların bir kısmı daha sonraları İslâmiyet'i benimseyerek efendileri ile yani Türklerle bütünleşmişlerdir. Bilhassa dericilik ve demircilikle uğraşan pek çok Hıristiyan usta Anadolu'da XIII. yüzyıl başlarında İslâmiyet'i benimseyerek kendi kavimlerinden ayrılmışlardır. Türklerle kaynaşmışlardır. Yerli Hıristiyanların yanında artık pek çok Müslüman-Türk de Anadolu' da sanat ve ticaretle uğraşır hale gelmiştir.

1250'li yıllarda Anadolu şehirlerinde aralarına birlikler kurabilecek yaygın ticaret ve sanat erbabı bulunmaktaydı. İşte bu noktada Türklerdeki teşkilatçılık fikri kendisini göstermiş ve aynı sahada iş yapan birçok esnaf ve sanatkâr Ahi Birliklerinin çatıları altında toplanmıştır. Tamamen Dini-Mesleki bir özellik arz eden Ahi teşkilatları Anadolu'da yukarıda saydığımız mesleklerin ağırlığını Hıristiyanlardan Müslümanlara aktarmış ve bir ölçüde Müslümanların Hıristiyan ustalara bağımlılığını ortadan kaldırmıştır. Hatta daha ileri giderek diyebiliriz ki Hıristiyanların mesleklerini icra edebilmek için Müslüman Türklerin meydana getirdikleri bu teşkilatların yardımına ihtiyaçları ortaya çıkmış, bu ise Hıristiyan esnafın Müslümanlaşması sonucunu doğurmuştur. İşte birçok tarih kitabında Anadolu'nun Türkleşmesi denilen hadise budur.

Asla zor kullanılmadan karşılıklı hoşgörü anlayışın yanında ekonomik bakımdan işbirliği ve yardımlaşmanın mutlu bir sonucudur Türkleşme ..

Esnaf ve sanatkârlarımızın tarih de öncülük ettikleri ikinci bir meselede şehirleşmedir. Bilindiği gibi tarım ve hayvancılıkla geçinen insanlar bir

türlü şehirleşmeye yanaşmazlar ve hatta şehirleşmemek" için direnirler. Oysa köklü ve kalıcı medeniyetler kurmak için şehirleşme şarttır.

Yerli Bizans kültürü karşısında Türk kültürünün varlılığının devam edebilmesi için atalarımız muhteşem ve refah şehirler kurmak istemişler fakat tarım ve hayvancılığa dayalı hayat yaşayan halk bu teşebbüslere karşı çıkmıştır. Bilhassa Osmanlı Devletinin ilk yıllarında yerleşik hayata geçilmesi konusunda esnaf ve sanatkârların büyük yardımları olmuştur. Esnaf ve sanatkârlar şehirleşmeye öncülük etmişlerdir. Böylece her sahada yerli Hıristiyan ticaret ve zanaat erbabı ile rekabet edebilir hale gelmiştir.

XV. Yüzyılın ortalarına gelindiğinde Esnaf birlikleri (Ahi teşkilatları) o kadar güçlü hale gelmişlerdir ki, Anadolu'da kamuoyu baskısını ellerinde bulundurabilecek bir seviyeye yükselmişlerdir. Bu güçlü konum bazen Ahi şeyhlerinin Devlet Adamları ile mücadele etmelerine veya rekabete girişmelerine yol açmıştır. Ahi teşkilatlarının siyasi gücü bazı zamanlar vezirleri, sadrazamları kıskandıracak noktalara ulaşmış bunun sonucu olarak zaman zaman Devlet Ahi şeyhlerinin nüfuslarını kıracak hareketlere girişmişlerdir.

Fatih Sultan Mehmet zamanında Anadolu Ahi Teşkilatları üzerinde bazı baskıların uygulandığına şahit oluyoruz. Netice olarak Tarihte Anadolu'nun Türkleşmesi ve Müslümanlaşması konusunda çok önemli hizmetleri görülen esnaf teşkilatları Bakkallar, Kasaplar, Dericiler, Nalbantlar, Bıçakçılar, Marangozlar, Ayakkabıcılar vs. Halkın büyük bir bölümünü temsil ettikleri için ekonomik hayatımızın olduğu gibi siyasi ve kültürel hayatımızın da asıl güçlerini ellerinde bulundurmuşlar, bunun sonucu olarak da yaşama, düşünme ve anlayış tarzıyla Türk-İslâm Kültürünün nesilden nesle taşıyıcıları olmuşlardır.

AHİLİK TEŞKİLATI

Türkiye Cumhuriyeti 85 yıl önce Osmanlı'dan devir aldığı yönetimi, Osmanlı da 700 yıl önce Anadolu Selçuklu devletinden almıştı. Anadolu Selçuklu devleti de Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun bir parçası olarak bu topraklarda yaklaşık bin yıl önce kurulmuştu.

Görüldüğü üzere 1000 yıldır Türkler Anadolu toprakları üzerinde yaşamaktadır.

Türklerin tarihi aslında bin yıl ile sınırlı değildir. Bilinen en eski insanlık tarihine kadar uzanır. Oğuz Hanlığı, Uygur devleti, Göktürk devleti, Hun devleti M.Ö. 4000 yıldan beri, devletini ve kültürünü yaşatmaktadır. Dünyamızda bu süre içerisinde birçok devletler kurulmuş, kültürler yaşamış, bunlardan birçoğu yıkılmış ve kaybolmuşlardır. Türklerin altı binyıldır tarih sahnesinde oluşunun önemli bir sebebi değerlerini korumalarından ileri gelir. Bu kültür değerlerinin özü Ahilik Kültürü biçimine dönüştüğü XI. yüzyıldan sonra yeni bir anlayışla devam eder.

Tarih boyunca Türkler daima iyiyi güzeli aramışlar ve bulduklarında da tereddüt etmeden almışlardır. Türkler bu değerler ile mücehhez olarak çağın en yüksek medeniyetini kurmuşlardır. Dünyada pek çok dinler, inançlar ile karşılaşan Türkler bazılarını denemişler fakat kendilerine en uygun gelen İslam dinini kabul etmişlerdir. Bu dini seçerken hiçbir zorlama, hiçbir baskı yapılmamış kendi istekleri ile bu yüce dine geçmişlerdir.

Ahilik tüm bu değerleri kaynaştıran ve hayata geçirilmesini sağlayan bir yeniliktir. Türklerin "Rönesans”ıdır.

Ahilik anlayışı, toplumda yaşayan fertleri birbirine yaklaştırmak ve aralarında dayanışma kurulmasını sağlamaktır.

Bir toplumda birlik ve dayanışmayı sağlayan en önemli unsur müşterek değerlerin korunması ile mümkündür. Türklerin Anadolu'da bin yıldan beri

varlığını sürdürmelerindeki sır Ahilik anlayışı içerisinde bu değerlere saygı göstermeleridir.

Bu anlayışa göre din, dil, ırk farkı gözetmeksizin herkese eşit muamele yapılmıştır. Bir toplumda sosyal tabakalaşma olabilir. Kimi zengin, kimi fakir olabilir; fakat ikisi arasındaki fark fazla olmamalıdır. Ahilik zenginliğe karşı değildir. Çalışmak ve üretmek, alın teri ile kazanmak Ahilikte bir ahlak kuralıdır. Bunun için herkesin mutlaka bir mesleği ve işi olmalıdır. Ahilik, halkın sırtından geçinenlere, bir köşeye çekilip miskin miskin oturanlara karşıdır.

Ahilikte iş ve meslek ahlakı, kabul edilmesi mecburi kurallar haline gelmiştir. Kendinden önce başkalarını düşünmek ve kollamak, hak ettiğinden fazlasını istememek, kanaat ve tevazu ölçüleri içerisinde "hırs" ve "tamah"tan uzaklaşmak, kendi yeteneğine uygun bir işle meşgul olmak, sanatını mutlaka bir üst addan öğrenmek ve birliğin, beraberliğin korunması için dayanışma içerisinde bulunmak ahiliğin mutlaka uyulması şart olan ahlak kaideleridir.

Bu kaideler, Ahileri tekke ve türbelerde çöreklenerek, el açıp halkın kutsal duygularını sömürerek onların sırtından bedava geçinen asalak zümrelerden ayıran farklardır. Ahiler yeniliğe açık insanlar olup, halka sanat, meslek ve genel bilgiler öğretmek için var güçleriyle çalışırlar. Bu bakımdan Ahiliğin eğitimcilere ışık tutacak önemli özellikleri vardır.

Ahilik sisteminde, işyerinde çalışanlar ile çalıştıranlar arasında pek fark olmadığı gibi aralarında baba-oğul ilişkileri vardır. İşyeri aynı zamanda sanatın ve ahlakın öğretildiği bir okuldur. Burada üretilen mal, belli bir ihtiyacı karşılayacak şekilde kusursuz ve tam olarak üretilir. Emeğin karşılığı çalışanının alın teri kurumadan ödenir. İşyerlerinde çalışan ve çalıştıranlar dayanışma içerisindedir. Bu uygulama emek ve sermaye'nin barışık olduğu bir model oluşturur.

Ahilik düşüncesinin kurduğu Ahi Birlikleri'ni batıdaki ve doğudaki benzer teşkilatlardan ayıran özellik, din adamlarının da devlet adamlarının da Ahiler üzerinde herhangi bir etkisinin olmayışıdır. Bunun sonucu olarak Ahilik sivil toplum kuruluşlarının en eski bir modelidir.

Ahiler, daima toplum yararına hizmet yapmışlardır. 2000'li yılları yaşadığımız şu

günlerde, Ahiliğin ahlak ve çalışmaya ait prensipleri kısaca Ahilik felsefesi, dünyamızda ilerleyen toplumların modeli olacaktır. Bu görüş bir kehanet değildir.

Bugün nasıl ki kalkınmış birçok ülkede Ahilik prensiplerinin izlerini görüyorsak, yarın da ilerlemiş toplumların yükselmesinde Ahilik ilkelerinin, önemli rol oynadığı görülecektir.

KRAL ÇIPLAK

Artık hepimiz anlıyoruz ki, Kral çıplak Kral Çıplak' günümüze kadar ulaşmış eski bir masalın adı. Buna göre, çevresi yardakçılarla dolu bir kral, güya sadece akıllıların görebildiği, akıllı olmayanların asla fark edemedikleri bir elbise giyerek törene katılır.

Herkes kralın üstündeki hayali elbisenin ne kadar güzel desenleri, renkleri, dikişleri olduğunu konuşurken bir çocuk gerçeği haykırır: "Kral çıplak!"

Cumhuriyetimizin kuruluşundan beri her seçim zamanı milletvekili adayları bin bir seçim vaadinde bulunur en aleni haksızlığı, adaletsizliği karşısında bile onlara toz kondurulamaz bu vaatler hep Ankara’ya gidene kadardır.

Sonra vatandaşın gözünün içine baka baka sizlere bu kadar şunları şunları yaptık derler acaba biz vatandaş olarak kralın terzilerinin gözüyle bakamadığımızı ima ederler.

Şehrimizin tüm yolları yeniden asfaltlandı, ceviz büyüklüğünde dahi bir çukur bulmak

mümkün değilken, en ücra ara sokaklarımızın, kaldırımları, tratuvarları, parklarımız tertemiz, parklarda bulunan oyun grupları pırıl pırıl, çevre yolunda yapılan kavşaklar 100 m koşucusu hızıyla yapılıyor da acaba biz mi göremiyoruz. Şehrimizde oto park sorunu, sokak ve caddelerimizin keşmekeş olmadığını, parklarımızın, mesire yerlerimizin en ücra köşedeki parklarımızın keneyle mücadele edildiğini, Obruk Barajının faaliyete geçtiğini mi göremiyoruz.

Yok, ama gördüklerimizde var yıllardır Arap saçına dönen Çorum -Samsun -Çorum-Ankara yol yapımı, Merzifon Hava alanının sivil trafiğe açılma çalışmaları, Hitit Üniversitemiz ne hikmetse bunları görebiliyoruz.

Değerli Vekiller, Sizden beklenenler aslında çok bir şey değil...

1) Onurlu dürüst ve saygılı(yani burnunuz büyümesin başınızı öne eğecek işler yapmayın adil olun şahsi menfaatiniz peşinde koşmayın)
2) Ülkemizin yöremizin ve insanımızın menfaatleri için proje üretin çalışın ve gerçekleştirin
3) Kimseyi satmayın Değişmeyin ve Parti değiştirmeyin Ta ki atılana kadar..Unutma ki seni seçen benim...(Değiştim diyen soldan sağa sağdan sola gidiyor.Biz değiştiysek zaten oyumuzu ona göre bir partiye veriyoruz.
4) Trafik kazalarını minimuma indirecek ve ticareti geliştirecek en önemli etken olan çift şeritli yolları Çorum`un tüm ilçelerinde görmek istiyoruz
5) Çorum`a yatırım yapabilecek insanları bir araya getirerek bir güç bir sinerji yaratın.

Öncelik hangi işlerde olmalı fizibilite yapın yaptırın. Yol gösterin ışık tutun. Ve uzatmaya gerek yok Bağımsızlık özgürlük demokrasi Atatürk ilke ve İnkılâpları sana ışık tutsun. Bunları yaparsan yapmaya çalışırsan çabalarsan Allah yolunu açık etsin.

Sadece daha iyi koşullarda insanca ve kardeşçe şehrimizde yaşamaktan söz ediyoruz. Evet, doğrulara yaklaşımınızda ne teslimiyetçi ne de boş slogancı olmanıza gerek yok. Ama artık hepimiz anlıyoruz ki, Kral çıplak!

ÖLSÜN KÜÇÜK ESNAF

Ölsün arkadaş Bakkallar, Manavlar, Balıkçılar, Kasaplar, Kahvehaneciler velhasıl ne kadar küçük esnaf varsa adını hatırlamadığım hepsi ölsün arkadaş. Neyine gerek yaşaması onların, gitsin çocuklarının nafakasını nerede ararlarsa arasınlar. Ekmek paralarını nereden bulurlarsa bulsunlar.

Ya bir zenginin yanına yamak olsun, ya bir atölyede asgari ücrete tabii, ya da camii önlerinde dilensinler. Nasıl olsa çocuklarına kitapları bedavaya geliyor, sağlık giderleri desen Devlet tarafından ödeniyor, Belediye'ler de nasıl olsa yardım merkezleri haline geldi, kömürünü, yiyeceğini veriyor.

Neden çalıştırsın bu adamlar dükkânlarını her şey bedava zaten.

Nereden çıktı bu yazı diyenlere şunu demek istiyorum: küçük çapta bir dükkân açmak isteyen Şu odaya, bu odaya, sağlık raporu, İşyeri ruhsatı, ustalık belgesi derken 750 -2.000 lira gibi bir rakamın daha dükkân kapısı açılmadan harcanıyor. Dükkânı açtı diyelim içeriye yapacağı masraf, Bağ-Kur, kira, raf vs derken düşündüm ki bu adamın dükkân açması için orta çaplı bir arabasını satması gerekecek.

Kısacası daha para kazanmayı bırak, mekânda satılacak malları dükkâna koymadan adam yarı beline kadar batmış durumda olacak. O yüzden diyorum ya işte ÖLSÜN KÜÇÜK ESNAF. Yaşamasının ne anlamı var.

2011 senesinde 11 ayda sadece bakkal olan küçük esnaflardan 92 dükkân kapanmıştır. Acaba neden? Yabancı bandıralı ya da tek bir cebe hizmet eden marketler ülkemizi örümcek ağı gibi sardı üç beş yılda. Sizlerde üç kuruş ucuz diye indirim günlerinde kapılarında kuyruklar oluşturdunuz. Üç kuruş ucuz ürünü almak için girdiğiniz marketten ihtiyacınız olmayan şeyleri de aldınız, hatta pahalı olan bir ürünü de gelmişken alayım dediniz. Alışverişiniz daha masraflı hale geldi farkına bile varmadınız. Kredi kartından geç hemen, sanki devlet ödeyecek, gerçi neredeyse yapmadıkları bir o kaldı. Her şeyimizi birilerine ödettirmeye alıştırılmadık mı biz, ödeseler de mutlu oluruz değil mi?

Üç kuruş ucuz diye market kapılarını aşındırırken bakkal amca iflas etti, üç kuruş ucuz

diye kıyılmış kıymayı marketten aldık kasap amca iflas etti. Bunun gibi çok örnek verirdim ama köşem yetmeyecek, bundan korkuyorum.

Varsayalım ki küçük esnafımızda ürünler on kuruş pahalı olsun, değmez mi bakkal amcanın köşe başında yanan ışığını görmeye. Sahibinin adını bilmediğim, yüzünü görmediğim kim bilir kimin olan alışveriş merkezleri yerine küçük esnafımızı kalkındırsak olmuyor mu? Bu kısaca döner sermaye, yardımlaşma değil mi?

Paramızın nereye gittiğini bilmeyen toplum olduk artık farkında değil misiniz?

Bundan böyle tavsiyem şu: Bir alışverişinizde arada ki fark en fazla iki ya da üç lira olacaktır, bu farkı da ödeyin okurlar. Kendi halkımızın, komşumuzun hatta kendimizin ayakta kalması için tek izlenecek yol bu yol ve biran önce yıllardır lafla kalan marketler yasasının çıkmasıdır.

Eğer bu dediğimi değil de şuan yapılanı yapmaya devam ederseniz, ölsün kasap amca, ölsün yufkacı teyze, ölsün çerezci amca topyekûn kapatsınlar dükkânlarını.

Allah yardımcıları olsun

KÜÇÜK ESNAF İÇİN BİLGİ VE TEKNOLOJİNİN ÖNEMİ

Çorum'un nüfusu içinde bu denli önemli bir ağırlığa ulaşmış bulunan esnaf ve sanatkârlar kesimi, toplumumuzun omurgasını oluşturmakta ve orta direk benzetmesiyle isimlendirilmektedir.

Esnaf ve sanatkârlar, sosyal dengelerin ve sistemin güvencesi olarak, demokrasinin, serbest piyasa ekonomisinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Ayrıca, esnaf ve sanatkârı sahip olduğu ahlaki değerleri ile toplumumuzun temel taşlarından biridir.

Esnaf ve sanatkârların geliştirilip güçlendirilmesi, toplumumuzda istikrarın ve toplumsal dengenin sağlanması yönünden son derece yaşamsal bir öneme sahiptir. Bu kesimin, devletçe uygulanacak politikalarla desteklenip geliştirilmesi konusu, günümüzde tartışmasız bir gereklilik olarak kabul edilmektedir. Bugün

tartışılan artık, esnaf ve küçük sanatkâr kesiminin desteklenip desteklenmeyeceği değil, nasıl ve hangi politikalarla desteklenmesi gerektiğidir.

Küçük sanatkârlarımız, geleneksel çalışma alışkanlıklarından ve yönetim biçimlerinden vazgeçerek yeni teknolojilere yönelik yapılanma sürecine girmek durumundadırlar.

Dünyada böylesine hızlı değişim ve gelişmeler yaşanırken, esnaf ve sanatkârlar kesiminin bu gelişim ve değişimin dışında kalması kuşkusuz düşünülemez.

Büyük ölçüde devlet desteğinden yoksun, sadece kendi alın teriyle bir şeyler üretmeye çalışan esnaf ve sanatkârlarımız, geri kalmış teknolojilerini ve mesleki eğitim düzeylerini en kısa sürede geliştiremedikleri takdirde yok olmaya mahkûm olacaklardır.

Teknoloji ve onun kaynağı olan bilim, günümüzde pazar ekonomisinin sürekliliği için mutlak bir koşul haline gelmiştir. Başta sanayi olmak üzere bütün ekonomik aktivitelerin (üretimin) konusunu oluşturan mal ve hizmetlerin temel bileşeni artık bilgidir. Onun içindir ki çağımız bilgi çağıdır ve teknoloji, bilgi çağında yaşamsal bir üretim faktörü olarak ulusların rekabet üstünlüğünün belirleyici ana unsurudur.

Dünyamız, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçerken, ülkemizde esnaf ve küçük sanatkârlarla ilgili destekleme ve özendirme politikalarınızda, bu amaca uygun bir çerçevede oluşturulması gereği vardır. Devletin tüm ekonomik ve teşvik politikaları, bu çağı yakalama amacına dönük olarak hazırlanmalı ve yönlendirilmelidir. Hazırlanacak yapısal dönüşüm programlarında bu kesim, global değil, sektörel bazda ve selektif bir yaklaşımla ele alınmalıdır.

İçerisinde bulunduğumuz bu değişim ve atılım çağında karşı karşıya olduğumuz en önemli olgu bir yandan, emek yoğun sanatkârlık ağırlıklı mesleklerin giderek azalması, öte yandan yeni yeterliliklerin önem kazandığı farklı meslek alanlarının ortaya çıkmasıdır. Bilgi toplumuna ulaşılabilmesi için dönemin koşullarına uygun üstün nitelikli esnaf ve sanatkara ve eğitimin kalitesine önem verilmesi şarttır. Gelişen ve değişen ekonomik yapımızda, önem ve fonksiyonları giderek azalan ve toplumsal işlevlerini artık kaybettikleri veya kaybedecekleri anlaşılmış bulunan bir kısım esnaf ve küçük sanatkâr gruplarını geliştirip güçlendirmeye

çalışmak kaynak israfı olduğu kadar ve belki de bundan daha önemlisi rekabet politikası açısından son derece sakıncalıdır.

Devletin, destekleme ve geliştirme politikalarının yanı sıra, uygun hukuksal altyapıyı oluşturma, esnaf ve sanatkârın yaptığı üretim ve hizmetin kalitesini denetleme, çalışmalarını koordine etme görevi de vardır. Ülkemizde üretilen ürünlerin ve hizmetlerin ihraç edilebilir-pazarlanabilir olabilmesi, ürün ve hizmetlerin kalitesiyle kuşkusuz yakından ilgilidir.

Türk esnaf ve sanatkârının yaptığı üretimin ve verdiği hizmetin rekabet şansının olabilmesi için kalitesinin uluslararası standartlarda bulunması temel koşuldur. Bunun yolu ise meslek standartlarının geliştirilmesi ve yalnızca standartlara uygun mal ve hizmet üretenlerin esnaf ve sanatkâr olarak faaliyetlerine izin verilmesidir. Bu, uluslar arası ve AVM lerle rekabette başarılı olunabilmesinin temel koşullarındandır.
Uluslar, bugün dünya pazarlarından daha çok pay alma, daha büyük pay kapma yarışı içerisindedir. Bu amansız yarışta ayakta kalabilmek, çağımızda sadece ve sadece teknoloji üretme ve kullanma yeteneğine bağlı hale gelmiştir. Üretilen ürünün ya da hizmetin dünya piyasalarında rekabet edebilmesi için kaliteli olması, uluslararası standartlara uyması birinci ve vazgeçilmez koşuldur. Böylesi bir üretimi yapabilmek ise teknoloji üreten ve kullanabilen eğitilmiş insanlarla mümkündür. Bu nedenle, Türk esnaf ve sanatkârının Gümrük Birliği sürecinde ayakta kalabilmesinde, eğitimin önem ve fonksiyonu büyüktür.

Görüldüğü gibi değinilen tüm sorunlar bu kesimin yoğun teknoloji, eğitim ve finansman ihtiyacını açıkça gözler önüne sermektedir.

Özetlemek gerekirse; esnaf ve sanatkârımızın devletçe desteklenmesinde selektif politikalar uygulanmalı, teknolojik düzeyi yeterli üretim yapan küçük sanatkarlar ile değişen dünya koşullarında toplumsal işlevini koruyan esnaf kesimine, teknoloji (bilgi), eğitim ve finansman desteği verilmelidir.

Bu desteğin yanı sıra, üretim ve hizmetlerin uluslararası standartlarda yapılması sağlanmalı, bu amaçla zorunlu meslek standartları uygulamaya konulmalıdır

GELECEK NESİLLERE BIRAKACAĞIMIZ MİRAS NE OLACAK?

Yıkık bir dünya, tükenen doğal kaynaklar, yüzyıllardır gelişme göstermeyen bir sosyal yapı falan? Geçmişin mirasını koruma ve geleceğe aktarma paniği?

Acaba bize geçmişten kalan birikim nedir ki biz bu mirası geleceğe eksiksiz devretmeyi istiyoruz? Geçmişte neler yitirildiğini biliyor muyuz?

Görülmeyen veya gözden kaçan fırsatlar var mıydı?

Bunları hiçbir zaman tam olarak bilemeyiz. Elimizdekileri sağlıklı bir şekilde gelecek nesillere devretmek amacında olduğumuz söylenebilir. Ama bu amacın amacı nedir? İnsan uygarlığının sonsuza dek devamı mı veya evrene ve zamana hâkim olma düşü mü? Yoksa ölümsüzlük mü?

İnsanlar iz bırakmaya, gelecek nesillere kendilerini tanıtmaya çalışır. Üretmeye çalışır.

Bu doğrultuda ortaya fikirler atılır, eserler sunulur, çalışmalar yapılır. Üretme tatmininin tükenmeye başladığı noktada üreme fikri akla gelir ve üreme gerçekleşir. İnsanlar hatırlanmaya, hiç değilse öldükleri zaman geride yaşayan bir şey bırakmaya çalışırlar.

Üretmek ve üremek düşüncesinin altında ölüm korkusunu bulmak hiç de şaşırtıcı olmaz. Yok, olmak hatırlanmamak nedense insanlara korkunç gelir. Çoğu zaman bellek hatırlanmak için hatırlar. Her hatırlayışta kendinden bir şeyler katıp hatırlanmak isteği vardır. Elindekilere kendinden bir şeyler katıp yeni bir şey yaratmak?

Yaratıcılık! Benzer noktalarda bazı kişiler ellerindekileri değerlendirip başarılı olmuş ve üst düzey eserlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu eserler tarihe mal olmuştur. Tarih bir çeşit ortak bellek olmuş ve onu herkes kendine göre yorumlamıştır. Bu eserler, artık yaratanlarına ait değildir ve yaratıcılarını kaçınılmaz sondan kurtaramamışlardır. Toplum ise bu eserlere sahipolduğunu zanneder. Bu eserlerin algılanması

ve yargılanması, zaman ve bakış açılarıyla farklılıklar gösterir.

Toplumun tek bir belleği veya algılama şekli olamaz Her şey evrensel bir belleğe ait olacaktır. Ancak bence bu bellek tanrısal bir kusursuzluğa sahip değildir. Bu bellek belki toplumun, belki de dilin olacaktır.

Yaşamın değişken dengesi içinde oluşmaktadır ve asla adaletli değildir ve de olmayacaktır.

Amaca göre değişken olaylar ve eserler yer alacaktır bu bellekte. Kopuk kopuk ve anlamsız, sadece yüzeysel bir bellek kalacaktır ileriye? Unutuş ve unutuluş günden güne daha çok kemirecektir. Üretmek veya ilerleyen bir insanlık fikri bana her zaman şaibeli gelmiştir.

Öyle ya da böyle kendi egolarını tatmin etmeye çalışan insanların ortadaki birtakım kombinasyonları deneyerek bunlardan bazı mantık düzeneklerine göre sonuçlar çıkarıp bu sonuçları, yaratıcılık ya da üretim olarak adlandırmaları ve bunlardan tatmin olmaları acıklıdır. Gelecek nesiller bizim ne kaybettiğimizle ilgilenecek mi yoksa gene bizimkine benzer bir düzenek içinde elindekilerle mi yetinecek? Belki onlar da geçmişten kalanı düşünmek yerine ileriye sağlıklı bir miras bırakmayı düşünürler. İnsanlar bu güne kadar birçok denge içinde yaşamayı öğrendiler. Bundan sonra ağaçlar yok olsa da insanlık ağaçsız yaşamayı öğrenecektir. Öğrenemeyen yok olur. Biz doğayı egemenliğimiz altına alamadık.

Doğanın değişimine bakıp onu öldürdüğümüzü sanıyoruz ve doğa bizi de kapsayarak yoluna devam ediyor. Ağaçsız belki de insansız yeni dengelere doğru.

Geleceği düşünmek ve ona sahip olmak, onu yönlendirebilmek. Var olmak, yaşamak, insanlık, uygarlık ve sahip olduğumuzu sandığımız her şey. Kavramlarımız, tanımlarımız ve de geleceğimiz. İlerleme diye adlandırdığımız değişim. Biz eninde sonunda bir dinozor soyuyuz ve sonumuz, amaçlarımızın, hayallerimizin, ümitlerimizin çok dışında komik ve trajik olacak. Bundan eminim.

GERÇEĞİ GÖRMEK ZORDUR, ÖZELLİKLE ONU GÖRMEK İSTEMEDİĞİMİZDE?.

Olaylara her zaman objektif olarak bakabiliyor muyuz?

Peki, bizim için çok önemli olan olaylara ne kadar objektif yaklaşa biliyoruz?

Maalesef genelde, yaşamımızda alacağımız karar ne kadar önemli ise, bizim objektif olarak kalabilmemizde o kadar güçtür.

Arkadaşınızın yanlış biri ile çıkmasında onun objektif olarak olaylara bakamadığı, yani kör noktasının olduğu yerde, sizin bu olaylara daha objektif yaklaşıyor olmanız kolaydır. Bu beraber çalıştığınız biri ise daha zor, patronunuz ise biraz daha zor hele sizseniz çok, çok daha zor olacaktır.

Yaşam boyu bazı kararlar vermek zorundayızdır. Bunlar bazen bize acı verirler, bazen de sevindirirler. Genelde acı çekmek istemediğimizden, kaybetmekten korktuğumuz için ve duygularımız bizi uzun süreli realiteye körleştirdiğinden, en kolay, acısız ve çatışmasız çözümleri yeğleriz.

Sayın Vekilim seçtiği bu yoldur. Sayın ÇESOB Başkanı; sitemi bundandır ama unuttuğu veya görmek istemediği taraf daha öncesi eski ÇESOB başkanı bu yolla kendi partilerinde saf tuttuğudur. Bunu bir aile ortamında düşünerek örneklersek Bir kadının eşi sürekli olarak başka kadınlar ile flört ediyorsa, kadın bunun büyük olasılıkla farkına varacaktır. Ama ona âşıksa veya maddi olarak bağımlıysa ya da ilişki alışkanlık boyutunda ise, onun flört ettiğini görmek istemeyecektir, eşi de kendisine yakın davranıyorsa masum olduğunu düşünecektir. Buradaki kör noktalardan biri, eğer adamın hayatında başka biri olmasa eşine bu denli müşfik davranmayacağıdır.

Evet, bizler ne zaman gerçek bir tehlike ile karşı karşıya kaldığımızı hissedersek at gözlükleri takma eğilimine gireriz. Tatsız ve rahatsız edici şeyler karşısında, gözlerini kapamak ve çalıştırmamak insanın doğasındadır. Gerçeği görmek zordur, özellikle onu görmek istemediğimizde.

Ancak bu eğilimlerimizi aşabiliriz, önce, bizi en çok üzecek şeyin, gerçekleri görmemezlikten

gelmek ve kabul edeceğimiz yerde gerçeği çarpıtmak olduğunu anlamamız gerekir.

Duygusal olarak bağımlı olduğumuzda tam olarak objektif olamayız ya da bunu sürdüremeyebiliriz, bağımlılığımız ne denli güçlü ise akıl dışı davranma eğilimi o denli güçlü olur. Tutkumuz normale inene kadar, ilişkideki temel çatlakları bile gözden kaçırma eğilimine gireriz. Bu yüzden eğer duygusal olarak bağlı olduğumuz birini değerlendiriyorsak, en azından objektifliğimizi sürdüremeyeceğimiz konusunda temkinli olmalı, bunun bilincine varmalıyız. Daha objektif olabilecek bir dostumuza, arkadaşımıza danışmalıyız ve geriye bakmalıyız.

Zamanınız kısıtlı ise, kendimizi farklı tepkiler veriyor olarak bulabiliriz, ihtiyaç hali ile hareket ediyoruzdur ve olayları açık bir şekilde değerlendiremeyiz. Bu durumda başlangıç için geçici bir çözüm bulmalı, sonra esas çözüme odaklanmalıdır. Geçici çözümler kısa vadede daha uygunsuzdur, ancak uzun vadede iyi bir seçim için bize ihtiyacımız olan zamanı sağlar.

Aynı şekilde korkuda objektifliği etkileyen etkenlerden biridir. Aslında çokta iyi gitmeyen bir evliliği sonlandırmaktan korkarız, çünkü daha iyisini bulamamaktan çekiniriz. Bakış açımız acıdan kaçmak isteği ile bir miktar çarpılır. Ancak korkularımızın da üstesinden gelmek mümkündür.

Yukarıdaki örneğe dönersek, birkaç yıl sonra, günlerinizin sayılı olduğunu biliyor ve ayrılmayı düşünüyorsak, sizi rahatsız eden duygular içine girmiş olursunuz. Sizden ayrılmak için karşı tarafın bir fırsat arayıp aramadığını anlamaya çalışırsınız. Ne kadar objektif olursanız olun korkularınızı yenmek elinizden gelmez. Bu durumda korkularınızı yenmek ve daha nötr hale gelmek için iki liste yapmalısınız. Biri eğer evli kalırsanız yaşayacağınız mutsuz ve heyecansız hayata dair acı tecrübeleri, diğeri ise eğer ayrılırsanız yaşayacağınız tecrübeleri içermelidir.

Bu listeleri yaparak korkularınızı kontrol altına almaya başlayabilirsiniz. Bu listelerden biri açık şekilde daha kötü ise daha az acı verecek olanı seçebilirsiniz. Ancak ikisi de kıyaslanabilir riskler taşıyorsa o zaman korkularınız genel olmaktan çıkacak ve gerçek korkunuz hakkında objektif olabilmek için odaklanacaksınızdır. Liste yaparak kendiniz hakkında bilgiler elde edinirsiniz bundan

sonra yakın bir arkadaş, dost bu insanlarla konuşarak daha objektif kararlar alabilirsiniz. Unutmayalım korkuya karşı en iyi silah bilgidir.

Ancak topladığınız bilgiye dayanarak hareket edemiyorsanız birkaç çözüm varmış gibi davranın ve kendinize sorun, eğer yalnız olsaydım ve şu anda evli olduğum insana benzeyen biri ile tanışsa idim, bu insanla beraber olur muydum, yoksa başkasını mı arardım diye.

Şimdi elinizdeki bilgiyi objektif olarak değerlendirin, eğer kendinizi şu sıra başka bir ilişkiye meyleder bulursanız, bir değişimin zamanı gelmiş olabilir.

OYUNUN BİTİŞİ, BAŞKA BİR OYUNUN BAŞLANGICI DEĞİL Mİ?

Hayalleri var insanların. Kimisi ne istediğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sevdiği için kurar hayalleri; kimisi hayal kurar, yıkmak için hayalleri.

Sevgileri var insanların. Kimisi ne sevdiğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sever birilerini, sevgi nedir bildiği için; kimisi birilerine sevdiğini söyler, yıkmak için sevgileri.

Hayaller ve sevgiler? Bazen biri. Birinden ayrılmayan ikili, bazen biri birinin panzehiri! Sevgililer hayal kurmayı sever aslında masumca. Çoğu zaman olmadık hayaller yıkar sevgileri acımasızca. Bazıları bilir hayaller gerçek değildir. Bazıları farkında değildir; hayal nedir, gerçek nedir?

Büyük adam olma hayali ile kalkıp, Gurbet'e giden aşk çocukları var. Memleketinden onun için gözlerinden aşk damlacıkları yuvarlayan bir yüreği unutup başka bir ufka, başka bir kalbe yelken açan aşk(cık) çocukları var. Sevmeyi oyun zanneden ve her seferinde kaybeden aşk garibesi insanlar. Hiç

sevmeyi öğrenemeyecek garip kalplere çobanlık yapan insanlar?

22 Temmuz günü yapılacak milletvekilliği seçimleriyle ilgili olarak aday listeleri açıklandı.

Bu listeler henüz kesin değil tabi.Yerlerini beğenmeyip istifa edenler olabilecek belki.ama öyle veya böyle Seçim takvimi işliyor sizin anlayacağınız.?

Kırılan kalpler, yıkılan umutlar?

Bir oyunun bitişi, başka bir oyunun başlangıcı değil mi yani?? Felsefesi bu ve buna yakın insanlar tanıdım. Bazısı ne yaptığının farkında değil; bazısının, yıkılan sevgiler umurunda değil.

Bir dünya istiyorum?..içinde şunlar şunlar olsun? Diye cümleler kurmayacağım bu satırlarda. Nasıl olsa yalan limitini dolduracak bir aşk çocuğu her asırda olacak. Nasıl olsa gurbet'e adam olmaya giden birinin ardından, her şehirde bir ayrılık türküsü yakan bulunacak.

Birileri ağlayacak, birileri aldatacak. Birileri bu satırlarda okuduğu bu mektubu, yazıyı algılayacak. Ve bu mektubun sahipleri bir anlığına olsun donup kalacak. Birileri gurbet'te aşk başkadır? Şarkıları mırıldanacak. Kimi öfkesini yutacak, kimi pişmanlık duyacak. Ve bu cümlelerin sonuna, sonu olmadığı için bir nokta hiçbir zaman konmayacak. O yüzden Memleketimizin ve insanlığımızın kıymetini bilelim.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar. Hayat ve yaşamak nedir acaba? Sadece doğmak ve nefes almak mı? Hiç düşünmeden gelmişiz gideceğiz deyip tüm nimetleri düşünmeden ayrımsız kabullenmek mi? Hani derler ya "üzümünü ye bağını sorma" misali sadece üzüme mi aldanıyoruz.

Her başlangıcın bir sonu mutlaka vardır. Bunu herkes bilir. Demek ki aldandığımız ve Ahir etimizi feda ettiğimiz dünyanın da bir sonu mutlaka olur. Ama insana yarınlar hiç bitmiyor gibi geliyor. Kendisini Çınar ağacı falan mı sanıyor ki?

Ama çınar ağacıda asırlar geçse de bir gün kuruyacak. Demek ki her şeyin bir sonu var.

Her son bir başlangıç derler. Bunun başlangıcı neresi. Çocuğun doğması mı? Ya da vadesi gelince canlının hayata veda etmesi mi? Kıyısından, köşesinden tutunmaya çalıştığımız bu hayatta herkes birilerinin özgürlüğünü, vatandaşlık haklarını kısıtlamak için uğraş veriyor.

Özgürlüğü o veya bu şekilde kısıtlanmış herhangi biri, başka birinin özgürlüğünü, haklarını; o başka biri, bir başkasının özgürlüğünü; o başkası, bir başkasının özgürlüğünü kısıtlamaya çalışıyor. Bu zincir günden güne kendisine yeni halkalar ekleyerek büyüyüp gidiyor.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar hayat, diye. Hak, Hukuk, vatandaşlık hakkı, Özgürlük, diye bağıranlar bir bakmışsınız ki bir takım çizgiler edinmişler kendilerince ve o çizgilerin dışına çıkanları lanetli kılmışlar. Duyar gibiyim şu an hop, hop! Tamam, da nereye kadar özgürlük, nereye kadar kuralsızlık, nereye kadar vatandaşlık haklarınız. Diyenleri. Anlatmaya çabaladığım kuralsızlık değil. Evet, kurallarımız olmalı; lâkin bu kurallar insanların bozup pisleterek önümüze sundukları kurallar olmamalı. Asıl olan kurallar, kendimizi tabi hissetmemiz gereken kurallar, Tanrı'nın kuralları olmalı öncelikle.

Ama insanların pis elleriyle hükmetmeye kalkışıp kurallarını değiştirdiği hayat öyle bir yere gelmiş ki; nedense Tanrının kurallarından çok insanların uydurduğu kurallara uymak mükellefiyetinde hissediyoruz kendimizi. Öyle benimsemişiz ki bu uydurmaca kuralları, yerine getirmediğimizde kötü hissediyoruz kendimizi, bunalıma giriyoruz. Kurallar, sınırlar, hürriyet denilen kısıtlamalar, şırıngayla damarımıza verilen eroin gibi. Hoş bir zevk veriyor, damarımıza girerken. Farkında değiliz ki kendi ellerimizle tertemiz kanımızı boşaltıp, damarlarımızı zehirle doldurduğumuzun.

Memleketimde nedense isyan denildiğinde bir panik havası oluyor hemen. Bir yerde, bir toplulukta isyan kelimesi söylenmeyiversin, hemen yüzler birbirine bakınıyor, korkuya kapılıyor.

İnsanların büyütüp beslediği, ruhsatsız iş yeri çalıştıranlara göz yumanlara, pasajlarda demir doğrama işi için ruhsat verenlere, yapılmayan yollara, dökülen kaldırımlara, işçiye, memura, emekliye çay kaşığıyla verip, kepçeyle alanlara, seçim yatırımı için göz boyama için yapılan hizmetlere kötü kuralları gör artık, bu düzensiz düzenin çarkı içinde döndüğün sürece hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini…!

Şimdilik kurallara boyun eğiyorum; ileride iyi bir yere geldiğimde bu kurallara hükmedip değiştireceğim deme ey arkadaşım. O zaman, zehir

damarlarını çoktan doldurmuş olacak ve istesen de boşaltamayacaksın o zehri damarlarından, hükmedip değiştiremeyeceksin o kuralları. Hatta o zehir, içine işleyip, sen kendinden geçtiğinde hoşuna gidecek, o kuralları sözünün geçtiği insanlara uygulatmak, insanların haklarını, özgürlüğünü kısıtlamak.

Bu serzenişlerimi duyun istiyorum. Arabayla o eşikten kaç bu eşikten kaç, bakımsız, boyasız parklara, dökülen yaya kaldırımlarına, Arap saçına dönmüş şehir trafiğine, sözde engelliler için yapılmış yaya geçitlerine, bir türlü bitmeyen üst geçide, üstüne ölü toprağı serpilmiş çorum sivil toplum kuruluşlarına, bunların sizin temel haklarınız olduğunu duyurun istiyorum.

Gelin, başımız önümüzde yürümeyelim artık. Haydi, haykıralım kardeşlerim. Kızıyla, erkeğiyle, rockçısıyla, popçusuyla, converselisiyle, iskarpinlisiyle, başörtülüsüyle, dekoltelisiyle köylüsüyle, şehirlisiyle, işçisiyle, memuruyla, emeklisiyle, esnafıyla dik tutalım başımızı, göğe doğru bakalım artık. Gökyüzünden, özgür maviliklerden özgür kurallar devşirelim artık.

OYUNUN BİTİŞİ, BAŞKA BİR OYUNUN BAŞLANGICI DEĞİL Mİ?

Hayalleri var insanların. Kimisi ne istediğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sevdiği için kurar hayalleri; kimisi hayal kurar, yıkmak için hayalleri.

Sevgileri var insanların. Kimisi ne sevdiğini bilen, kimisi bilmeyen. Kimisi sever birilerini, sevgi nedir bildiği için; kimisi birilerine sevdiğini söyler, yıkmak için sevgileri.

Hayaller ve sevgiler? Bazen biri. Birinden ayrılmayan ikili, bazen biri birinin panzehiri! Sevgililer hayal kurmayı sever aslında masumca. Çoğu zaman olmadık hayaller yıkar sevgileri acımasızca. Bazıları bilir hayaller gerçek değildir. Bazıları farkında değildir; hayal nedir, gerçek nedir?

Büyük adam olma hayali ile kalkıp, Gurbet'e giden aşk çocukları var. Memleketinden onun için gözlerinden aşk damlacıkları yuvarlayan bir yüreği unutup başka bir ufka, başka bir kalbe yelken açan aşk(cık) çocukları var. Sevmeyi oyun zanneden ve her seferinde kaybeden aşk garibesi insanlar. Hiç

sevmeyi öğrenemeyecek garip kalplere çobanlık yapan insanlar?

22 Temmuz günü yapılacak milletvekilliği seçimleriyle ilgili olarak aday listeleri açıklandı.

Bu listeler henüz kesin değil tabi.Yerlerini beğenmeyip istifa edenler olabilecek belki.ama öyle veya böyle Seçim takvimi işliyor sizin anlayacağınız.?

Kırılan kalpler, yıkılan umutlar?

Bir oyunun bitişi, başka bir oyunun başlangıcı değil mi yani?? Felsefesi bu ve buna yakın insanlar tanıdım. Bazısı ne yaptığının farkında değil; bazısının, yıkılan sevgiler umurunda değil.

Bir dünya istiyorum?.. İçinde şunlar şunlar olsun? Diye cümleler kurmayacağım bu satırlarda. Nasıl olsa yalan limitini dolduracak bir aşk çocuğu her asırda olacak. Nasıl olsa gurbet'e adam olmaya giden birinin ardından, her şehirde bir ayrılık türküsü yakan bulunacak.
Birileri ağlayacak, birileri aldatacak. Birileri bu satırlarda okuduğu bu mektubu, yazıyı algılayacak. Ve bu mektubun sahipleri bir anlığına olsun donup kalacak. Birileri gurbet'te aşk başkadır? Şarkıları mırıldanacak. Kimi öfkesini yutacak, kimi pişmanlık duyacak. Ve bu cümlelerin sonuna, sonu olmadığı için bir nokta hiçbir zaman konmayacak. O yüzden Memleketimizin ve insanlığımızın kıymetini bilelim.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar. Hayat ve yaşamak nedir acaba? Sadece doğmak ve nefes almak mı? Hiç düşünmeden gelmişiz gideceğiz deyip tüm nimetleri düşünmeden ayrımsız kabullenmek mi? Hani derler ya "üzümünü ye bağını sorma" misali sadece üzüme mi aldanıyoruz.

Her başlangıcın bir sonu mutlaka vardır. Bunu herkes bilir. Demek ki aldandığımız ve Ahir etimizi feda ettiğimiz dünyanın da bir sonu mutlaka olur. Ama insana yarınlar hiç bitmiyor gibi geliyor. Kendisini Çınar ağacı falan mı sanıyor ki?

Ama çınar ağacıda asırlar geçse de bir gün kuruyacak. Demek ki her şeyin bir sonu var.

Her son bir başlangıç derler. Bunun başlangıcı neresi. Çocuğun doğması mı? Ya da vadesi gelince canlının hayata veda etmesi mi? Kıyısından, köşesinden tutunmaya çalıştığımız bu hayatta herkes birilerinin özgürlüğünü, vatandaşlık haklarını kısıtlamak için uğraş veriyor.

Özgürlüğü o veya bu şekilde kısıtlanmış herhangi biri, başka birinin özgürlüğünü, haklarını; o başka biri, bir başkasının özgürlüğünü; o başkası, bir başkasının özgürlüğünü kısıtlamaya çalışıyor. Bu zincir günden güne kendisine yeni halkalar ekleyerek büyüyüp gidiyor.

Birileri kurallar uydurup insanların önüne sunuyorlar hayat, diye. Hak, Hukuk, vatandaşlık hakkı, Özgürlük, diye bağıranlar bir bakmışsınız ki bir takım çizgiler edinmişler kendilerince ve o çizgilerin dışına çıkanları lanetli kılmışlar. Duyar gibiyim şu an hop, hop! Tamam, da nereye kadar özgürlük, nereye kadar kuralsızlık, nereye kadar vatandaşlık haklarınız. Diyenleri. Anlatmaya çabaladığım kuralsızlık değil. Evet, kurallarımız olmalı; lâkin bu kurallar insanların bozup pisleterek önümüze sundukları kurallar olmamalı. Asıl olan kurallar, kendimizi tabi hissetmemiz gereken kurallar, Tanrı'nın kuralları olmalı öncelikle.

Ama insanların pis elleriyle hükmetmeye kalkışıp kurallarını değiştirdiği hayat öyle bir yere gelmiş ki; nedense Tanrının kurallarından çok insanların uydurduğu kurallara uymak mükellefiyetinde hissediyoruz kendimizi. Öyle benimsemişiz ki bu uydurmaca kuralları, yerine getirmediğimizde kötü hissediyoruz kendimizi, bunalıma giriyoruz. Kurallar, sınırlar, hürriyet denilen kısıtlamalar, şırıngayla damarımıza verilen eroin gibi. Hoş bir zevk veriyor, damarımıza girerken. Farkında değiliz ki kendi ellerimizle tertemiz kanımızı boşaltıp, damarlarımızı zehirle doldurduğumuzun.

Memleketimde nedense isyan denildiğinde bir panik havası oluyor hemen. Bir yerde, bir toplulukta isyan kelimesi söylenmeyiversin, hemen yüzler birbirine bakınıyor, korkuya kapılıyor.

İnsanların büyütüp beslediği, ruhsatsız iş yeri çalıştıranlara göz yumanlara, pasajlarda demir doğrama işi için ruhsat verenlere, yapılmayan yollara, dökülen kaldırımlara, işçiye, memura, emekliye çay kaşığıyla verip, kepçeyle alanlara, seçim yatırımı için göz boyama için yapılan hizmetlere kötü kuralları gör artık, bu düzensiz düzenin çarkı içinde döndüğün sürece hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini…!

Şimdilik kurallara boyun eğiyorum; ileride iyi bir yere geldiğimde bu kurallara hükmedip değiştireceğim deme ey arkadaşım. O zaman, zehir

damarlarını çoktan doldurmuş olacak ve istesen de boşaltamayacaksın o zehri damarlarından, hükmedip değiştiremeyeceksin o kuralları. Hatta o zehir, içine işleyip, sen kendinden geçtiğinde hoşuna gidecek, o kuralları sözünün geçtiği insanlara uygulatmak, insanların haklarını, özgürlüğünü kısıtlamak.

Bu serzenişlerimi duyun istiyorum. Arabayla o eşikten kaç bu eşikten kaç, bakımsız, boyasız parklara, dökülen yaya kaldırımlarına, Arap saçına dönmüş şehir trafiğine, sözde engelliler için yapılmış yaya geçitlerine, bir türlü bitmeyen üst geçide, üstüne ölü toprağı serpilmiş çorum sivil toplum kuruluşlarına, bunların sizin temel haklarınız olduğunu duyurun istiyorum.

Gelin, başımız önümüzde yürümeyelim artık. Haydi, haykıralım kardeşlerim. Kızıyla, erkeğiyle, rockçısıyla, popçusuyla, converselisiyle, iskarpinlisiyle, başörtülüsüyle, dekoltelisiyle köylüsüyle, şehirlisiyle, işçisiyle, memuruyla, emeklisiyle, esnafıyla
Dik tutalım başımızı, göğe doğru bakalım artık. Gökyüzünden, özgür maviliklerden özgür kurallar devşirelim artık.

LİDERLİK

İnsanların içindeki tutsak enerjiyi ateşleyin. Soyut kavramların tanımlanması dünyada hep tartışılmış ve herkes tarafından ayrı algılanmıştır. İşte “liderlik” de bu soyut kavramlardan biridir. Lider nedir diye sorduğunuzda yüzlerce tanım dökülür önünüze. Bazıları bunu çok karmaşık ve ulaşılması güç bir özellik haline getirir.

Liderliğin genlere yazılı bir sır olduğunu, doğarken lider doğulduğunu ve sonradan lider olunamayacağını, liderliğin öğrenilemeyeceğini savunanlar vardır.
Bunun terside görülür. Şans, torpil, yada demokratik olmayan bir seçim sistemi ile bir organizasyonun, bir kuruluşun yada bir partinin başına getirilen bir yöneticiye gerçek bir lider olmasa da hemen liderlik yaftası yapıştırılır. Liderlik bu kadar da ucuz değildir.

Gelin, gerçek lideri tanımlayalım. Ama bunu yapmadan önce , “Liderlik doğuştandır” tezini irdeleyelim. Bu tezi savunanların yanılgısı şudur. Güçlü ve gerçek bir liderin yüzlerce özelliğinden yalnız ikisini, yani doğuştan gelen “hırs” ve “karizma” yı ön plana çıkarırsanız, o zaman liderlik doğuştandır diyebilirsiniz. Gerçekten de hırs ve karizma genetik özelliklerdir.

Bu iki özellik lideri daha da güçlü kılar. Ancak liderin yüzlerce özelliğinden sadece ikisidir bunlar. Bazen de bu iki özellik liderliğin karanlık yüzünü oluşturur. Tarih çok hırslı ve karizmatik liderlerin izleyenlerini felaketlere sürükledikleri örneklerle doludur. Adolf Hitler de bu örneklerden biridir. Kendi ihtirasları, ünleri ve prestijleri için insanları maniple etmek, onları etkilemek ve onlarla oynamak narsis bir liderliktir. Bu tip liderler kayıtsız şartsız itaat beklerler.

İzleyenlerinin eleştiri olanağını korku ile sindirerek kendi bildiklerini yapar ve çoğu zaman tek kafanın ürünü olan ve ihtiraslarının esiri olan fikirleri ile insanları felakete sürüklerler. Sonuç, doğuştan gelen hırs ve karizmanın diğer özellikler olmadan iyi bir lider yaratamayacağıdır.

Şimdi de, ucuz liderliğe bakalım. Bir kuruluşun başına torpille ya da şansla gelmişsiniz. Etrafa emirler veriyorsunuz. İnsanlar kerhen ve mecburen sizin dediklerinizi yapıyor. Korku yaratıyorsunuz. Önünüzde eğiliyorlar. “Evet, efendim! Baş üstüne efendim”.

Birkaç kişiye fırça, örnek olsun diye. Sadistçe bir zevk alıyorsunuz bundan. İnsanlar sizi sayıyor, ama sevmiyor. Bir de üstelik duygusal cahilsiniz. Duygusal cehalet. En tehlikelisi. Kendisinin ve başkalarının duygularını ayırt edemeyip onları algılayıp tanımlayamamak. Duygusal cehaletin esiri olan insanlar liderliğin bence en önemli özelliği olan “empati” den yani kendini başkalarının yerine koyarak düşünebilme olgusundan habersizdir. Bu insanlar yaratıcılığı teşvik edemez. İnsanların içindeki tutsak enerjiyi ateşleyip serbest bırakamaz. Ülkelerin yönetimlerinde de zaman zaman bu tip ucuz liderler olmuştur. Özellikle parti içi demokrasilerin olmadığı ve başkanların ayarlanmış delege sistemi ile seçildiği, başkanın istediğini istediği sıradan ve yerden milletvekili adayı yaparak korku temelli saygı yarattığı ülkelerde, başkanlar, her zaman

gerçek lider olmayabilir. Lider olabilmek için önce gönüllü takipçiler, yani size inanmış ve güvenmiş bir grup insan olması gerek. Tek başınıza lider olamazsınız. Onları vizyonunuza inandırabilmek için, iletişim ve ikna yeteneklerinizin gelişmiş olması, onlara güven verebilmek için, dürüst, adil, verdiği sözleri tutan, sağlam bir kişilik ve karakter gereklidir.

Lider doğru işleri yapar. İşleri doğru yapanlar ise liderin takipçileridir. Her şeyden önce, gerçek lider, insanı seven ve ona değer veren bir yapıya sahiptir. Sevecen ve alçakgönüllüdür. Empati temel ilişkiler felsefesi olarak ön plana çıkar.

Kendisinden önce, izleyenleri yüceltmeyi ve onların durumunu iyileştirmeyi hedef almıştır.

Dürüsttür, adildir. İnsanlara güven verir, onlara güvenir. Vizyon sahibidir. Bu vizyon, gelecekte ve elde edilmesi çok kolay olmayan, ancak imkansız da olmayan bir hedeftir. İyi bir iletişim ustası olduğundan izleyenleri bu hedefe inandırmış ve onları bu hedefe yönlendirmiştir. Bu hedefe ulaşmak için gereken enerjiyi insanların içinden çıkarmış ve ateşlemiştir. Onlara yetki ve güç vermiştir. Detaylarla uğraşmaz. Resmin tamamını görür. Engelleri çok önceden bertaraf eder.

Anlaşmazlıkları basite indirgemede uzmandır. Başarıları izleyenlere, başarısızlıkları kendine mal eder. Teşekkür eder, yüceltir. İnsana önemli olduğunu hissettirirken kendisini lüzumsuz gösterir. Kriz anlarında ortaya çıkar, paniklemez ve insanlara moral aşılar.

Peki, zor mudur bunları yapabilmek? İlle de doğuştan yetenekli mi olmak gerekir?

Cevap Hayır, tüm bunlar öğrenebilen ve sistematik ve disiplinli bir şekilde kazanılabilen özelliklerdir. Başarabilmek için önce duygusal zekâmızı geliştirmeliyiz.

Öz bilinç öncelikle duygusal bilincimizi yani kendi duygularımızı okuyabilme anlayabilme ve performansımıza ve ilişkilerimize etkilerini tanımlayabilmekle başlıyor.

Öz bilinç daha sonra kendi öz değerlendir-memizi yaparak güçlü ve zayıf taraflarımızı tanıma yani kendi SWOT analizimizi yaparak güçlü yönlerimizi öz güven hanemize yazıp zayıf yönlerimizi iyileştirmeyi kapsıyor.

Öz yönetim başkalarına ve kendimize zarar veren duygularımızı kontrol altında tutabilme, devamlı güven ve dürüstlük örneği olabilme, sorumluluklarınızı ve kendinizi yönetebilme, değişen koşullara çabuk adapte olara kendilerini aşabilme, kendi iç mükemmellik standardınızı oluşturabilme ve de fırsatları yakalamaya hazır olmayı gerektiriyor.
Sosyal bilinç empati ile başlıyor. Yani başkalarının duygularını hissedebilme, onların

bakış açısı ile düşünebilme ve onların endişelerine ilgi duyma. Örgütsel yaşamın akıntılarını iyi öğrenip karar şebekeleri kurup politika rotasını iyi belirleyerek Müşteri tanımına giren tüm sosyal paydaşları tanıyıp onları mutlu kılmakla son buluyor.

Sosyal yetenekler vizyoner liderlik, başkalarını etkileyebilme taktikleri üretebilmek.

Başkalarını geliştirerek yönlendirmek ve yetiştirmek, çok güçlü bir iletişim yeteneği geliştirerek önce dinlemek ve sonra temiz, net mesajlar verebilmek, yeni fikirler üretip değişimi ateşleyerek insanları vizyon doğrultusunda harekete geçirebilmek. Anlaşmazlıkları indirgeyerek çözüme yönlendirmek! Sağlam bir ilişkiler ağı kurarak bunu koruyabilmek ve de ekip çalışmasını işbirliğini benimsetebilmek olarak tanımlanabilir.

İşte etkin bir lider olabilmeyi öğrenebilmek için bu dört temel yetenek doğrultusunda kendimizi değiştirmeye çalışmalıyız. Kısacası önce kendimizle barışmalı sonra kendimizi tanımalı insana değer vermeyi ve onları harekete geçirebilecek yaratıcı yetenekleri kazanmayı öğrenmeliyiz.

Lider olabilmek için önce gönüllü takipçiler, yani size inanmış ve güvenmiş bir grup insan olması gerek. Tek başınıza lider olamazsınız. Onları vizyonunuza inandırabilmek için, iletişim ve ikna yeteneklerinizin gelişmiş olması, onlara güven verebilmek için, dürüst, adil, verdiği sözleri tutan, sağlam bir kişilik ve karakter gereklidir.

MUHTAR DEYİP DE GEÇMEYİN

Belediye başkanlarını seçmek için büyük bir yarış yaşanacak. seçim curcunasında demokrasinin temel taşı olan çilekeş muhtarlar yine unutulacak mı?

Çorumda merkeze bağlı13 mahalle 198 köy ve belde olmak üzere tam 211 muhtarlık bulunuyor. Muhtarların kimi kendini belediye başkanı, kimi de mahallesinin cumhurbaşkanı olarak görüyor.

Onlar en küçük yerleşim biriminden en büyük şehirlere kadar her kesimden insana hizmet götürmeye çalışıyor. Üzerlerinde büyük sorumluluklar var, ancak bunları yerine getirebilmek için maalesef yetkileri yok.

Genel ve yerel seçimlerin 28 Mart 2004 da yapılacak olması seçime daha bir heyecan katıyor. Ancak, partilerin gürültülü-patırtılı kampanyaları arasında kaynayacak bir seçim daha var: Muhtarlık seçimleri. Çorum merkeze bağlı 211muhtarlık bölgesi var. Her muhtarlıkta en az ortalama olarak10 aday olsa 2110 adayın katıldığı 149.300 bin seçmenin oy kullanacağı dev bir seçim söz konusu.

Peki, oy vermeyi düşündüğünüz belediye başkan adayları gibi muhtar adayınızı da belirlediniz mi?

Ya da en azından hiç olmazsa mevcut muhtarı hiç görmüşlüğünüz var mı?

Belediye başkan adaylarının yaptıkları gibi fazla cafcaflı olmasa bile muhtarlar da kendi çaplarında birtakım seçim faaliyetlerinde bulunuyorlar. Kendilerini halka en yakın yönetim birimi olarak görüyorlar. Hatta muhtar odalarına büyük harf-lerle yazdıkları "Muhtarlar demokrasinin temel taşıdır" sözünü göstererek yerel demokrasi bağlamında da önemli bir müessese olduklarına vurgu yapıyorlar.

Türkiye'de ortalama her bin 200 kişiye bir muhtar düşüyor. Bu da onların sistem içerisinde ne kadar ehemmiyetli bir yerleri olduğunun göstergesi! Zira Türkiye'de 34 bin 495 köy, 15 bin 198 mahalle olmak üzere tam 50 bin 693 muhtarlık bulunuyor.

Belediyecilikten daha eski Muhtarlık, aslında Osmanlı döneminde başlayan köklü bir yönetim

sistemi. Mahalle sisteminin daha eskilere dayandığı Osmanlı Devleti'nde muhtarlıklar ilk olarak İstanbul'da 1829'dan itibaren kurulmaya başlanıyor. 1833'ten itibaren de Anadolu'daki mahalle ve köylerde muhtarlık sistemine geçiliyor.

Belediyelerin 1854 yılından itibaren kurulmaya başlandığını göz önüne aldığımızda, bugün pek değer verilmeyen muhtarlığın belediyelerden daha uzun bir geçmişe sahip olduğunu görüyoruz.

1933 yılında yani Cumhuriyet dönemine gelindiğinde belediyeler kanunla yeniden yapılandırılınca mahalle muhtarlığına ihtiyaç yok denilerek muhtarlıklar kaldırılıyor. Ancak, mahallelerde oturmuş olan muhtarlık sisteminin yeri doldurulmayınca 1944 yılında yeniden muhtarlıklar kuruluyor.

Bugünkü yönetim sistemimiz içerisinde muhtarlıkların yerel yönetimlerin bir parçası olduğunu söyleyebiliriz. "Yerel yönetim deyince aklımıza her ne kadar belediyeler geliyorsa da, muhtarlıklar da yerel yönetimin önemli bir birimidir. Fakat sosyal hayat içinde baktığımızda mahalle muhtarlıklarının fonksiyonlarının artık çok fazla kalmadığını görmekteyiz" muhtarlıkların yerel yönetim birimleri olmalarına rağmen bütçelerinin olmamasını mahalle muhtarlıklarını devre dışı bırakan çok önemli iki eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Mahallenin Cumhurbaşkanı Muhtarlar tam anlamıyla kendi hallerine bırakılmış durumda. Bu ilgisizliğin altında muhtarlığın artık gereksiz olduğu anlayışının yattığı, ancak mahallelerde oturmuş bir yapısı olduğu için kaldırmaya da gerek görülmediği belirtiliyor. Bu görüşe karşı çıkıyor ve "muhtarlığın zamanla ne kadar gerekli olduğu daha iyi anlaşılacak" diyorum.

Bana göre muhtarlar halkla iç içe yaşayan, onların sorunlarını en iyi bilen insanlar ve "zamanla bunu siyasilerimiz de anlayacak."

Muhtarların yaptıkları işler sadece ücret karşılığında bazı belgeleri vermekten ibaret değil.

Gerçi resmi olarak böyle gözükse de muhtarların büyük bir çoğunluğu, kendilerine halk tarafından daha büyük bir misyon yüklendiğini bilinmektedir.

Birçok muhtar, kendilerini mahallenin mülki amiri olarak tanımlamaktadır.

Aramızda Kendilerini "mahallenin belediye başkanı" gibi görenler de var. Hatta, hatta içimizden bir tanesi kendisini bulunduğu mahallenin "cumhurbaşkanı" olarak tanımlıyor. "Gecekonduyu bile önleriz" muhtarlığın sadece birtakım belgeleri tasdik etmekten ibaret olmadığını belirtmek isterim, halkın her türlü sorunuyla yakından ilgilenmekteyiz. "Bizim muhtar olarak ilgi alanımız o kadar geniş ki mahallede olan biten her şey bizden soruluyor.

İnsanlar iş aramak için bize geliyorlar. Elektrik kesiliyor, vatandaş muhtara başvuruyor. Sokak çamur oluyor, insanlar bize şikâyet ediyorlar. Fakir fukaranın giyecek ve yakacak ihtiyaçlarını muhtarlar temin etmeye çalışıyor. Bütün bunlar resmi olarak bizim görevimiz değil ama mahallemizde oturan insanların memnun olması için bu işleri halletmeye çalışıyoruz." Mahallemde 23 bin kadar ailenin yaşadığını ve bunların ikametgâh, elektrik, su, yol gibi her türlü problemiyle ilgilendik. Halk bizi marko paşa olarak tanımamdadır mahallede ne olup ne bittiğini en iyi muhtarlar bilmemdedir, bizlere yetki verilmesi halinde gecekondulaşmanın bile önüne geçebileceğimiz söyleyebiliriz..

Köyde muhtar, başkandan farksızdır. Muhtarlık deyince genellikle köy ve mahalleler birlikte değerlendiriliyor. Oy sa, köy muhtarlığı mahallelerden oldukça farklı. Köy muhtarları hem belediye başkanı hem de kaymakam gibi görüyorlar kendilerini. Mahallelerde azaların hemen hemen hiç bir etkinliği yokken, köylerde ihtiyar azaları belediye meclisi gibi çalışıyor. Ayrıca köylerde muhtarlığa ait bir bütçe de var. Gerektiğinde ihtiyar heyetinin kararıyla köylüden para da toplanabiliyor.

Büyük köylerde muhtarların belediye başkanından pek farkı yok. Hatta bazı köylerde muhtarlığa ait çöp arabası, grayder, kamyon, gibi hizmet araçları bile bulunuyor. Hal böyle olunca, muhtarlık seçimleri özellikle köylerde güç mücadelesine dönüşüyor ve seçim kavgaları da eksik olmuyor.

Marko Paşa misali halkın derdini dinleyen muhtarların kendi dertleri yok mudur, aslında herkesten daha fazla. "Bir dokun, bin ah işit" denir ya işte öyle.

Dertsiz Muhtar neredeyse yok gibi. Hepsimizin ortak şikâyeti devletin bizlere sahip çıkmadığı yönünde! "Bugün dünyanın hiç bir yerinde işiyle yetkisi arasında denge uçurumu olan başka bir kuruluş mevcut değildir" Muhtarların kanunda belirtilen 143 kadar görevimiz vardır bunun yanında biz muhtara hiç bir yetki yoktur. Türkiye çapında Mahalle ve köylerde halk tarafından seçilen toplam 50 bin 693 muhtar var. Ancak bu kadar büyük bir camiayı temsil edecek bir kuruluş mevcut değil. Ulusal çapta dernekler kanununa göre kurulmuş üç tane muhtarlar derneği var. Ayrıca illerde ve ilçelerde de kurulmuş dernekler bulunuyor. Bu dernekler de dâhil olmak üzere muhtarların büyük bir kısmı, bütün muhtarları kapsayan federasyon niteliğinde bir muhtarlar birliğinin kurulmamasından şikayetçiyiz. Muhtarların tamamını kapsayan bir federasyon olmadığı için bazı muhtar olmayanların Dernekler Kanunu'nu kullanarak birtakım dernekler kurup muhtarları temsil etmeye kalkıştıklarını bilmek de ve duymaktayız.

Muhtarlar çok mu kazanıyor? En çok üzerinde spekülasyon yapılan konulardan biri de muhtarların kazançları. , halk arasında konuşulan yanlış bir kanaatten şikâyetimiz var "Devlet bizi besliyor zannediliyor. Oysa devletin verdiği sadece 102.280.000 milyon liralık maaş. Zaten bu parayı da sigorta ya da Bağ-Kur primlerine endeksli olarak veriyor. Oysa bizim gibi küçük mahallelerde harçlardan elde ettiği gelir büronun masraflarını bile karşılamıyor." Elbette ki muhtarlar, 102.280.000 milyon liralık sigorta primine endeksli maaşa talim etmiyorlar. En primine endeksli maaşa talim etmiyorlar. En önemli gelir kaynakları ikametgâh ilmühaberi ve nüfus cüzdan suretinin tasdikinden aldıkları 1000 milyon liralık ücret. Muhtar hem bürosunun masraflarını, hem geçimini, hem de vatandaşa hizmet için yaptığı harcamaları elde ettiği harçlardan karşılamak durumunda.

Tabii bu tür işlerden elde edilen gelir nüfusa göre daha da katlanıyor. Nüfusu az olan mahallelerde muhtarlar durumlarından hiç memnun değiller. Birçok muhtar aynı zamanda leblebicilik, bakkallık gibi başka işlerle de uğraşmak zorunda kalıyor. Hatta bu şekilde kendi asıl mesleklerini de devam ettirenler muhtarlık görevini de kendi dükkânlarında yapıyorlar. Böyle küçük

mahallelerde muhtarlık yapanlar devletin kendilerine bir maaş bağlamasını isterken, muhtarlar arasındaki eşitsizliğe dikkat çekerek "Biz de aynı işi yapıyoruz, büyük mahallelerin muhtarları da aynı işi yapıyor. Ama bizim harçlardan aldığımız para büromuzun ihtiyaçlarını bile karşılamaya yetmiyor. Devletin buna bir çözüm bulması lazım" diyorlar.

Muhtarlar noterlere kızgın. Muhtarların gelir kaynaklarının başında gelen "nüfus cüzdan sureti"nin verilmesi konusunda, noterlerle muhtarlar arasında gizli bir çekişme var. Bu anlaşmazlık daha çok nüfus cüzdan örneğinin tasdikinden alınan ücretten kaynaklanıyor. Muhtarlar bu belgeyi 1000 bin liraya verirken, noterlerdeki tasdik ücreti 7.5 milyon lira. Noterler, nüfus cüzdan sureti verme yetkisinin kanunen kendilerine verildiğini, muhtarların böyle bir yetkisinin olmadığını söylüyorlar.

Ayrıca bazı kamu kuruluşlarının nüfus cüzdan suretini özellikle noterden getirilmesini istemeleri muhtarları kızdırıyor. Biz muhtarlar olarak bazı kamu kuruluşlarının nüfus cüzdan sureti konusunda notere yönlendirme an nüfus kâğıdını tasdikleşmememiz nasıl sağlıksız oluyor anlamak mümkün değil" diyoruz.

Seçim curcunası; Muhtarlara karşı devletin ilgisizliği seçimlerde daha bariz bir şekilde kendini gösteriyor. Kanunen muhtar seçilebilmek için fazla bir şart aranmıyor. Bir yıl o mahallede oturmak ve Türkçe okuma yazma bilmek muhtar olmak için yetiyor. Ancak uygulamada hiç de öyle olmuyor. Bir kere muhtar olmak için o mahallede çok iyi tanınmak ve halkla iyi bir diyalog içinde olmak gerekiyor. Bunun için ya o mahallede doğmuş olmak ya da çok uzun süreler orada oturmuş olmak şart.

Muhtarlık seçimlerinde aday olmak isteyenlerin Yüksek Seçim Kurumu'na ya da başka bir yere başvurmaları gerekmiyor. Aday olmak isteyen ve o mahallede 1 yıldır oturmakta olan herkes, seçim günü tanıyor. Tabii bu durumu bilen muhtarlar tedbir olarak oy pusulalarını kahve, kahve, ev, ev gezerek mahalle sakinlerine dağıtıyorlar. Hatta bazı yerlerde muhtarlık seçimleri o kadar hararetli oluyor ki, muhtar adayları arasında kavgalar bile olabiliyor. Buna karşılık birçok mahallede halk, mevcut muhtardan

memnun olduğu için böyle muhtarların karşısına çoğu zaman aday bile çıkmıyor. 102 milyon liralık bütçesi olan muhtarlıklarda, adayların yerine getiremeyecekleri vaatlerde bulunduğuna dikkat çekmek isterim. “Muhtar adayları yol, köprü gibi vaatlerde bulunuyorlar. 102 milyon ödenekle bütçesi, yaptırımı olmayan bir oluşumla gelecekte mahalle halkına yalancı çıkmaktansa bu sözler verilmesin” derim muhtarlık yapanlar devletin kendilerine bir maaş bağlamasını isterken, muhtarlar arasındaki eşitsizliğe dikkat çekerek "Biz de aynı işi yapıyoruz, büyük mahallelerin muhtarları da aynı işi yapıyor. Ama bizim harçlardan aldığımız para büromuzun ihtiyaçlarını bile karşılamaya yetmiyor. Devletin buna bir çözüm bulması lazım" diyorlar.

Muhtarlar noterlere kızgın. Muhtarların gelir kaynaklarının başında gelen "nüfus cüzdan sureti"nin verilmesi konusunda, noterlerle muhtarlar arasında gizli bir çekişme var. Bu anlaşmazlık daha çok nüfus cüzdan örneğinin tasdikinden alınan ücretten kaynaklanıyor. Muhtarlar bu belgeyi 1000 bin liraya verirken, noterlerdeki tasdik ücreti 7.5 milyon lira. Noterler, nüfus cüzdan sureti verme yetkisinin kanunen kendilerine verildiğini, muhtarların böyle bir yetkisinin olmadığını söylüyorlar.

Ayrıca bazı kamu kuruluşlarının nüfus cüzdan suretini özellikle noterden getirilmesini istemeleri muhtarları kızdırıyor. Biz muhtarlar olarak bazı kamu kuruluşlarının nüfus cüzdan sureti konusunda notere yönlendirme an nüfus kâğıdını tasdikle mememiz nasıl sağlıksız oluyor anlamak mümkün değil" diyoruz.

Hislerinin kabarmasına neden olan olaylardır. Ancak sadece kızmak, yermek, sıkıntı duymak bu olayların tekerrür etmelerini engelleyemez. Bunun için gerçekten vicdan Sahibi olan ve iyilik yönünde düşünen insanların samimi bir çaba içinde olmaları ve iyiliğin peşinde koşanlara her koşulda destek olmaları gerekmektedir. Ancak bunun için kimlerin iyi, kimlerin kötü olduğunu ayırt edebilmek gerekir.

Çünkü günümüzde iyilik ve kötülük göreceli bir kavram haline gelmiş, herkes içinde bulunduğu topluma, sosyal yaşantısına, hatta çıkarlarına göre iyilikler ve kötülükler belirlemiştir.

Örneğin günümüzde sokak köpeklerine sahip çıkarak onların haklarını korumak çok önemli bir iyilik alametidir. Veya afet bölgesine bir kamyon eşya gönderilmesine aracı olmak, bunun için birkaç telefon açmak "yardımsever" sıfatını almak için yeterlidir. Ya da bir yardım kulübünde bir araya gelerek, birkaç okulun duvarlarını boyatmak, birkaç çocuğun okul gereksinimlerini karşılamak bu insanlara ömür boyu yetecek bir hayır işi olarak değerlendirilir. Bu hayrı yapan kişi yaptığından dolayı çok büyük bir gurur duyar, çevresindeki kişiler de "Ne kadar iyi bir insan" diyerek onu takdir ederler.

Bunlar elbette ki güzel davranışlardır, ancak bu tür kısıtlı girişimlerin dünyadaki kötülüklerin tamamen yok olması için yeterli olmayacağı çok açıktır. Aslında bu tür yardımlarda bulunan insanlar da bu gerçeğin farkındadırlar. Yani yaptıklarının büyük bir fedakârlık gerektirmediğini bilirler. Hatta bazıları, yaptıkları ile sadece toplumdaki ve yakın çevrelerindeki itibarlarının yükseldiğini, aynı zamanda da boş vakitlerini değerlendirecek bir meşgale bulduklarını düşünürler. Bu girişimlerinin bir başka nedeni de vicdanlarını rahatlatmaktır.

İYİLER VE KÖTÜLER

İnsanların zamanımızda dünyanın dört bir yanında var olan kötülükleri, adaletsizlikleri, zulüm ve haksızlıkları sıradan olaylar gibi değerlendirmelerinin altında pek çok neden bulunmaktadır. Bu nedenlerden en önemlisi insanın çevresinde olup bitenlerden haberdar olmaya başladığı andan itibaren sürekli bu tip olaylarla karşılaşmasıdır. Gerçekten de gazetelerde veya televizyonda, vahşice işlenmiş cinayetlerin, acıma ve merhamet duygusu kalmamış canilerin, acımasızca açlığa ve soğuğa terk edilen korumasız çocukların, yaşlıların ve kadınların, dolandırıcılıkların, ahlaksızlıkların, kıskançlıkların, düşmanlıkların, çıkar kavgalarının, dejenerasyonun haberlerine rastlanmayan tek bir gün bile geçmemektedir.

Buna benzer olaylara şahit olan insanların büyük bir bölümü bunları kendilerini ilgilendirmeyen, başkalarının başına gelen olaylar olarak değerlendirirler. Bu nedenle de toplumda yer alan bu tür çarpıklıkların, huzursuzlukların ve acımasızlıkların sorumluluğunu üzerlerine almazlar.

Sözgelimi masum ve savunmasız bir insan kimi zaman kendisinden maddi olarak daha fazla imkâna sahip bir kişinin hışmına uğrar, o kişiden çok ağır sözler, hakaret ve iftiralar işitir. Böyle bir durumda herkes asıl suçlu olanın haksız yere o masum insana saldıran kişi olduğunu çok iyi bilir, ancak genellikle bir kişi bile bu haksızlık karşısında ses çıkarmaz. Sessiz bir izleyici olmayı tercih eder. "Benim ses çıkarmamdan ne olur ki?" veya "Beni ilgilendiren bir konu değil" diyerek haksızlığa göz yumar.

Elbette ki bunlar vicdanı henüz körelmemiş ve kalbi katılaşmamış insanlarda rahatsızlık uyandıran, onların hamiyet hislerinin kabarmasına neden olan olaylardır. Ancak sadece kızmak, yermek, sıkıntı duymak bu olayların tekerrür etmelerini engelleyemez. Bunun için gerçekten vicdan sahibi olan ve iyilik yönünde düşünen insanların samimi bir çaba içinde olmaları ve iyiliğin peşinde koşanlara her koşulda destek olmaları gerekmektedir. Ancak bunun için kimlerin iyi, kimlerin kötü olduğunu ayırt edebilmek gerekir.

Çünkü günümüzde iyilik ve kötülük göreceli bir kavram haline gelmiş, herkes içinde bulunduğu topluma, sosyal yaşantısına, hatta çıkarlarına göre iyilikler ve kötülükler belirlemiştir. Örneğin günümüzde sokak köpeklerine sahip çıkarak onların haklarını korumak çok önemli bir iyilik alametidir.

Veya afet bölgesine bir kamyon eşya gönderilmesine aracı olmak, bunun için birkaç telefon açmak "yardımsever" sıfatını almak için yeterlidir.

Ya da bir yardım kulübünde bir araya gelerek, birkaç okulun duvarlarını boyatmak, birkaç çocuğun okul gereksinimlerini karşılamak bu insanlara ömür boyu yetecek bir hayır işi olarak değerlendirilir. Bu hayrı yapan kişi yaptığından dolayı çok büyük bir gurur duyar, çevresindeki kişiler de "Ne kadar iyi bir insan" diyerek onu

takdir ederler. Bunlar elbette ki güzel davranışlardır, ancak bu tür kısıtlı girişimlerin dünyadaki kötülüklerin tamamen yok olması için yeterli olmayacağı çok açıktır.

Aslında bu tür yardımlarda bulunan insanlar da bu gerçeğin farkındadırlar. Yani yaptıklarının büyük bir fedakârlık gerektirmediğini bilirler. Hatta bazıları, yaptıkları ile sadece toplumdaki ve yakın çevrelerindeki itibarlarının yükseldiğini, aynı zamanda da boş vakitlerini değerlendirecek bir meşgale bulduklarını düşünürler. Bu girişimlerinin bir başka nedeni de vicdanlarını rahatlatmaktır. Bir ev hanımından lise öğrencisine, Esnaftan profesöre Belediye başkanından Milletvekiline parti il başkanından mahalle muhtarına köylüsünden şehirlisine kadar vicdan sahibi, güzel ahlakı bilen ve bu ahlakın insanlar arasında yaşanmasını isteyen her insan iyilerle ittifak edebilir. Ancak bunun için tüm ön yargılarınızdan şimdiye kadar yaptığınız değerlendirmelerden ve bizlere öğretilen doğru ve yanlışlardan tamamen kurtulmalıyız. Daha sonra çevremize dikkatle bakmamız ve gerçek iyilerle gerçek kötülerin kimler olduklarını tespit etmemiz gerekir. Bu tespiti yaparken de kendinize tek bir ölçü almamalıyız:

Bir de hayatının her anında ahlaksızlık yapan, insanlara huzursuzluk, tedirginlik veren, onları aşağılayan, dolandıran, incitici sözler kullanan, insanlara değer vermeyen, sadece kendisini düşünen, dedikoducu, kötümser, saldırgan, yalancı insanlardan bukelemon gibi renk değiştiren olup da, arada sırada sokaktaki bazı fakirleri giydirip doyuran, onlara yardımda bulunanların da gerçek iyilerden oldukları söylenemez. İyi insanların tüm hayatlarında doğruluk, dürüstlük, adalet, candanlık ve samimiyet hâkimdir. Ancak şu yanlış anlaşılmamalıdır; insanların elbette ki hataları veya eksik yönleri olabilir. İyi ve samimi niyetli bir insan bu hatalarının ve eksikliklerinin farkına vardığında bunları hızla telafi etmek için çaba sarf eder, vicdanının ve gücünün yettiği oranda en güzel ahlakı göstermeye çalışır.

Bencil, hırslı, vicdansız ve insaniyetsiz insanlar aralarındaki kıskançlık ve rekabet nedeniyle hiçbir zaman birlikte hareket edemez, işbirliği yapamaz, bu nedenle de çeşitli hiziplere bölünürler.

Bu hizipleşmenin bir sonucu olarak da birbirlerine karşı çok şiddetli düşmanlık beslerler.

Ancak kötüleri, kendi içlerindeki bu hizipleşmelerine rağmen bir araya getiren ve birlikte hareket ettiren bazı olaylar vardır. Her şeyden önce onları bir araya getiren ve ortak bir amaçta birleştiren şey, şeytani duygularıdır.

Bir araya gelişleri ise bir çağrı, duyuru veya yazılı bir sözleşme ile olmaz. Hatta çoğu zaman kendi aralarında tek bir kelime dahi konuşmadan, tek bir kez görüşme yapmadan güçlü bir birlik oluştururlar. Birbirleriyle maddi ve manevi çıkarları nedeniyle her zaman rekabet ve çekişme içinde bulunan kişiler bile, ortak bir hedef söz konusu olduğunda tüm çekişmeleri unutur ve birleşirler.

Tarih boyunca her toplulukta, iyileri kötüleyerek halkı onlara karşı kışkırtan, mal ve mevkilerinin gücüne dayanarak saldırgan, şımarık ve azgınca davranışlar sergileyen kişiler bulunduğu görülmüştür. Halk ise zengin ve güçlü gördükleri ve bu nedenle korku duydukları bu insanların sözlerine itibar ederek, çoğu zaman kötülerin önde gelenlerinin yanında yer almışlardır.

KAÇIŞ...

Kaçarız... Kimi zaman kendimizden... Kimi zaman başkalarından... O an için kaçış belki bir yol, belki bir kurtuluş gibi gelir. Bu kaçış bizi rahatlatır mı? Ve gizlenebilir miyiz? Kendimizden nereye saklanırız? Saklanmak için de bahaneler mi ararız.. O şöyle demiş olsaydı – ben şimdi böyle yapmayacaktım gibilerden... Vicdan sorgusuna çekilmemek için,İçimizi rahatlatmak için- haklı göstermek için bin bir çeşit neden mi buluruz?...

Kaçışlar beni üzer... O an için “hayır” diyemeyip, söz verip – ondan sonra da kaçışta kurtuluşu arayanlar...”Hayır” demek o kadar zor mudur? Müsait değilim, işim çok yoğun – yapamıyorum – desen ne çıkardı? Karşı taraf mutlaka analardı. Ama hayır – bizler söz verip – kaçmayı tercih ederiz. Bunu bir gelenek haline getirmişiz. Gayet normaldir kaçmak.. Kendinden kaçarsın, sevdiğinden kaçarsın, sevenlerinden

kaşarsın, evinden kaçarsın, eşinden kaçarsın, işten kaçarsın.... Bir sürü kaçış.. Ve bir sürü neden..

Bu gün ben de kaçmak istedim işte.. Düşüncelerimden kaçmak istedim. Cevabını bulamadığım sorularımdan kaçmak istedim. Oysa "neden" diyebilirdim... Ama diyemedim. Çünkü karşıdaki de belki benim bu sorumdan kaçıyordu...

"Gerçek acıdır – meyvesi tatlı" derler – ama ben gerçeği bulamadım.. Öğrenemedim.. Belki yanımda idi, karşımda idi de...göremedim..

Kafam karmakarışık bu gün!

Dün de öyle idi.. Bir önceki gün de..

Düşünceler, sorular, kendi kendime verdiğim cevaplar. Beynimi bulandırdılar, kaçışımı hızlandırdılar.. İşte bu gün ben de kaçmak istiyorum... Belki kaçış için farklı bir yer seçtim sadece.. Benim diğerlerinden ne farkım var ki... Kaçtım işte... Buraya kaçtım.. Yazabileceğim, isyan edebileceğim, sesimi kimsenin duyamayacağı bir yere.. Yazacaktım, neden arayacaktım, cevap bulacaktım- ama yine de kaçmış olacaktım...

Kendi kendime – bunca mert kişiler bile bazen kaçışı seçerlerse – ben niye kaçmayayım ki dedim... Evet, kaçışım için bahane hazırdı. Mertler kaçar da ben niye kaçmayayım.. Ben mert, delikanlı değilim ki.. Ürkeğin tekiyim.. Korkağın tekiyim.. Korkuyorum.. Hata yapmaktan korkuyorum.. Sevdiklerimin sevgisini kaybetmekten korkuyorum. Birilerini üzmekten korkuyorum. Bu korkular da bir kaçışa neden değil mi? Korkuyorum işte.. Korkularım da beni kaçışa sürüklüyor. ...

Evet bu gün ben de kaçtım.. . ama kaçışım doğru cevabı bulmama yardımcı olmadı.. Ama söz veriyorum – bunu cevabını bulacağım ve... Korkağın teki de olsam mutlaka kaçmamayı seçeceğim...

HAKLI OLMAK MI? MUTLU OLMAK MI? İSTERDİN

İnternette dostlukta dürüstlükte bi yere kadar olur ama yinede olur. İnternette size kur yapan, iltifatlar yağdıran biri duygularından ne kadar emin olabilir ki yaptıkları söyledikleri inandırıcı olsun. Ayrıca size söylediklerini nette tanıdığı başka biri nede söylemesi olasıdır. Birde üstelik bunları kısa bir süre geçtikten sonra yapmaya başlıyorsa bu işi pratiğe dökmüş birinden ötesi değildir

Sizin de internette dostluk ve sevgi aradığınızı ya da er geç arayacağınızı düşünüyorum. Birbirini görmeden, tanımadan seven, dostluk adına çabalarını sürdüren bir insan! Birbirimizi görmeden, tanımadan ve sadece "hissederek" yürüttüğümüz dostluk ilişkisi yaşamımızdaki diğer ilişkilerden çok farklı gelişiyor.

Gerçek yaşamda insanların önce fizikleriyle, giyim kuşamlarıyla, sonra da zihinleriyle, fikirleriyle ve yaşam görüşleriyle tanışırız. Oysa burada, sanal ortamda, önce fikirler ve görüşler ön plandadır, birbirimizi zihinlerimizle tanırız, severiz ve bazen de tanımak isteriz, görüşür tanışırız. Değer verir, dost oluruz. "Dostunuz size aklından geçenleri açıklarken ne 'hayır'ı ne de 'evet'i ona söylemekten korkmayınız. Ve o sustuğunda yüreğiniz onu dinlemeyi sürdürsün; eğer dostun senin içindeki denizin alçalacağını bilmek zorundaysa, bırak yükseleceğini de bilsin.

Yalnızca zaman öldürmek için aranılan dost nedir ki? O, sizin ihtiyacınızı karşılamak içindir, yoksa anlamsız boşluğunuzu değil. Ve dostluğunuzun uyumunda bırakın gülümsemeler yükselsin ve zevkler paylaşılsın. " Bazen bu büyü bozulmasın diye, dürüst olamadığımız için, bu tanışmayı istemeyiz. Karşımızdakinin dürüstlüğü veya bizim dürüstlüğümüz. Bir şekilde kafamızda hep dürüstlüğü sorgularız, yazdıklarına ve ona hep güvenmek isteriz.

Gerçekten o kişi mi? Gerçekten böyle mi düşünüyor? Etkilendiğim, sevgi duyduğum kişi gerçekten o mu? Bana sevgiden bahseden, yüce duyguları bayrak etmiş kişi aslında nasıl birisi? En azından insanları, iddia ettiği kadar seviyor olabilir mi? Bana söyledikleri yalan mı yoksa? Yoksa? Yoksa? Zaman içinde tanıdıkça kuşkular

başlayacaktır. Hiç kimse yalanı sürekli sürdürecek kadar zeki değildir. Ve hiç kimse de bu yalanlara sonsuza kadar inanacak kadar saf değildir.

Dürüstlük, özgürlük demektir ve özgürlük asla kısıtlanmamalıdır. "Özgürlüğünüz, kendisine vurulmuş olan zincirlerinden kurtulduğunda, daha büyük bir özgürlüğe zincir olur." Sürdürmeye çalışacağınız yalan, hatırlamak zorunda olduğunuz uydurma kişilik bir gün en çok kendinizi rahatsız edecektir. İnsan karşısındakini belki bir süre aldatabilir. Hatta uzun bir süre de bunu devam ettirebilir. Ama kendisini kandıramaz, bunu hep sürdüremez. Sürdürürse, kişilik sorunları başlayacaktır, yarattığı kahramanı yaşatmaya çalışırken, kendisini yaralamış, hatta öldürmüş olacaktır.

Ne kaybeder peki diyeceksiniz? Ne olur boyu kısa veya uzun ise; zayıf veya şişman ise; sağlığı yerinde veya değil ise; eksikleri var ise; parası olsa veya olmasa; veya o filmi görmemiş ise; veya o şiiri duymamış ise; ya da o ülkeye gitmemiş ise; sesi güzel değil ise; o konuya yabancı ise; söylediği yaşta değil ise; manken-fotomodel bir kadın veya atletik vücuda sahip bir erkek değil ise yada yaşamında olmadığını söylediği birileri var ise dostluk adına ne fark eder diyebilirsiniz.

Yalanların esiri olarak yaşamak ve bir gün her şeyden kaçmaktansa, dostlarınıza ve kendinize dürüst olmayı denemelisiniz. Yarattığınız dünyanın bir gün başınıza çökmesindense, daha kötüsü bir başkasının dünyasını yıkmaktansa dürüst olmayı denemelisiniz. "Tıpkı okyanusun sahilinde durmadan kumdan kaleler yapan ve sonra da bir vuruşta gülerek yıkıveren çocuklar gibi olmayın. Oysa sizler kumdan kaleler yaptıkça okyanus sahile daha çok kum yığmaktadır ve yaptığınız kaleleri yıktıkça okyanus sizlere gülmektedir."

Kendine mükemmel bir kişilik yaratmak çok kolaydır. Zor olan, olduğunu dürüstçe olabilmektir. En acı gerçeğin bile en güzel yalandan üstün olduğunu unutmayın. Dürüstlük temelinde oturan dostlukların daha değerli ve uzun ömürlü olacağını sizde biliyorsunuz. Unutmayın, uzun vadede dürüstlük her zaman galip gelecektir. Kendinizi zor olsa da, acı olsa da, kabullenin. Çünkü siz teksiniz ve değerlisiniz. Sonradan acısını çekeceğiniz hayalleri yaratmayın.

"Acınız, idrakinizi kaplayan kabuğun kırılmasıdır. Nasıl ki, bir meyvenin güneşi görebilmesi için kabuğunun çatlaması gerekiyorsa, acı da sizin için öyledir. Kalbinizi güncel yaşantınızın mucizelerine hayran tutabilseydiniz, acınız mutluluğunuzdan daha az görkemli olmazdı. Tıpkı; tarlalarınızdan geçip giden mevsimler gibi, yüreğinizin mevsimlerini de kabul edebilseydiniz, pişmanlık ve üzüntülerinizin kışın dada çevrenize huzur içinde bakabilirdiniz.

Haklı olmak mı mutlu olmak mı evet acılarınızın çoğu kendinizce seçilmiştir. İçinizdeki hekimin hastalıklı benliğinizi tedavi amacıyla verdiği tatsız ilaçtır. Bu nedenle, içinizdeki hekime güvenin, uzattığı ilacı sükûnetle için." Karşınızdakine güvenmek istiyorsanız, dürüstlük arıyorsanız, önce kendinizi güvenilir kılmalısınız. Bunun da yolu; acı da olsa, zor da gelse kendinizle tanışmanız ve kendinizi bu şekilde tanıtabilmenizdir. Karşınızdakinin klavyenin tuşlarındaki sahte dosta değil, size bağlanmasını istiyorsanız bunu bu şekilde yapmalısınız. Ama yinede ben internetten tanıdığım biriyle aşk yaşıyorum,haklıyım,mutluyum diyen varsa mutluluklar dilerim..

Hayatımızın bulunduğu noktası ne olursa olsun en iyi şekilde değerlendirmeliyiz Farkında mısınız? Hep eskiye özlem olmuştur içimizde; Eskidendi diye başlayan söylemleri can kulağı ile dinlemişizdir. Eski ramazanlar, bayramların sevinçleri kavuşmalar el öpmek için sıraya giren çocukluğumuz. Teknolojinin insanları yavaşça yok etmeğe başladığı yaşadığımız bu dönem zaman zaman bizleri boğmuştur. Benim yaşımdaki insanlar iki deviri bilip her birine uyum sağlamak adına kendini heba edip durmuş. Ama ne yeniye ne eskiye bir bağlanma yaşayamamıştır. 80 öncesi ve sonrası farklı iki yaşam stili arasında sıkışıp kalmış, asıl önemli olanın ne olduğunu unutmuştur. "Ah nerede o eski bayramlar; ah nerede o eski mahallemiz; ah nerede o eski dostluklar..." dediğimiz çok olur.

Kimimiz inkâr etse bile içimizden bu duygulara hepimizin de kapıldığını düşünmeden duramıyorum. Sanki insanoğluna armağan edilmiş en vefakâr duygulardan birisi değil mi ki insanoğlunun eskiyi sık sık yad etmesi?

Belki kimimiz hayırlarla yad eder kimimizde sitemkâr duygularla ifadesini bulur.
Gençlik yıllarımızın kemale erdiği yıllarda ise aile sorumluluğu da bize yüklenmişse sıkıntılı ya da hayatın ki günümüzdeki ifadesi ile? Ekmeğin aslanın midesinde olduğu? Mücadelesi içinde bulunca ebeveynimizin o şefkatli kanatları altında kalmayı hangimiz düşünmedi ki?

Etrafımıza baktığımızda yaşlanmış ihtiyar amcaların, dayıların, teyzelerin muhasebelerinde bulunuyorsak fark edeceğiz ki hep o eski bayramlarda, o eski dostluklardan, o eski mahallelerden, insanlardan, hayvanlardan, nebatattan, kısacası yeryüzünde geçirmiş oldukları o kısacık ömürlerinde ilk zaman dilimlerini içlerini çekerek, özlemle yad ettiklerini duyacaksınız. Ancak hangimiz zamanın son bulduğu hayatının belirli noktalarında çakılıp kaldı ki? Ayrılıp vakti gelip çatınca elveda demenin ne kadar zor olduğunu hepiniz takdir edersiniz. Bununla beraber gitmek vakti geldiğinde kalmanın gitmekten daha zor olduğuna kendi gözlerinizle şahit olacaksınız. Yakın bir sürede yeni bir daireye taşınan komşuların eski bahçeli evlerini kat karşılı yıktırdıklarına hepimiz şahit olmuşuzdur. Bir düşünürün söylediği gibi "geçmiş dündü geri getiremeyiz, yarına hep yetişemedik.

Ancak bizim kullanabileceğiz bugünümüz vardı." Sözünü düşünerek hayatımızın bulunduğu noktası ne olursa olsun en iyi şekilde değerlendirmeliyiz. Çünkü cömertçe harcadığımız bugünlerimiz geçmişimizin bir parçası olacaklarsa bizler değerli zamanımızı kullanarak geçmişin her anının dolu dolu olması gerektiğini düşünürüz. Önümüze gelen bayramlara nerede kaldı o eski bayramlar demektense yaşadığımız bu bayramların da bir dönem sonra eskiyeceğini unutmamalıyız. Mutlaka unutulmaması gereken anılarımızı bir günlüğe taşıyıp, çocuklarımız ve torunlarımızın aile saadetine katkıda olacak şekilde kayda almalıyız. Çünkü geçmişimiz bütünüyle geleceğimizin bir yansımasıdır. Yaşadığımız mutlu anları çoğaltarak, hayatımızdan zevk alabiliriz. Çünkü mutluluklar paylaşarak artarken üzüntülerimizin de paylaşarak azalacağını düşünmeliyiz. Böylece hayatımızın her anını eksiksiz bir şekilde gayret ve mutlulukla nakşetmeliyiz.

HİÇ GERÇEKLEŞMEYECEK RÜYAMIZ DEMİRYOLU?

Dünya genelinde, demiryollarının önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Karayolu ağırlıklı yük ve yolcu taşımacılığının sebep olduğu, çevre kirliliği, kazalar, trafik tıkanıklığı ve yüksek yakıt maliyetleri, dünya ekonomisinin gelişmesinde en önemli unsur olan 'taşıma hareketliliği'ni yavaşlatmakta ve sınırlamaktadır.

AB ülkeleri arasında hızlı tren ağlarını geliştirmek ve aralarında entegrasyonu geliştirmek için ülkeler her yıl 10 milyarlarca? Harcamakta, çok büyük yatırımlar gerçekleştirmektedirler.

Amanya'da ICE hızlı trenleri, Fransa'da TGV, İspanya'da AVE, İtalya'da ETR hızlı trenleri, yılda yüz milyonlarca yolcu taşımaktadır.JAPONYA'DA Şinkansen ve diğer hızlı trenler yılda 260 milyon yolcu taşımaktadırlar.

Atatürk"ün Türkiye"yi yükseltmek yolundaki gayretinin belirgin niteliklerinden biri de demir yollarına verilen önemdir. Daha 1919'da tren yollarının faal kılınması için uğraşmaya başlamıştır. Bilmiştir ki, kara yollarına bağımlılık petrole bağımlılık, o da dışarı para akıtmak ve o da bütçeyi kemirmek ve sonuçta dışa borçlanmak demektir. İthal ettiğimiz petrolün % 52"sini ulaştırmada kullanıyoruz.

1923 yılında 1378 km olan, Atatürk'ün vefatından bu yana Demiryollarımızın uzunluğu 8650 km.dir. (Bu hattın sadece 400 km.si çift hat olarak çalışmaktadır.) ABD'de 212.000 km, Rusya'da 95.000 km, Almanya'da 44.000 km. demiryolu mevcuttur.

1980'li yıllardan itibaren karayollarına öncelik politikası iyice kutsandı. Demiryollarımızda yıldan beri herhangi bir onarım yapılmamıştır. Raylarımız neredeyse yüz yaşında, teknolojileri çok eski. Hatlarımızın büyük kısmı tek yönlü!. Bu bozuk yol düzeniyle modern bir demir yolu taşımacılığı ise mümkün değil. Mümkün olduğunu iddia etmek, halkı aldatmak ve demir yolu yolculuğunu ölümcül kazalarla biten bir serüvene dönüştürmek olur ki, bunun esas anlamı demir yolu taşımacılığını, bilerek veya bilmeyerek, sabote etmekten başka şey değildir.

Bütün bunları alt alta koyduğumuzda şu tespit haklılık kazanıyor:

'Türkiye'nin demiryollarına ağırlık vermeden kalkınması imkânsızdır. Demiryolu ağı gelişmemiş tek bir kalkınmış ülke yoktur. Türkiye'de tüm AB ülkelerinin sahip olduğu kadar kamyon ve otobüs bulunuyor. Türkiye ulaştırma politikalarını geliştirmezse ileride karayolları felç olacaktır. Duble yol ve İstanbul'a 3. köprü projelerinden önce gelişmenin önünü açacak demiryolu projeleri ele alınmalıdır. Avrupa, ABD ve Japonya ne yapmışsa biz de aynısını yapmalıyız. Bu yanlış yatırım cinayeti artık bitmelidir...'1950'li yılların başında önümüze konan ünlü Marshall Yardımı, uçak parçalarının yapımına yönelik girişimlerin durdurulması yanında bir şeyi daha şart koşuyordu: Demiryolu yapımının durdurulması ve karayolu yapımına hız verilmesi.

Atatürk"ten sonrakiler ne yazık ki bu 'Marshall Yardımı' adlı tökezletmenin amacına uygun hareket ettiler. Yani Batı'nın geri bırakma ve çökertme stratejilerine boyun eğdiler. Bunu siyasette başarı, yönetimde hüner sandılar. Demiryollarının öne çıkarılması tekliflerini 'komünist tutku' olarak nitelendiren politikacılarımız bile oldu. Şimdi bu 'komünist tutku'nun, dünyadaki durumuna bir göz atalım: Demiryolu uzunluğunda birinci sıra, kapitalizmin beşik ülkesi ABD'nin. Rusya ikinci sırada, Kanada beş, Fransa altı, Almanya yedinci sırada! Demiryolu uzunluğumuz, yanlarında yer almak için çırpındığımız AB ülkelerinin altı kat altında.

Türkiye, 1980'den beri karayollarına yaklaşık 30 katrilyon para harcamıştır. Bu parayla, hem de çift hatlı olmak üzere, yaklaşık kırk bin kilometre demiryolu yapabilirdik. Yani tüm ülkeyi demiryolu ağıyla örebilirdik. Bunun bize toplam yıllık getirisi, yaklaşık 15 milyar dolardır. Demiryolunun ömrü, karayolunun yaklaşık üç katı... Karayolu taşımacılığı, son tahlilde demir yolundan 7 kat pahalıya geliyor. Petrole bağımlı bir ülke olduğumuz düşünüldüğünde demiryolu ulaşımını ihmal etmek bir inat uğruna her yıl milyarca doları dışarı akıtmamız anlamına geliyor. Son 40 yılda, demiryolu yük ve yolcu taşımacılığının payı 10 kat azalmış bulunuyor. Yani, çağdaş ulaşım anlayışında herkes Mersin'e giderken biz tersine gitmiş bulunuyoruz... karayollarına bağımlılık inadının yol açtığı trafik felaketlerinin vücut verdiği malî kayıp (son on yılda) 200 milyar doları

KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJOSİ NE GETİRİR NE GÖTÜRÜR?

Sorunun yanlış olarak ortaya konulması, zorunlu olarak çözümü de yanlışın olduğu zeminde ortaya koymayı beraberinde getirir. Gecekondulaşmanın bir sorun olarak çözülmesini? Merkezi ve yerel yönetimlere nakletmek ve gecekonduda oturanın kiraya geçmesiyle birlikte doğal olarak?

Ücret temelinde bir çatışmaya yol açacağı gibi tespitlerin, işçi sınıfı gerçekliği açısından geçersizliği ortadadır. Öte yandan Belediye Başkanı sayın Turan ATLAMAZ'IN Kentsel Dönüşüm bağlamında barınma konusunda önerdiği ve yaptığı uygulamalar, diğer şehirlerinkiyle neredeyse aynı (sadece kat farkı olarak görünebilir üç kat yerine on katlı binalar da yapabiliyorlar) tamamen örtüşmektedir.

Bu tutum ve uygulamanın yarattığı sorunları ve insanları ömür boyu nasıl borçlu kıldığı konusunda ileri ki günlerimizde görülecektir bu uygulamaların sonuçlarının yoksulun hayatında hiçbir olumlu ya da düzeltici bir etki yaratmadığı, aksine sadece inşaat şirketlerine yeni rant kapıları açtığı ortadadır. Şurası açıktır ki, kapitalist üretim biçimi olduğu sürece asgari ücretle yaşayan, sağlıksız beslenen ve barınan, kısacağı hiçbir olanağı olmadığı için hep daha da yoksullaşan ve kıstırılan bir çoğul hep olacaktır.

Gecekondu diye anılan konut tipi ve yerleşimler 80?li yılların ikinci yarısından itibaren terk edilmeye başlandı. Bu tip konutlar yerine varoş yapı tipi olarak ifade edilebilecek dış cephesi sıvasız, filizi açık ve yapanın bütçesi, arsanın yasallık durumuna göre tam olarak bitirilmesi 1-25 yıl sürebilen betonarme yapıların tercih edildiğini birçok kişi tarafından kabul edilmektedir halen tasfiye olmamakla birlikte eski tip gecekondular çok sınırlı bir alan işgal etmektedir kentlerde.

Bugün sözü edilen kentsel dönüşüm projeleri nin gündeme gelmesinin birkaç önemli nedeni var.

Üretilebilecek kentsel toprak konusunda bir sıkıntı yaşanıyor. Sıkıntı aynı zamanda bu toprağın biçiminde de yaşanıyor. Sermaye kentsel toprağın üretim, dağıtım ve paylaşımında artık doğrudan bir davranış (arazi mafyası, hemşehri grupları, mahalle muhtarı, emlakçı, Laz müteahit vb gibi aracı unsurlar, inşaat ve emlak sektöründe yaşanan tekelleşme ve uluslar arası anlaşma ilişkileri ile birlikte düzenlilik yönünde zorlanmışlar ya da büyük oranda devre dışı kalmışlardır içindedir. Bu sahada başka oyuncu istenmemektedir. Yani artık köyden geldim bir arazi işgal edip üstüne konut yapayım devri kapanmıştır. Sermaye ve devleti, artık konut edindirme biçimini piyasanın uluslararası düzenliliği içerisine dahil etmiştir. Bu anlamda bir dışarısı kalmamıştır.

Diğer yandan kentsel dönüşüm projelerinde depremsellik, manzara, görür olma, temiz hava, yeşil alan, rantabıl olma özelliklerine göre bir düzenleme söz konusudur.

Kentsel dönüşümün diğer önemli gerekçelendirmelerinden biri de, zenginlerin yaşamını ve geleceğini tehdit eden her türlü güvenlik sorunu ve örgütlü halleri ortadan kaldırmak ya da her an ortadan kaldırılabilecek bir halde kontrol ve gözetim altında tutmaktır. Yani panoptikon site yerleşkeler; hem de ucuz kiralık cinsten. Yerleştirilmiş ideolojik algıya göre, varoşlar yani eski tabirle gecekondular hırsızlık, kapkaç, soygun, uyuşturucu satışı, terör vb bütün bu formel olmayan ilişkilerin, kentin mutena semtlerinin sakinlerini rahatsız etmek maksadıyla yeşertildiği yerlerdir. Yani buralarda yaşayan halk bir bütün olarak mutena semt vatandaşları için otomatik olarak bu ilişkilerle birlikte anılır. Ve haksız yere gelip işgal ettikleri bu güzel topraklardan çıkıp 70 metre karelik tek tip evlerde kuşatılması gereken mahluklar olarak görülürler. İdeolojik olarak zihinlerin bu yönde düzenlenmesi yapılır. Tıpkı bazı kimseleri toptancılıkla kentteki bütün kirli işlerle birlikte anmanın ideolojik olarak teşvik edilmesi gibi.

"KURBAĞA ÇORBASI SEVER MİSİNİZ?"

Bir kurbağayı kaynar su dolusu bir kazanın içine attığımızda neler olur dersin?

Tabiî ki kurbağa can havliyle kazandan dışarıya sıçrayacaktır. Acı verici bir deneyim ve belki birkaç yanığın ardından, muhtemelen yaşamına kaldığı yerden devam edecektir.

Peki, başka bir kurbağa soğuk veya ılık su dolusu bir kazanın içine atıldığında ve su yavaş yavaş ısıtıldığında neler olur dersin?
Bu sefer kurbağa yaklaşan tehlikeden habersiz, kazanın içerisinde kalmaya devam edecektir. Gittikçe artan su sıcaklığı kurbağayı daha da sersemletecektir, ta ki yerinden kıpırdayabilecek hali kalmayana dek ve...

"Kurbağa çorbası sever misin?" İşte bu durum birçok insanın da yaşam öyküsüdür...

İçerisinde bulundukları durum (sağlık, ekonomik durum, sosyal çevre, kariyer, v.s.) zaman içerisinde yavaş, yavaş değişime uğrar. Bu değişimin belirtileri veya sonuçları ise adım, adım basamak, basamak ve bazen de gecikmeli olarak yaşanır. Yıllarca hiçbir şikâyeti olmadan sigara veya alkol bağımlısı olarak yaşamını sürdüren birinin bir anda kalp krizi geçirmesi veya akciğer kanserine yakalandığını öğrenmesi, sonuçları gecikmeli olarak ortaya çıkan değişim süreçlerine basit bir örnektir.

Değişim süreçleri adım adım, basamak basamak ve gecikmelerle yaşandığından birçok insan, yaşam koşullarındaki olumlu veya olumsuz yöndeki hassas fakat ivmesel değişimlere zamanında gereken tepkiyi veremez. Yaşam kalitesi yavaş yavaş fakat istikrarlı bir şekilde kötüye giden birçok kişi, kendisini bir anda şeytan üçgeninin (veya kaynayan kazanın) içerisinde buluverir ve dışına çıkabilecek gücü kendisinde bulamaz. Bakın.. bu hava, bu gökyüzü, akan su, nehirler, ormanlar, deniz hepimizin..kimsenin tapulu malı değil..Deniz kirlenirse, turist gelmez, balık yiyemeyiz, nehirler kirlenirse, o nehirden beslenen canlılar zarar görür, hava kirlenirse çeşitli hastalıklarla boğuşuruz..Bizim mücadelemiz

bu..Sizleri uyarmak Ülkemiz çevre bilinci konusunda ne yazık ki istenilen düzeyde değil..Bir avuç çevreci insanlarımızı uyarmaya çalışıyor.(Bu arada Rüstem EREN?i saygıyla anıyoruz.) Çernobil Nükleer Santrali patladığında ne kadar insan zarar görmüş öğrenin..Son bir ayda ülkemizde çevreciler ayakta..Kaz dağlarında siyanürle altın aranmasına karşı başlattıkları eylemler, Nükleer Santrallere karşı duruş, Antalya Sorgun'da kesilen 500 bin ağaç..önümüzdeki günlerde Manyas Gölü ile ilgili yapılacak açıklamalar.. Peki Çorumlu çevreciler ne yapıyorlar Ayarık, Ilıca Bağları, Çomar Barajı etrafı ve Sıklık mevkiinde ki geçmişi tarla, bugünü sözde bağ ve mevcut inşaatları ile yarının villa binalarına gebe olan 21 dönümlük yer tartışma konusu olan yerler?

Ne yazık ki bu konuda bunları önleyecek Türkiyede dayanılabilinir sağlam bir yasa yoktur. Anayasanın 56. maddesine göre, herkesin karşılıklı sorumluluk (bundan herkes istediğini anlayabilir!) içinde? Sağlıklı bir çevrede yaşama? hakkı vardır. Bildiğimiz kadarıyla, bunun dışında fazla bir hak yoktur. Gerçi toplumumuzdaki gelişmelere göz atıldığında, var olan haklar da çoğu kez göstermelik, belki de Avrupa Birliği'ne girmek için imzalanmış ya da çıkarılmış bir karakter taşıyor?

Bu durumu açık bir şekilde Akdeniz Özel Koruma Alanları Protokolü somutunda da görebiliriz. 15 Ocak 1976?da imzalanan bu protokolü, Türk devleti 29 Eylül 1989?da onayladı. Bu anlaşmaya göre bu alanlarının imara açılmasından önce ve karar aşamasında, yörede yaşayan insanların düşüncelerinin alınması gerekmektedir.

Yine 20 Kasım 1996?da imzalanan AGİK-Deklarasyonu-Paris Şartı hükümlerine göre, ?demokrasiye, insan haklarına ve çevreye saygılı bir düzeni, hükümet dışı örgütlerin karar ve uygulama aşamalarında işbirliği? Savunulmaktadır.

İmzalanan bu iki anlaşmaya göre de, alanlarının talanından önce yöre halkının görüşlerinin alınması gerekmekteydi. Hatta görüş alınmasının ötesinde karar ve uygulama aşamalarında işbirliği öngörülmektedir! Ama ne gam?!

Yine sadece birilerine şirin görünmek, çevre dostu görünmek, bu görüntüyü vermek gayeleriyle imza atılmış birer anlaşma metninden öteye

gidilmiyor. Onlar, bu anlaşmalara rağmen, yine rantiyelerine, güzelim yeşil alanlarını, akciğerlerimizi peşkeş çekmişlerdir?
yeni dünya düzeninde "global kent", "dünya kenti" şeklinde yaratılmak istenen Bunlar büyük ihtimalle, engellenmezlerse, metropole dönüştürmeye çalışacaklardır. O zaman belli yerlerinde gerçekleşmiş olan BETON EROZYONU her tarafı zaptedecektir!
Sonucunda, belki bu yeşil alanların betonlaşmasını bugün engelleyebiliriz. Tabii ki geçici yenilgi ihtimallerini de gözönüne almamız lazım. Doğa ve çevre sorununun gerek Çorum ve gerekse ülkemiz genelinde çok daha kapsamlı olduğunun bilincinde olarak şunu belirtmek gerekir:

Doğa ve Çevre sorununun temel sebebi, azami kâr için doğayı ve çevreyi yaşanılmaz hale getiren sömürücülerin sistemidir.
Bu sistemden temelden doğanın ve çevrenin yaşanılır halde bırakılması, tahrip edilen alanın yeniden yaşanılır hale getirilmesi mümkün değildir. Bunu yıllar boyudur göstermektedir ve her geçen gün de yeniden bu durum ispatlanmaktadır.

Son olarak bazı bilim adamlarının açıklamalarına bir bakın: Ozon tabakasında ikinci deliğin açılması, dünyanın önemli bir bölümünün çöl olması, diğer yandan dünyanın 2020 yılları civarında bir bölümünün sular altında kalması, 2040 yılında Türkiye'nin çölleşmesi tehlikesi gibi?

İnsanın insanca yaşayacağı, gelecek kuşakların da korkusuz yaşayacağı bir sistem yaratılılıp güçlendirilebilir!
Bu bilinçle işbaşına!

MIZIKÇILIK BİRÇOK İNSANLARIN MAYASIDIR

Bir yarış başladığı zaman, ilk anlarda bütün yarışçılar aynı hizada, aynı enerji ile koşarlar. Biraz sonra bir takımın azıcık geride kaldığı görülür. Daha sonra yarışçıların önde, ortada, arkada, en geride olmak üzere bir kaç gruba ayrılması mukadderdir. Fakat henüz hiç birisinde yılgınlık yoktur. Hatta zaman geçtikçe arkadakilerden bazılarının öndekilerden bazılarını geçmesi, öndekilerden bazılarının da kesilerek daha gerilere kalması olağandır. Nihayet kritik anlar gelir. Mesafe uzamış, ciğerlerle kaslar yorulmuş, sinir gücü yıpranmıştır. Artık bundan sonrası inanç, karakter ve şeref meselesidir. Turlar birer birer atlandıkça koşucuların arasındaki mesafeler çoğalacaktır.

Yorulanlar birer ikişer, türlü bahanelerle yarışı bıraktıkları, onu şeref ve inanç meselesi yapanların ise yarışa devam ettikleri görülecektir. Yarışanların arasına bazılarının pek bitkin olduğu, fakat karakterleri icabı yarışı bırakmadıkları sezilecektir. Hatta bu bitkinler arasında, en ileride koşanlardan bazıları da vardır. Kimisi de maddi gücü elvermediği için çok geride kalmış olmasına rağmen ruh ve inanç kuvvetiyle yarışmaktadır. Uzun yarışı bitirenler, başlayanlara göre oldukça azdır. Hatta bunlar arasında yarışı bitirdikten sonra kalp durmasından ölenler de bulunabilir. İpi ilk göğüsleyenlerle son göğüsleyenler arasında bazen çok uzun zaman da bulunabilir. Fakat bu sonuncular maddi olarak kaybettikleri yarışta şeref ve karakter mükafatını kazanmışlardır. Bütün yarışlar böyledir. Yarış başlarken pek neşeli olanların, büyük bir hızla ileriye atılıp ilk hamlede diğerlerini geçenlerin, biraz sonra yorulup yarışı bıraktıkları çok görülmüştür. Yarışı terk edenler arasında da karakter farkı vardır. Soluğun tıkandığını, gücünün yetmediğini itiraf eden yiğit pek azdır.

Çoğunluk yarış arkadaşlarında suç bulmak sevdasındadır. Bunlar yarış arkadaşları tarafından boyuna yollarının kesildiğini, kendilerine kasti çarpmalar yapıldığını, deparda ötekilerin nizamsız olarak daha önce fırladıklarını söyler. Bunların aslı, faslı yoktur. Dünya durdukça yarışlar böyle

olacaktır. kendisini ölçmeden yarışa katılan zayıflar, yarı yolda yarışı bırakacak, sonra bir bahane uyduracaktır. Mızıkçılık birçok insanların mayasıdır.

Kendi kendisini eğitemeyen insanlar yaşlanıp kocasalar bile mızıkçı çocuk olarak kalırlar. Mızıkçılık, kendi eksikliğini ve başarısızlığını başkasına atmak hastalığıdır. Kendisini atlet sanıp da yarışa giren kimse bu alandaki kabiliyetsizliğini bilmiyorsa ciddiyetten yoksunmuş demektir. Her yarış bir davadır.O davanın adamı olmak gerektir.Halterci ile güreşçinin koşuda işi ne?onlar koşuya elverişsiz gövde yapılarıyla yarışabilirler mi? Halter ve güreş de spor olduğu için onları yarış sporu ile karıştırmak ne büyük gaflettir.Yük kaldırmak başka, koşmak başkadır. Ağırlık kaldıran adam halterci olabilir fakat yarışçı...Asla!... Yarışlar böyledir. Yarı yolda yorulup bırakanlar bulunur. Hatta yarışı terk etmeden önce yanındakine çelme atanlar da bulunabilir. Bunlar olağandır. Dünya durdukça yarışlar yapılacak ve onu şerefle bitirenler, az da olsa, daima bulunacaktır.

NEREYE GİDİYORUZ. NEREYE..?

Daha dün Hepimiz 2007 senesini sevabıyla, günahıyla, hatalarıyla, acılarıyla uğurlarken, bir kısmımız eğlendi bir kısmımız da yeni planlar yaptı. Hiç düşündünüz mü, yıllar geçse de değişen neyimiz var? Şimdi hem kendime hem size soruyorum. Hatalı yapıldığı tüm halk tarafından bilenen ama yetkilerce inadına ısrar edilen çevre yolunda yapılan köprümü düzeltildi, iki senedir kapalı olan yol trafiğe mi açıldı, ölüm kavşakları Buhara ve Binevler kavşaklarına çözüm mü bulundu, yoksa Şehirde dökülen, yıkılan, kaybolan tratuvarlara, bin bir yama asfaltlara mı çaremi bulundu, Yola çıktığınızda yol kenarlarında yerlere atılan çöpler atılmaz mı oldu, Otobüs durağında beklerken durak önündeki o çirkin görüntülere sebebiyet veren sigara izmaritleri mi yok oldu?

Büyüğün küçüğe, küçüğün büyüğe saygısı mı arttı. Çocuğun basına ve annesine, öğrencinin öğretmenine, kısacası insanın insana saygısı mı arttı? Sözümüze çöpten başladık ama sanırım

şimdi, birileri kardeşim belediye çöpleri vaktinde topluyor, şehrimizi imar ediyor diyecek yine top atacak. Alışmışız her şeyi birbirimizin üstüne atmaya. Sonra bir Avrupa ülkesine gidip gelince onları överler şöyle temiz böyle temiz. Allah aşkına kendi ülkemiz için ne yaptık.

Başkalarını değil de artık kendimizi sorgulayalım. Şimdi bakın günlük olan olaylara aile komşu kavgaları, tecavüz, gasp, uyuşturucu, terör, okullarda öğrenci öğretmen davaları, yok bana ters baktın yok yandan baktın? Lüzumsuzca bin bir türlü sebepler ve biz. Nereye gidiyoruz. Nereye.. Toplumdaki yaşantı ve ahlak kurallarını da mı siyaset belirliyor. Hem siyaset dediğin şeyi kim yapıyor yine biz değil mi? Bu siyaset konusunda da şu çok dikkatimi çeker.

Adam ağzını atçımı siyasetten ahkâm keser, lakin gel kendi yuvasında reisliği gitmiştir evlatlarına söz geçiremez olmuştur. Ama siyaset yapmaya kalkar işte? Hey kardeş önce evinde siyasete hâkim ol sonra genel siyasete el at. Ayrıca siyaset demek karşıyı ezmek yıpratmak değil aksine eksikleri telafi ederek yardımlaşmaktır. Maalesef bu ülkede bunu da zor göreceğiz. Çünkü âli olduysa hükümet velinin görevi onu yıpratmak a partisi b partisi hiç biri için bu olay fark etmiyor. Önce insanca ve kardeşçe yaşamayı bilmek lazım diyorum. Paylaşmak lazım.. Bu toplum eski benliğine dönmesi lazım, Ufak hatalarda eşini dostunu silmemesi lazım. Ortada bir sıkıntı varsa banane dememek lazım. Elimizde silah dağ başında düşmanla aç susuz çarpışmıyoruz. Dilimiz var, kültürümüz var, ahlakımız var, dinimiz var gülen bir yüzümüz var. Değerlerimizi iyi bilmemiz ve gelecek neslimize de bunu iyi aktarmamız lazım. Başkalarını örnek almaktansa kendimiz örnek olmamız lazım.

Lazımsa lazım işte. Anlayana?

BELKİ DE O ZAMAN ANLARSINIZ "İNSAN" OLAMAMANIN BEDELİNİ...

Bir araştırma gezisi sırasında Atlas Okyanusu'nun ıssız bir yerinde, çığlıklar atan milyonlarca kuşun havada daireler çizerek uçtuğu görülmüş. Kulakları sağır edecek denli yüksek sesle çığlıklar atan kuşların kimileri yoruldukça, kendilerini okyanusun dev dalgaları arasına atıyorlarmış. Onlar bu son hareketleriyle yaşamlarına Son veriyorlar, kendilerini okyanusun dalgalarına bırakırken, çaresizlikten ölüme teslim oluyorlarmış.

Bu olaya yalnızca o değil, o bölgede ki balıkçılarda yıllardır tanık olmuşlar.

Kuş bilimcileri ise, yaptıkları araştırmalarda göçmen kuşların farklı yönlerden gelerek okyanusta bu noktada birleştiklerini keşfediyorlar, fakat onların birbirleri peşi sıra kendilerini ölümün kucağına atmalarının nedenini bir türlü çözememişler.

Gerçek, geçtiğimiz yüzyılın ortalarında anlaşıldı. Bu trajik olayın Yaşandığı yerde bir zamanlar bir ada varmış. Göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunan bu ada, bir deprem sonunda, okyanusa gömülmüş.

İnsanların yok olduğunun bile ayırtına varamadıkları ada, göç yollarının ortasında kuşlar için vazgeçilmez "dinlenme" durağıymış.

Kuşlar binlerce yıllık kalıtımsal alışkanlıklarıyla adanın yerini bilmekteydiler ve yıpratıcı, uzun yolculuklarının ortasında, biraz dinlenebilmek ve toparlanabilmek için, yine binlerce yıllık kalıtımsal güdüleriyle, okyanusun ortasındaki adaya geliyorlarmış ama... Olması gereken yerde adayı bulamayınca, yorgunluktan bitkin bedenlerini çığlık çığlığa okyanusun sularına bırakmak zorunda kalıyorlarmış.

Evet şehrimizde de çocuklar akşam saatlerinde karlı ağaçların dalları arasında "Cici kuş... Cici kuş..." diye kendi kendine konuşan evden kovulmuş küçük kuşların seslerini duymuyorlar mı? Sabahları ağaçların altında gecenin soğuğuna dayanamamış bedenleri bulunmuyor mu?

O "Cici kuş... Cici kuş..." diye arada bir seslenmeleri, bir duyan olur da tekrar içeri alınır mıyım umududur belki...

Sonunda korktuğum oldu ve "kuş düşmanlığı" başladı. Göçmen kuşların konakladığı sazlıklar, tarlalar ateşe veriyor. Geceleri alev alan tüyleriyle birer ateş topu gibi yanarak uçuyor ve az ileriye yanarak düşüyor kuşlar. Ağaçları kestik, Apartmanlarda, çatıların girişlerini kapattık, içerde yavruları, karlı çatıların pervazlarında anneleri bekleye bekleye ölüme terk ettik.

Daha dün Tavuk üreticileri civcivlerin üzerine naylon gerip havasız bırakarak topluca "itlaf" yapmaya girişmediler mi? Tavukları ise aç bırakıp ölmelerini isteyip, devlet parasını almadılar mı?

Hayvanlar açlıktan birbirlerinin tüylerini yemediler mi? Kimi belediyelerde kuşlar şehirden çekip gitsinler diye arada bir havai fişek patlatıp, ağaçlara CD asıp, Kimisi de her ağacın altına bir zabıta dikmiş, kuşlar geldikçe zabıtalar "kişe kişe..." diye zıplayıp, hoplatmadılar mı?

Tarım Bakanı, "Kuş düşmanlığı yapmayın" diyor ama hayvanları canlı canlı ateşe atan kendi bürokratları başlattı bu ilkelliği. Türkiye'nin en duygusuz, en acımasız bakanlığıdır orası. Bildikleri tek çözüm "itlaf"tır... Ne kadar sağlıklı, günahsız, ilgisiz-alakasız hayvan "itlaf" edildi bilemiyoruz. Dün bir arkadaşım "Sanki kuşlar azaldı" diyordu. Bu bir cinnet... Bakanlığı, tavuk üreticisi, belediye başkanı, görevlisi, bürokratı, ahalisi ile bir kuşsuz dünyayı hak ediyor bu toplum. Diyelim ki bir tek kuş yok... Haşereler, sinekler, sivrisinekler, böcekler, keneler, süneler, çekirgeler, sülükler, tırtıllar istilası altındaki kentte "Cici kuş... Cici kuş..." diye yana yakına arayacaksınız bir kuş sesini. Belki de o zaman anlarsınız "insan" olamamanın bedelini...

Beyinler ve düşünceler hep aynı.

Tarih tekerrürden ibaret derler ya. İşte o daha çok bizim ülkemiz için söylenmiş bir söz. Hep eskiyi arar dururuz, ama aslında gerçek anlamda değişmediğimizi fark edemeyiz bile. Evet devir değişiyor, kişiler de değişiyor ama ruhlar aynı.

Çünkü bizi yetiştiren nesilden aldıklarımızı, ayna misali bizden sonraki nesile yansıtmaktan kaçınmıyoruz. Hep bir kavga, hep bir kargaşa! Her daim geçim sorunları. Evet! tabi bunun yanında çok da inkarcı olmamak lazım. Değişen şeylerimiz yok

değil, mesela biz hiç zenginleşmiyoruz. Yani çocukken kurduğumuz büyüyünce zengin olma hayalleri büyüyünce fakir kalma gerçekleriyle yer değiştirmiyor değil.

Değişen belki de tek şey o. Biz zamana ayak uydurmakta zorlanıyoruz. Keşke zaman bize uyabilse. Çünkü teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin, biz ona kendimizi uyduracak maddi imkanı bulamıyoruz. Hep geriden takip ediyoruz. Ayrıca değişmeyen şeylerin en başında gündem yer alıyor.

Beyinler hep aynı, düşünceler hep aynı. Ülkemiz hep aynı. Köyler hala susuz, köyler hala yolsuz. İnsanlar hala işsiz. Hala sokaklarda caddelerde trafik keşmekeşliği, Kış mevsimi nedeniyle kapanan yollar yüzünden nerdeyse 30-40 yıl öncesi ulaşımlar söz konusu. Hastalar hala ilkel yöntemlerle sağlık ocaklarına ulaşmaya çalışıyor. Hala yollarımız kapanıyor. Hala bırakın şehrimizin sokakları ana caddelerimiz bile kar yığınlarıyla dolu (Pardon bize göre öylede Belediyeye göre güllük gülüstanlık. Değişen bir şey olmuş mu? Hayır.

Politikacıları ele alalım. Her daim söz verenler oldu ama hiç tutanı görmedik. Sanırım eskiyip ama hala başta olanlar, bu dünyayı terk etmedikçe de değişmeyecek görünüyor. Ne de olsa hep aynı partiler, isim ve şekil değiştirip tekrar tekrar başa gelme çabasında oluyorlar. Yahu hiç mi bıkmıyorsunuz?

İdareye bak; en genci 50 küsur yaşında. Bu adamlar elbette emeklilik yaşını yukarı çeker. Gitmeye niyetleri yok ki kimsenin. Gençler işsiz gençler istihdamsız onlara ne? Dün haberlerde baktım da haberlerimiz de hep aynı; enflasyon sorunları, zamlar, değişmeyen iç savaşlar, vs.

Her geliş bizim için bir yok oluştu. Sadece burjuvalar ve alt sınıf kaldı. Orta sınıf tamamen tarihe gömüldü. Bakın maddi anlamda da eskiye dönmüşüz.

Yüksek yüksek binalarımızın olması, modernleştiğimiz anlamı taşımıyor benim için. Çünkü içindeki insanlar hala eski kafalı, ruhsuz ve mutsuz oldukça ne değişecek?

Görsellikten bahsetmek istemesem de elimde değil hep uçlar söz konusu ve bu anlamda zaten bitmiş durumdayız. Ya çok açıklar var yada

türbanlılar. İllaki uçlar mı gerekiyor. Ortası yok mu bu işin? Uçlarda ki açıklar bizi pekte bağlamıyor, çünkü onlar zaten farklı bir hayat yaşıyorlar.

Yani ülkemizle yakından uzaktan alakaları yok. Barlar, gece hayatları, yaza kışa veda partileri vs vs? Onları baz alarak ülkenin gündemini yada ekonomik durumunu belirleyemeyiz. Biz onlara yetişemeyiz, onlarda bizim varlığımızın farkında değil zaten. Yani onların cam fanustaki hayatlarını sürdürmeye devam etsinler. Ülke umurlarında değil.

Demek ki diyorsun; yerinde saymayan bir şeyler de var. Ama hayır, o sadece bir göz yanılgısı gönül avuntusu, seçim öncesi de bu tablo yok muydu zaten? Her yer gelincik tarlasına dönmemiş miydi? EE neden bu başımızdakiler geldi o zaman? Şimdi bu Anıtkabire yürüyenler değil miydi ampulcülere oy veren yok eğer vermedilerse bunca kalabalığa rağmen, neden lambalar yakıldı ülkenin her köşesinde? Seçimde neredeydiniz? Türban sorunu yaşanılana kadar derin bir uyku halinde miydiniz?

İllaki bir kahraman mı gerekiyor gerçekleri haykırmak herkese uyandırmak için? Ne zaman değişeceğiz? Ne zaman ülkenin aslında en değersiz ama (en önemli gibi gördürülmek istenen sorunlarınla) uğraşmaktan vazgeçip, gerçek sorunları fark eden bir yönetici çıkacak? Ne zaman kendinden çok ülkesini düşünen birilerini başa getirmeyi başarabileceğiz? Ve ne zaman kim tarafından, bu ülkeyi oluşturan bir halkın olduğu fark edilecek?

Sevgiyle Kalın.

BAYRAMLARMI, ESKİDİ, YOKSA BİZLERMİ, YAŞLANDIK?

İçimizdeki çocuk ne zaman bize unutturuldu, o ne zaman büyüdü bilmiyorum…

Bizler şanslıydık, yeni giysiler, gıcır gıcır ayakkabılar alınırdı. Bayrama iki üç gün kala…

Annemiz ev baklavaları açar, yaprak sarmaları sarardı, sütlaç yapardı arife günleri…

Ölmüşlerimizi ziyaret eder, dualar okurduk.

Yarı sevinç, yarı buruk yaşardık bayramları…

Gececici elbiselerimiz, başucumuzda yatar, sabahı zor ederdik. Erkenden baba ile birlikte bütün ev ahalisi kalkar, baba bayram namazına gider, biz bayramlık elbiselerimizi giyer, bayram sofrasında beklerdik onu…

Gelince büyüklerin ellerinden öper, bayram harçlıklarını tarifsiz bir hazla cebe indirirdik. Büyük bir coşku olurdu bayramlarda içimizde..

Bayram boyu kapı kapı, akraba, komşu, eş dost kim varsa dolaşırdık. Eskiden kapıdan şeker tutuşturulup gönderilmezdi çocuklar.. Eve buyur edilir, koca adamlar gibi ağırlanırdık… Tatlılar, şekerler ikram edilirdi.

Hoş şimdi bayramlarda sokaklar bomboş, caddeler ıssız, şehir terk edilmiş gibi.. Bayramlar ‘tatil‘ artık…Aile büyükleri ziyaret edilir, bütünamcalardayılarteyzelerhalalarbirevetoplanır,bayramziyafetleriverilirdi.Ozamanlarhatır gönül vardı, insana değer verilirdi…

Çocukluğumun sokak aralıkların da bayramlarda çocuklar doya doya oyun oynarlardı.

Mantar tabancaları, çıtpıt, pıtırcıklar vardı, balonlarımız vardı, baş ucumuzda sabaha kadar tavanda asılı, bizi uykumuzda bekleyen, rengarenk uçan balonlarımız…

Zaman mı değişti yoksa bizlermiyaşlandık? Gelen misafirlere çorap, mendil verilirdi. El öpmeye gidilirken hediyelerimizle giderdik, çikolata, şeker, baklava götürürdük.. Yardımlaşma vardı o zamanlar.. Şimdi kimse kimsenin kapısını çalmazken, çat kapı giderdik eskiden, kimse rahatsız olmazdı..

Masallar anlatırdı dedeler, nineler… Devler, cüceler, kötü kalpli kraliçeler, hep iyi sonla biterdi masallar… Uyuyakalırdık, kucaklarda… Peki nereye gitti çocukluğumuz, masallardaki devler mi yedi yoksa?

Ama şu bir gerçek ki yitirdiğimiz değerlerden Bayram demek aile demekmiş, neşe demekmiş, bazen şeker, bazen kırmızı bot, en çok harçlık demekmiş. Gelmesi iple çekilirmiş, bayram sevinçmiş, ilk gün yenen toplu aile yemeğiymiş. Sevgiymiş. Ama iştemiş. Yitip, giden insanlar, bayram günleri, özleniyormuş, bayram günleri çocukluk anılarını hatırlatıyormuş, mezarlıklara yapılan ziyaretler yalnızlık doluymuş, bayramda yaşlılar çok huzurluymuş.

Samimiyetmiş, renga renk bilyeler, beyaz mendillermiş, eğlenceymiş, beraberlikmiş, çocukmuş, mutlulukmuş, hüzünmüş, miş, mış, muş. Bu gün de bayram. Hani hep bizim zamanımız da ile başlayan, hep anlatılan, heyecan uyandıran ve bizden git gide uzaklaşan.. Şimdi de insanlar bayramı dört gözlebekliyor. Takvimdeki ara günlerde tatil olur mu diye soruyor. Oteller günler öncesinden doluyor. Trafik ise hiç çekilmiyor. 2000 li yılların bayramı tatil anlamından öteye geçemiyor. Bayrama dair o mişler, mışlari ses ürekli tekrarlanıyor, sadece masal kıvamında dinleniyor. Kimi zaman bir şeker reklamı veya bir yaşlının gözyaşı hatırlatıyor. Sonuç değişiyor mu, yoksa daha da mı kötüye gidiyor?

Evet her alanda çok geliştik Takvimde her kopan yaprak hayatımıza bir yenilik getirdi.. 50li, 70 li yıllarda hayal gibi gelen olaylar bu gün gündelik yaşantımızın bir parçası oldu. Tüm bunlara bedel değerlerimizi yitirdik ve biz kalbimizi gerilettik. Şimdi ben size iyi, bayramlar mı, iyi tatille mi dilesem, Bilemedim.

,

SEVDALIM

Kimseler bilmeyecek
Bu Çorumdan gittiğimi
Şahitliğimi camilerin ezan sesleri ve
Bomboş sokaklar yapacak
Gözyaşlarımla sulayacağım
Adım adım senle bastığım her kaldırımı
Birden donup kalacağım
Bir adım daha atacak
Derman olmayacak dizlerimde
Eski bir şarkı gibi hatırlayacaksın beni
Ya da hayal meyal unutacaksın
Kimbilir belki sevdamı urgan yapıp
Asacaksın boynuma
Tanımayacak o zaman kimseler beni
Nereye gitmeli bilmem ki
Gidip de unutabilecek miyim ki
Ne acı kelimelerin
Seviyorum demesi gerekirsen
Elveda demen yaşarken öldürmen
Bana vereceğin en büyük ceza
Gözlerinde ölmem olacak

Ve bir gün duyacaksın
Nerde nasıl olduğumu
Sen gülüp eğlenirken
Ne sabah olacak bana
Nede mutlu bir haber getiren postacı
Çalacak kapımı
Benden tek haber alacaksın
Olmadığın bu yerlerde
Olamadım bende
Beşikten mezara kadar
Yalnızlığım, yalnızlığım
Ben hep yalnız olacağım

MÜHÜR GÖZLÜM

Belki de mühür gözlüm
Çok sevdiğimden
Kaybettim seni.
Gözlerinin içine bakıp
Seni seviyorum
Hem de delicesine demeliydim.
Güzelliğini
Gökteki yıldızları
Kıskandırdığını
Söylemeliydim.
Sana hayatınım
Baharı ol demeliydim
Yada ne bileyim
Saf sevgimi yüklediğim
Yüreğim.
Uzakta olsak da
Ona bakarak
Sevgimi hatırlaman
İçin sana
Hediye vermeliydim.
Beklide vermeyişimin
Sebebi
Haketmediğinden
Değil
Değerini bilmediğinden.
Şimdi oturup
Düşündüğüm zaman
Kendime kızıyorum
Çünkü
Hala
Seni seviyorum
Yaptıklarını
Düşününce
Kendimi
Kötü hissediyorum
Sen istenmemenin
Ne demek
Olduğunu bilir misin?
Bak
Bunları yazarken
Bile gözyaşlarıma
Engel olamıyorum.
Ellerinde
Çiçeklerle yedi saatlik

Yoldan gelmişken
Hala neden geldin
Diye
Sana soran oldu mu?
Sen hiç üzüntüden
Hasta oldun mu?
Ateşin çıktı mı?
Sen gününü
Gün ederken
Ben ateşler
İçinde kavrulurken
Ve bana o halde
Git diyordun
Anlayabiliyormuşsun
Sana kötü
Bir şey söylemedim
Sevgimin ne
Kadar büyük olduğunu
Göstermeye çalıştım.
Evet! Bana gelme
Dedin
Ne yapabilirim
Seni seviyordum.
Bütün bunları
Sana olan
Sevgimden yapıyordum
Sense
Bir başkasına
Olan sevginden
Bilmem
Anlatabiliyor muyum?
Ya da sen
Anlıyor musun?
Ben şunu
Çok merak ediyorum
Aramızdaki
Yaş farkı olmasaydı
Ne olurdu ki?
Bunu problem
Yapacak kişi
Sen değilsin benim.
Keşke hep
Mantıksız kalsaydın
Çünkü
Aşk içine
Mantığı soktuğun
Zaman ilk başta
Mutlu olursun

Sonra
Yavaş, yavaş anlarsın.
Tek merak ettiğim şey
Bu mühür gözlüm
Aramızdaki yaş farkı
Olmasaydı ne olurdu
Ve benden
Özür dileyecek misin?
Özür dilesen de
Bir değeri kaldı mı sence

YETER Kİ MESUT OL!

Seni ne çok sevdim ben.
Ne çok gözyaşı döktüm senin için.
Geceleri sen yatağında
Meleklerin kanatlarıyla uçarken
Ben penceremin önünde
Senin rüyana girmek için dua ederdim.
Bir bakışına,
Bir dudak kıvrımında
Titreşen gülüşüne
Ulaşmak için dünyanın
Bütün çiçeklerini
Önüne sererdim.
Şiirler, şarkılar! Sevgiler
İçimde tutuşan bir ateş,
Onun yangınında senin
İçin kül kesildim.
Ağır hastalar geceyi zor geçirir.
Sabahı bekler kırgın yürekler,
Hasta umutlar,
Yalnız ruhlar.
Yalnızdı gecelerim.

Hastaydı gecelerim.
Kan kaybından giden
Bir yaralı gibi
Umarsızdı gecelerim.
Bir uçurumun kenarına
Beni taşıyan
Karabasandı gecelerim.
Adına yalnızlık dedim.
Sensizlik dedim..
Sen beni bilmedin,
Beni tanımadın,
Beni sevmedin..
Bu bir ölümdü,
Bu bir fermandı ..
Bıçak kesmez artık beni,
İp asmaz,
Çeküller yüreğimi taşımaz.
Yaşamak mümkün değil,
Yalnızlık karanlık
Kapılarıyla üstüme kapandı.
Amansız acılar içindeyim.
Ey Sevdiğim..
Ben seni ne çok sevdim.
Dünya bildi, bir sen bilmedin.

Yalnızlığın diğer adı
Aşka karşılık almamaktır.
Kaçılamayacak kadar yakın,
Uzak bir yerdesin..
Benim aşkıma
Yalnızlık kucak açtı.
Senin yokluğuna dokundum,
İçim yandı.
Odamın çıldırtan
Sessizliğinde sana seslendim.
Yankısı döndü dolaştı,
Yenin kapıların bana kapalı.
Kendi sesim yine bana ulaştı.
Anladım ki beni hiç duymayacaksın.
Sana sitem edemem.
Sana kırılamam.
Bir tek dileğim var senden,
Son bir tek isteğim.
O da MESUT OLMAN.

UNUTURUM SANMA!

Mekânım her gece sensizliğe bürünür,
Ağlar gönlüm hayalinle avutamam!
Penceremde durmadan hayalin görünür,
Bir türlü şu umutlarımı uyutamam!
Güneş doğmayı unutur ben seni unutamam!

Duvarlar bile güler benim halime!
Bilmezler düşmüşüm bir zalime!
Kelimeler gelir dizilir dilime!
Susarım derdimi kimseye anlatamam
Güneş doğmayı unutur ben seni unutamam!

Hayalin gitmez gözümden!
İsmin her an dudaklarımda!
Hayalin canlanır beynimde!
Yatağım buz tutar sensiz yatamam!
Güneş doğmayı unutur ben seni unutamam!

Geceler gibi karanlık bu sevdan!
Hep sonunda ayrılık bu sevdan!
Sanma sakın bende satılık bu sevdan!
Milyon verseler sevdanı satamam!
Güneş doğmayı unutur ben seni unutamam!

Odalar kara, şu benim bahtım kara!
Bir elde resmin bir elde sigara!
Baktıkça resmine sarılırım efkâra!
Keyfim kaçar kovalarım tutamam!
Güneş doğmayı unutur ben seni unutamam!

HİÇ SEVMİYORUM SENİ

Hiç sevmiyorum seni,
Gözlerinin güzelliği
Bakışlarının vuruculuğundan da bana ne
Ben sevmiyorum ki seni
Kim demiş geceleri uyuyamıyorum diye
Bal gibide uyuyorum işte
Hem sabah karşı uyumam
Her sebepten olabilir
Senden olduğunu nerden biliyorsun
Hiç sevmiyorum ki seni
Midemdeki acıda stresten
Hem seni sevsem yanaklarına gül takıp
Sana şiir yazmaz mıydım?
Hiç sevmiyorum seni
Hem öyle olsa seni kıskanmaz mıydım?
Yeryüzünde bir sürü erkek var
Seni onlardan sakınmaz mıydım?
Hiç sevmiyorum ki seni
Dünyanın en güzel kızı olabilirsin
Hatta Kerem'in Aslı'sından bile ama dedim ya;
Hiç sevmiyorum seni
Hiç sevmiyorum seni
İstersen bağıra bağıra söylerim
Ama yalnızca sana
Çünkü ben yalnızca seni sevmiyorum....

HER ŞEY SENDE GİZLİ

Yerin seni çektiği kadar ağırsın
Kanatların çırpındığı kadar hafif..
Kalbinin attığı kadar canlısın
Gözlerinin uzağı gördüğü kadar genç...
Sevdiklerin kadar iyisin
Nefret ettiklerin kadar kötü..
Ne renk olursa olsun kaşın gözün
Karşındakinin gördüğüdür rengin..
Yaşadıklarını kar sayma:
Yaşadığın kadar yakınsın sonuna;
Ne kadar yaşarsan yaşa,
Sevdiğin kadardır ömrün..
Gülebildiğin kadar mutlusun
Üzülme bil ki ağladığın kadar güleceksin
Sakın bitti sanma her şeyi,
Sevdiğin kadar sevileceksin.
Güneşin doğuşundadır
Doğanın sana verdiği değer
Ve karşındakine değer,
Verdiğin kadar insansın
Bir gün yalan söyleyeceksen eğer
Bırak karşındaki sana
Güvendiği kadar inansın.
Ay ışığındadır sevgiliye duyulan hasret
Ve sevgiline hasret kaldığın
Kadar ona yakınsın
Unutma!
Yağmurun yağdığı kadar ıslaksın
Güneşin seni ısıttığı kadar sıcak;
Kendini yalnız hissettiğin kadar yalnızsın
Ve güçlü hissettiğin kadar güçlü!
Kendini güzel hissettiğin kadar güzelsin..
İşte budur hayat!
İşte budur yaşamak!
Bunu hatırladığın kadar yaşarsın
Bunu unuttuğunda aldığın
Her nefes kadar üşürsün
Ve karşındakini
Unuttuğun kadar çabuk unutulursun
Çiçek sulandığı kadar güzeldir
Kuşlar ötebildiği kadar sevimli
Bebek ağladığı kadar bebektir
Ve her şeyi öğrendiğin kadar
Bilirsin bunu da öğren,

SENİ SEVİYORUM DİYEMEDİM

Gidemezdim yanına
Gitsem de de diyemezdim seni
SEVİYORUM……..

Gözlerine bakamazdım
Baksam da diyemezdim seni
SEVİYORUM…….

Adını söyleyemezdim
Söylesem de
Ben seni seviyorum diyemedim.

Tutamazdım ellerinden
Kokunu içime çekip
Sıcaklığını hissedemezdim
Diyemedim
Seni Seviyorum,
Öpemezdim dudaklarından
Sarılamazdım ona doyasıya
Seni Seviyorum diyemedim

Senin orucunu tuttum
Acıktım sana diyemedim
Susuzluktan kavrulurcasına
Sana susardım
Kana kana içemedim
Ölüyorum diyemedim

Mahkûm oldum acılara
Son gidişinde
Ben sana
Seni Seviyorum diyemedim

DAĞ RÜZGÂRI

Kaderde senden ayrı düşmekte varmış
Doğrusu bunu hiç düşünmemiştim
Seni tanımadan
Hele seni böyle deli divane sevmeden önce
Yalnızlık güzeldir diyordum
Al başını kaç bu şehirden
Ufukta bir çizgi gibi gördüğün dağlara
Rüzgârın iyot kokularının karıştığı denizlere git
Git gidebildiğin yere diyordum
Oysaki senden kaçılmazmış
Bilmiyordum!

Yine de dayanmaya çalışıyorum işte
Bir kır çiçeği koparıyorum gözlerine benzeyen
Geçen bulutlara sesleniyorum ellerin diye
Rüzgâr güzel bir koku getirmişse
Saçlarını okşayıp getirmiştir diye avunuyorum
Yaşamak seninle bir başka zamanı
Bir başka zamanda seni yaşamak
Her şeyden önce sen
Elbette sen,
Mutlaka sen!

İster uzakta ol, ister yanı başımda dur
Sen ol yeter ki bu zaman içinde
Ben olmasam da olur
Seni bir yumağa sarıyorum yıllardır bitmiyorsun
Çaresizliğim gün gibi aşikar
Su olup çeşmelerden akan güzelliğin
İnceliğin ışık ışık yüzüme vuran
Sen güneş kadar sıcak
Tabiat kadar gerçek
Sen bahçelerde çiçek açtıran
Sudan havadan güneçten yüce varlık
Sen o tek sevgi içimde sen
Görebildiğim o tek aydınlık
Bir nefeste benim için al
Havasızlıktan öldürme beni
Bulutlara yıldızlara benim için bak
Susadım diyorsan bir yudum su içmelisin
Ben yorulduysam sen oturmalısın
Ellerim sevilmek istiyor
Saçlarım okşanmak
Dudaklarım öpülmek istiyor
Anlamalısın

KEŞKE TANIMASAYDIM SENİ

Keşke,
Yaşamasaydım 27 Ocak 2000 Pazar gününü
Omuzlarıma, bu kadar yük binmezdi o zaman.
Gözlerim ağlamayı bilmezdi,
O kadar sık kalbim çarpmazdı böyle delicesine !!!
Benimde ellerim sımsıcak olurdu mutlaka,
Geceleri asla uykusuzluk çekmezdim sabaha kadar.

27 Ocak 2002 Pazar günüden önce,
Rüyalarım, hatta tatlı hayallerim olurdu.
Duygusuzca düşünmezdim, yokluğunda günlerim, saatlerimi.
Hem de hiç düşünmezdim... !
Böylesine ölü soğukluğunda, hırsla takip etmedi beni, böyle kötü kaderim,
Kan çanağına dönmezdi gözlerimin ta içi ...!
27 Ocak 2002 Pazar günüden önce,
Kayan yıldızlarda, bende farklı dilekler tutardım.
Duygularım, anılarım uzakta konuşulanları,
Hasretin bu kadar artmazdı o zaman,
Ben de gülerdim zaman, zaman.
Her şey benim içinde önemli olurdu ...!

Görmeseydim 27 Ocak 2002 Pazar gününü,
Kara saplı bıçak dostum olmazdı sırtımda.
Güneşsiz dünyamda kavrulmazdı ciğerlerim.
Beynim ise böylesine hırçın uğuldamazdı sürekli,
Kar yüreğimde damla damla vurmazdı gözyaşlarım.

Yaşamazdım 27 Ocak 2002 Pazar gününü,
Ruhum daralmazdı, benliğimi sıkıştırmazdı,
En tiz sesiyle çığlıklar atmazdı göğsüm,
Simsiyah yanıklar oluşmazdı ufkumda,
Saçıma, sakalıma bende bakardım delicesine,
Ve o zaman; yeniden başlamazdım içmeye.
27 Ocak 2002 Pazar günüden önce,
Keşke tanımasaydım seni. Keşke.
Kara saplı bıçak dostum olmazdı,
Kar yüreğimde, damla damla vurmazdı göz yaşlarımı,
Dedim ya sana...
KEŞKE, KEŞKE TANIMASAYDIM SENİ !

ÇORUM © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL,
Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisansı altında yayınlanmaktadır. CC BY NC SA 40

Mahmut Selim GÜRSEL

1991

ÇORUM

SANAL KİTAPLAR

ISBN 978-625-91344-6-8

Mesut ARTAR



Mahmut Selim GÜRSEL

2026